Region Skånes årsredovisning 2018

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

3 Förord
4 Detta är Region Skåne
6 Ögonblick från året som gått
8 Styrsystem och principer/god ekonomisk hushållning
9 Vision och mål för Region Skåne

13 Hälso- och sjukvård
13 Nationella öppna jämförelser av hälso- och sjukvården
13 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
14 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
17 Särskilt prioriterade områden
18 Uppföljning av privata utförare
18 En drivande utvecklingsaktör
19 Utbildningsuppdraget
20 Ekonomiskt resultat och utveckling

21 Kollektivtrafik
21 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
21 Region Skånes uppdrag inom kollektivtrafik
21 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
22 En drivande utvecklingsaktör
23 Serviceresor
23 Ekonomiskt resultat och utveckling

25 Kulturverksamhet
25 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
25 Konst och kultur i Skåne
25 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
26 En drivande utvecklingsaktör
26 Ekonomiskt resultat och utveckling

27 Allmän regional utveckling
27 Det regionala utvecklingsuppdraget
27 Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse
27 En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
28 En drivande utvecklingsaktör
31 Ekonomiskt resultat och utveckling

33 Verksamhetsstöd
33 Krisberedskap och systematisk risk- och sårbarhetsarbete
34 Informationssäkerhet
35 Service och IT-stöd till verksamheten
36 Upphandlingar
37 Region Skånes offensiva interna miljöarbete
38 Regionsamverkan Sydsverige
38 Tillgänglighet och dialog bygger förtroende för Region Skåne
38 Patientnämnden stödjer patienter och verksamheten

41 Medarbetare
41 Attraktiv arbetsgivare
42 Arbetet med lika rättigheter och möjligheter
43 Hälsofrämjande arbetsplatser
44 Det goda ledarskapet
44 Den framtida kompetensförsörjningen ska säkras
48 Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser
48 Region Skånes medarbetare i siffror

51 Region Skånes samlade ekonomi
51 Finansiella mål
51 Omvärldsanalys
51 Investeringar
52 Resultatbegrepp
55 Finansiell analys
59 Koncernen – sammanställd redovisning
60 Riskhantering
61 Resultaträkning
62 Kassaflödesanalys
63 Balansräkning
64 Redovisnings- och värderingsprinciper
66 Noter
71 Investeringar
72 Leasingredovisning/Jämförelse med andra
73 Driftsredovisning
74 Fem år i sammandrag/Koncerninterna mellanhavanden
75 Vårdproduktion/vårdkonsumtion
76 Befolkningsförändringar
78 Utdrag ur revisionsberättelsen
79 Ekonomisk ordlista

80 Region Skånes bolag

84 Bilaga Intern kontroll

STRUKTUR

Målgrupper
Region Skånes årsredovisning avlämnas av regionstyrelsen till regionfullmäktige. Rapporten är avsedd för medborgare, kunder, patienter, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter. Årsredovisningen produceras av Koncernkontoret i Region Skåne.

Förvaltningsberättelse
I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått, i enlighet med kapitel 4 i lagen om kommunal redovisning. I den inledande delen sammanfattas och kommenteras det viktigaste från året. I förvaltningsberättelsen finns uppföljning av de uppdrag som gavs i verksamhetsplan och budget 2018 kopplat till mål och prioriterade områden. Den ekonomiska redogörelsen kommer sist.

Verksamhetsberättelser
Regionstyrelsen och övriga nämnder har tagit fram motsvarande uppföljningsrapport för helåret, i form av en verksamhetsberättelse. Dessa kan läsas i sin helhet via hemsidan skane.se under ”Ekonomi och uppföljning”.

Digital version
Årsredovisningen finns främst i digital version och endast ett fåtal tryckta versioner görs. Den är anpassad till surfplattor och andra digitala plattformar, och det finns möjlighet att följa länkar för dem som vill fördjupa sig.

Region Skånes årsredovisning 2018
RF 2019-04-09
Grafisk form: Lena Granell, Colloco Grafisk Form
Foto omslag: Stor bild, Anders Hjemdahl
mindre bilder: iStock, Anders Hjemdahl och Niklas Laurin

Regionstyrelsens ordförande har ordet

FOTO: © REGION SKÅNE

Årsredovisningen för 2018 visar att Region Skåne på många sätt, och i de flesta fall, är att lita på. Jag vill därför först och främst rikta ett stort tack till alla medarbetare för de goda insatser som ständigt görs i regionens alla verksamheter.

Men i ett antal aspekter brister det: Vårdköerna är för långa, infrastrukturen är bristfällig och Skånes goda förutsättningar för tillväxt får inte fullt ut den nationella uppmärksamhet och stöttning som de förtjänar. En hel del av detta kan vi tillsammans åtgärda med rätt verktyg, uppbackning och förutsättningar. Annat ska vi intensivt uppvakta regering och riksdag för att få hjälp med.

Ekonomin är, minst sagt, kärv. Region Skåne redovisar 2018 ett negativt resultat, med stora underskott i sjukvårdsförvaltningarna. Under flera år har ekonomin gröpts ur. Regionens styre – oavsett partipolitisk hemvist – har därför några självklara uppgifter. Bortom de politiska striderna måste fokus hela tiden ligga på att bygga en robust ekonomi så att vi kan leverera god och säker vård både i dag och i de framtida sjukhus som i dag projekteras och byggs. Men självklart också en punktlig kollektivtrafik och tillväxtskapande regional utveckling. Skåningarna måste få bästa tänkbara nytta för sina skattepengar – i varje skede.

Mot denna bakgrund fortsätter arbetet med ständiga förbättringar – och ett närmare ledarskap. I vården tänker vi nytt och flyttar makt till både personalen och patienterna. Detta ska även fortsättningsvis kombineras med de goda insatser som sedan länge görs, till exempel med nya behandlingsmetoder och rätt använd kompetens.

Vägen framåt är sammanhållning och samordning mellan fristående enheter med stort självbestämmande. Det räcker inte med att var och en enbart ser till sitt eget, utan delarna måste verka tillsammans om helheten ska bli så effektiv och väl fungerande som den kan. Kan vi till detta lägga mer mod att förändra och tänka nytt i fråga om att låta personalen få ännu mer att säga till om, är jag övertygad om att Region Skåne kommer att stärka sin position ytterligare.

Carl Johan Sonesson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Regiondirektören har ordet

FOTO: © BENGT FLEMARK

Förändringens vindar blåser friskt inom Region Skåne. Under det gångna året har vi på flera områden tagit stora steg mot framtidens hälso- och sjukvård. Skapandet av Skånes digitala vårdsystem (SDV) har startat med full styrka. Skåne är nu först ut i Sverige med den genomgripande förändring som ett nytt digitalt system innebär om möjligheterna ska tas tillvara, möjligheter som ska komma till konkret nytta för de skånska invånarna.

I Malmö och Helsingborg växer de nya sjukhusområdena fram, och i Lund ligger vi i startgroparna för att sätta igång förnyelsen av sjukhuset när nu spårvagnarna snart kan börja rulla genom staden och sjukhusområdet. Vi ställer om för att utnyttja möjligheterna i det rådande tekniskiftet, fokuserar investeringar och utvecklar arbetssätt för att åstadkomma bättre hälsa för fler.

En kärnpunkt i Region Skånes omställningsarbete är att verka för en bättre hälsa hos Skånes ständigt växande befolkning. Våra resurser går till stor del till vård av personer med kroniska sjukdomar som är möjliga att förebygga tidigare i livet. Om vi långsiktigt kan flytta fokus i våra insatser från vård till hälsa och verka i den mångfald av aktörer som bidrar till att vi lever ett mer hälsosamt liv skapar vi förutsättningar för att mer effektivt och hållbart använda våra resurser.

Målbilden för alla delar i vårt omställningsarbete är ”Bättre hälsa för fler”, och i denna process blir alla våra medarbetare viktiga. Den breda kompetens och stora engagemang som medarbetarna bidrar med är avgörande för att vi ska nå våra mål. Omställningen sker inte bara i fastigheter och teknik, utan hos oss själva och i mötena med varje invånare i Skåne. När vi utgår från empati och omtanke skapar vi bättre upplevelser i varje möte, digitalt som fysiskt. Här har varje medarbetare en viktig roll.

Den här årsredovisningen visar att många av Region Skånes verksamheter visar på goda resultat. Samtidigt står vi inför stora utmaningar med tillgängligheten, och med att långsiktigt få en balans i vår ekonomi. Med den stora omställning vi befinner oss i ger vi oss själva förutsättningar att möta dessa utmaningar på ett långsiktigt och ansvarsfullt sätt.

Alf Jönsson
Regiondirektör

Detta är Region Skåne

Region Skåne ansvarar för hälso- och sjukvården i Skåne och har dessutom ett ansvar för utvecklingen av näringsliv, kommunikationer, kultur och samarbete med andra regioner i och utanför Sverige. Region Skånes högsta beslutande organ är regionfullmäktige, som väljs direkt av invånarna i Skåne. Samarbete med kommunerna och andra landsting samt med andra regioner i och utanför Sverige är en viktig dimension i arbetet. Region Skånes roll är att verka som koordinator, inspiratör och samlande kraft för Skånes 33 kommuner, myndigheter, näringsliv, universitet och högskolor samt organisationer och individer.

FOTO: © JENNY ANDERSSON

En vanlig dag i Skåne

- föds 43 barn.
- besöker 10 062 skåningar en läkare.
- besöker 15 096 skåningar en annan vårdgivare än läkare.
- blir 477 skåningar inskrivna i slutenvården.
- flyttar 120 personer till och 82 från Skåne.
- blir vi 48 fler skåningar.
- är 189 nationaliteter representerade bland skåningarna.
- görs 455 000 dagliga resor med Skånetrafikens bussar och tåg.

Skåningarnas vårdkonsumtion

Skåningarna gjorde cirka 3,6 miljoner läkarbesök under 2018. Detta innebär att skåningarna i genomsnitt besökte läkare cirka 2,6 gånger under året.

Läkarbesök totalt	3 580 003
Läkarbesök per invånare	2,6
Övriga besök totalt	5 399 755
Övriga besök per invånare	4,0
Distanskontakter totalt	5 359 755
Distanskontakter per invånare	3,9
Vårdtillfälle totalt	164 672
Vårdtillfälle per 1000 invånare	121

FOTO: © NIKLAS LAURIN

FOTO: © JOHAN WESSMAN

Skåningarnas kollektivresor

166,3 miljoner resor gjordes med Skånetrafiken under 2018. Hälften av dessa var med stadsbuss, medan resor med regional busstrafik uppgick till 34,3 miljoner och resor med regional tågtrafik landade på 47,2 miljoner. Resandet ökade med 0,5 procent jämfört med 2017.

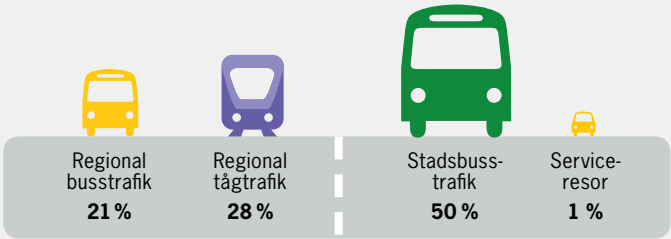

Region Skånes ekonomi 2018

Resultatet 2018 blev ett underskott med –90 miljoner kronor. Verksamhetens kostnader uppgår till 47,5 miljarder kronor. Den största kostnaden är personal som utgör nästan hälften.

Region Skånes kostnader

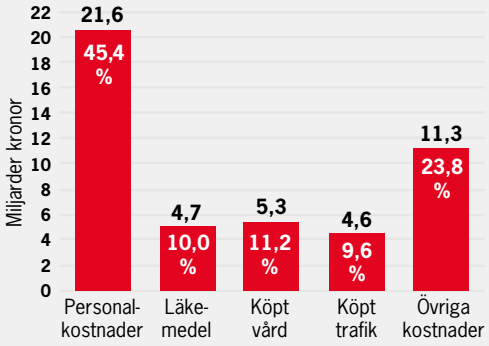

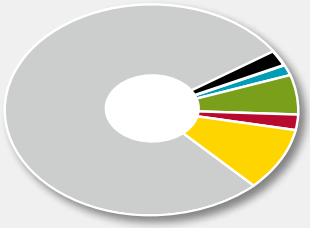

Så här finansierades Region Skåne

- Skatteintäkter och generella statsbidrag 80,7%
- Specialdestinerade statsbidrag 4,1 %
- Patientavgifter inom hälso- och sjukvård 1,0%
- Biljettintäkter från kollektivtrafiken 6,4 %
- Försäljning av sjukvård 2,9 %
- Övriga intäkter 5,0 %

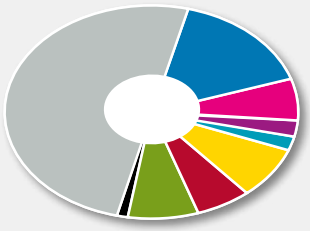

Så här använde Region Skåne pengarna

- Somatisk vård 52 %
- Primärvård 15 %
- Trafik och infrastruktur 6 %
- Regional utveckling 2 %
- Tandvård 2 %
- Läkemedel inom läkemedelsförmånen 8 %
- Övrig hälso- och sjukvård 6 %
- Psykiatrisk vård 8 %
- Övriga kostnader 1 %

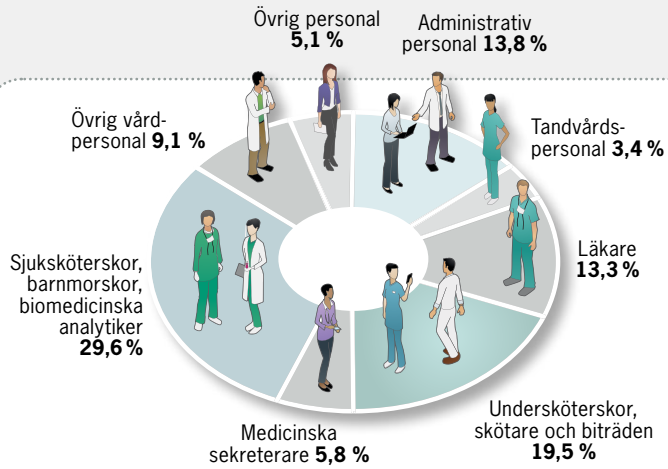

Anställda inom Region Skåne

Region Skåne (inklusive helägda Folktandvården AB) är en av landets största arbetsgivare med 35 583 anställda. De allra flesta är anställda inom hälso- och sjukvården.

Största arbetsplats är Skånes universitetssjukvård, med verksamheter i Lund och Malmö, där mer än var tredje anställd jobbar. Under 2018 ökade antalet anställda med 481.

Region Skånes politiska organisation

Regionfullmäktige är Region Skånes högsta beslutande församling. Fullmäktige har 149 ledamöter som väljs direkt av Skånes invånare vart fjärde år. Regionfullmäktige beslutar i de stora övergripande frågorna för Region Skåne, bland annat budget, skattesats och patientavgifter. Regionfullmäktige väljer samtliga ledamöter i styrelse, revision och nämnder.

Sedan 2015 styrs Region Skåne av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Tillsammans har de 62 av de 149 platserna i regionfullmäktige. Den politiska oppositionen består av Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och av Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Regionstyrelsen är Region Skånes ”regering”. Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Skånes intressen och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Regionstyrelsen utses av regionfullmäktige.

KÄLLA: REGION SKÅNE

Ögonblick från året som gått

JANUARI

» Region Skåne startar en kampanj som ska hjälpa unga att göra utbildningsval som ger jobb. Enligt Region Skånes arbetsmarknadsprognos kommer det att saknas över 6 000 undersköterskor i den skånska vården år 2025, samtidigt som många unga väljer utbildningar inom områden där det råder stor arbetslöshet.

» Barn- och ungdomsfilmfestivalen i Malmö (Buff) får på årets Guldbaggegala priset Gullspira för ”enastående insatser för svensk barnfilm”.

FOTO: © BUFF

» Socialstyrelsens uppföljning av vården i Sverige visar att den medicinska kvaliteten i Skåne blir allt bättre, medan det finns brister i tillgängligheten. Bland annat har överlevnaden ökat tydligt för patienter med stroke, hjärtinfarkt, diabetes och livmoderhalscancer.

MAJ

» Region Skåne betraktas med nationella mått som oberoende av inhyrd personal, efter att kostnaderna för hyrpersonal stadigt har sjunkit det senaste året. Region Skånes mål är en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten.

» Över 4000 ressugna elever deltar i Skåneracet, en tävling för alla skånska elever i årskurs 6. Under valfri dag i maj får skolklasser tillsammans med lärare resa vart de vill med Skånetrafiken. Vinnare i Skåneracet 2018 blev Lag Soffe på Sofielundsskolan i Malmö.

ILLUSTRATION: © SKÅNERACET

MARS

» Från 1 mars 2018 erbjuds alla gravida i Skåne tidigt ultraljud med kombinerat ultraljud och blodprov, KUB. Undersökningen görs för att upptäcka missbildningar och sjuklighet, se hur många foster den gravida bär på och konstatera risken för kromosomförändringar.

» Region Skånes avtal kring Skånes digitala vårdsystem (SDV) börjar gälla. Skåne är den första regionen i Sverige som tecknar avtal om ett sammanhållet IT-system för sjukvården. En investering på drygt 1 miljard kronor.

» Filmen Brottas av Julia Thelin får Region Skånes kortfilmspris på 100 000 kronor vid Barn- och ungdomsfilmfestivalen Buff i Malmö.

» Vårdcentralen Anderslöv får utmärkelsen Skånes bästa vårdcentral 2018.

» Neonatalenhetens nya lokaler på Helsingborgs lasarett invigs. Större och modernare lokaler ger förutsättningar för en patient- och familjecentrerarad vård.

APRIL

» Philips har vunnit Region Skånes innovationsupphandling inom området fallprevention. Fallolyckor är ett stort samhällsproblem, där många också skadas under sin vistelse på sjukhus. Utgångspunkten är att lösningen ska minska antalet olyckor med minst 20 procent.

JUNI

» Region Skåne ska i ett projekt dela ut läkemedlet Naloxon på bred front för att minska dödligheten till följd av opioidöverdoser. I Skåne beräknas cirka 2 500 brukare få tillgång till motgiftet genom projektet.

» Den nya vårdbyggnaden på Ängelholms sjukhus invigs. Den 14 000 kvadratmeter stora vårdbyggnaden innehåller mottagningar för bedömning och behandling, vårdavdelning med enkelrum och utbildningslokaler.

» Akutmottagningarna i Ängelholm, Landskrona och Simrishamn har Skånes nöjdaste patienter. Överlag är patienternas helhetsintryck positivt, cirka 84 procent, efter ett besök på någon av Region Skånes akuter.

» Arbetet med det offentliga Sveriges mest omfattande miljöledningssystem slutförs. Certifikatet omfattar Region Skånes 34 000 medarbetare, 11 förvaltningar och cirka 50 verksamhetsorter.

JULI

» Fyra av fem personer i södra Sverige tycker att det är bra att vissa operationer endast görs på enstaka sjukhus. Det framgår av en undersökning som är gjord med drygt 6 200 invånare i Södra sjukvårdsregionen.

SEPTEMBER

» Den 5 september påbörjas byggandet av Helsingborgs lasaretts nya vårdbyggnad. Byggnaden ska stå färdig 2022 och blir den stora profilbyggnaden på Helsingborgs sjukhusområde. I den samlas bland annat psykiatriska vårdavdelningar och mottagningar.

» Nio av tio patienter har ett positivt helhetsintryck av den skånska sjukhusvården. Region Skåne har dessutom förbättrat sina siffror för tillgänglighet inom öppenvården sedan mätningen 2016. Det visar Nationell patientenkät, som bygger på över 100 000 svar om den svenska vården, varav närmare 13 800 från Skåne.

» Region Skåne bidrar med 300 000 kronor till projektet Crafting Worlds för att stärka samverkan mellan aktörer inom spel-, animations- och filmbranschen i Skåne och Blekinge.

» Blodcentralen Skåne inviger sin nya mobila blodgivningstrailer. Sedan 2001 har blodbussen varit ett välbekant inslag i de skånska kommunerna men nu skapar den modernare blodgivningstrailern bättre möjligheter att ge blod.

FOTO: © LISELOTT ÖSTERLUND

NOVEMBER

» Den urbana odlingen *Los Perros Urban Farming* och den hållbara inredningsstudion *Ett hem att trivas i* tilldelas Region Skånes miljöpris.

FOTO: © CHRISTIAAN DIRKSEN

» Region Skånes kulturpris på 100 000 kronor tilldelas Sofia Söderberg, dirigent, kompositör och arrangör. ”Hon får fram det bästa av klang och uttryck hos de körer hon leder och utforskar ständigt körsångens möjligheter”, lyder en del av motiveringen.

AUGUSTI

» Bygget av en ny servicebyggnad på Malmö sjukhusområde påbörjas. Byggnaden väntas stå färdig hösten 2022. Den nya servicebyggnaden stärker patientsäkerhet och hållbarhet på Malmö sjukhusområde, och samlar alla servicefunktioner på samma ställe.

FOTO: © BENGT FLEMARK

OKTOBER

» Vårdcentralen Näsby tilldelas 2018 års Stora likarättspris på Stora likarättsdagarna i Malmö Arena. ”Servicevärdar i väntrummen, tolkar och extra stöd för särskilt utsatta patientgrupper har lett till ett tryggt och välkomnande omhändertagande för människor med olika bakgrund” säger juryn i sin motivering.

» Skåneleden firar 40-årsjubileum med högtidstal, skogsbad och guidad vandring mellan Bökestad och Östanfors. Skåneleden omfattar idag 130 mil vandringsled genom 30 skånska kommuner.

» Teater 23 i Malmö tilldelas Region Skånes Kulturpalett. Den Malmöbaserade teatergruppen får utmärkelsen för att ”med mod, lyhördhet och respekt engagera barn och unga i hela Skåne, oavsett deras individuella förutsättningar, med nyskriven dramatik och musik på hög konstnärlig nivå.”

Styrsystem och principer
God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktiges och verksamhetsplanens/budgetens övergripande mål skapar ramverket

Nöjda medborgare är det primära målet för Region Skåne. Hög legitimitet och stort förtroende kräver god kvalitet och kundnytta i de tjänster som Region Skåne erbjuder. Våra resurser är verksamheten, medarbetarna och ekonomin. Utifrån detta är våra gemensamma övergripande mål:

- Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet
- En drivande utvecklingsaktör
- Attraktiv arbetsgivare
- En långsiktigt stark ekonomi

Regionfullmäktiges och verksamhetsplanens/budgetens övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. Dessa övergripande mål skapar ramverket för prioriteringar och utgör en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika mål och uppdrag inom de olika områdenas respektive avsnitt.

De övergripande målen bryts ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det som ska mätas och följas upp. Det kan handla om en ökning från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och övervaka övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag. I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll.

Löpande uppföljning

Nämnder och styrelser har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari-augusti är en fördjupad uppföljning av årsredovisningskaraktär.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet som redovisas till regionfullmäktige.

Intern kontroll

Intern kontroll ingår i samtliga nämnders och styrelsers ansvar och ska säkerställa

- ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- tillförlitlig rapportering
- efterlevnad av gällande lagar och förordningar

Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen. Den är inte begränsad till uppföljning av ekonomi utan ingår som en del av systemet för styrning och ledning. Nämnder och styrelser genomför kontroller i enlighet med de av regionstyrelsen beslutade obligatoriska kontrollområdena för 2018 och har lämnat rapporter utifrån det genomförda arbetet. Dessa rapporter, inkluderande gjorda riskbedömningar, visar att det krävs fortsatta åtgärder inom de aktuella kontrollområdena för att förbättra måluppfyllelsen rörande både verksamhet och ekonomi. För vidare informationen om rapporteringen se bilaga.

Systematiskt risk- och sårbarhetsarbete

Det systematiska risk- och sårbarhetsarbetet (SRSA) har under året vidareutvecklats och fortsatt integrerats med övriga styr- och ledningsfrågor samt i övrigt bedrivits enligt plan. Arbetet med att utveckla verksamhetens förmåga inom ramen för Totalförsvaret har påbörjats under året. Läs mer i avsnittet *Verksamhetsstöd*.

God ekonomisk hushållning och uppföljning av Region Skånes mål

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. Region Skåne har i verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019–2020 beslutat om fyra övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Målen, som kan bestå av olika delmål, följs upp genom mer specifika måltal eller uppföljningsindikatorer.

Måluppfyllelse

Den samlade bedömningen är att det behövs ytterligare förbättringar för att Region Skåne ska anses ha en god ekonomisk hushållning. Grunden för detta uttalande är att en sammantagen bedömning för de övergripande målen blir ”delvis uppfyllt”. Läs mer om god ekonomisk hushållning i avsnittet *Ekonomi*.

Måluppfyllelse

Mål	
Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet	delvis uppfyllt
En drivande utvecklingsaktör	uppfyllt
Attraktiv arbetsgivare	delvis uppfyllt
Långsiktigt stark ekonomi	ej uppfyllt
Samlad bedömning	**delvis uppfyllt**

FOTO: © ANDERS HJEMDAHL

Vision och mål för Region Skåne

Samlad bedömning av de region-gemensamma målens uppfyllelse

Nöjda medborgare är det primära målet för Region Skåne. Detta förutsätter att vi lyckas använda våra resurser på ett effektivt sätt för att skapa medborgarservice och samhällsnytta genom de tjänster som Region Skåne erbjuder. De gemensamma övergripande målen *Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet*, *En drivande utvecklingsaktör*, *Attraktiv arbetsgivare* och *En långsiktigt stark ekonomi* har, i anslutning till utvärdering av ”god ekonomisk hushållning”, sammantaget bedömts ”delvis uppfyllt”. Kopplat till *Nöjda medborgare* blir slutsatsen att det krävs fortsatt arbete med fokus på ständiga förbättringar innan detta kan anses vara uppnått fullt ut. En hel del går dock i rätt riktning, och under 2018 kan bland annat följande med bäring på *Nöjda medborgare* noterats:

- Den långsiktiga trenden med ett ökat kollektivt resande i Region Skåne består även under 2018.
- Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp innebar en förstärkning av vårdkvalitet och minskade kostnader för vårdrelaterade skador.
- Vid Rikssjukvårdsnämndens beslut i december fick Region Skåne ytterligare tre ansvarsområden – samtliga inom avancerad barnkirurgi.
- I Vetenskapsrådets utvärderingsrapport kring kvaliteten av den kliniska forskningen delade Region Skåne förstaplatsen tillsammans med Västra Götalandsregionen.
- Inom kultur och regional utveckling har fortsatta satsningar gjort i syfte att stärka Region Skånes tillväxt och attraktionskraft.
- Sjukfrånvaron har fortsatt minska, särskilt långtidsfrånvaron, och Region Skåne ligger bäst i landet vad avser beroende av inhyrd personal.

Samlad bedömning av arbetet med regional utvecklingsstrategi

Skånes regionala utvecklingsstrategi utgår från visionen om *Det öppna Skåne 2030*, med målet att skapa förutsättningar för en god livskvalitet i hela Skåne. Strategin fokuserar på vad som behöver göras för att stärka Skånes utveckling. Hur detta ska göras är upp till alla utvecklingsaktörer (förutom Region Skåne även kommunerna, lärosäten, näringsliv, idéburen sektor, myndigheter med flera) att utveckla och agera kring. Region Skåne ansvarar för att samordna insatser för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. För att bredda ägandeskapet för strategin och genomförandet har flera möten, dialoger och seminarier anordnats. Region Skåne ansvarar även för att realisera sin del av genomförandet inom befintlig verksamhet. Nedan följer exempel på betydelsefulla insatser som genomförts under perioden:

- Näringslivsutveckling, långsiktig kompetensförsörjning och stärkt innovationssystem

Inom *Kompetenssamverkan Skåne* har arbetet fortsatt med att öka Skånes konkurrenskraft genom att förbättra matchningen på arbetsmarknaden och att bygga en stark utbildningsregion. I februari publicerades en kartläggning av hinder för etablering av nyanlända akademiker i Skåne. Som en följd av

FOTO: © MAX IV/ROGER ERIKSSON

FOTO: © BENGT FLEMARK

dess resultat tillkom projektet *MatchIT* vars syfte är att matcha nyanlända programmerare mot jobb i IT-branschen.

Under året har det skett en ökad regional satsning på folkhögskolor i Skåne då budgeten ökat från 45,2 miljoner 2017 till 50 miljoner 2018, samt ett tillägg på ytterligare 5 miljoner kronor genom ett särskilt beslut i regionala utvecklingsnämnden. Det är en del av regeringens satsning inom kunskapslyftet – totalt har 1 300 extraplatser på Skånes folkhögskolor tillkommit.

Stödet för befintliga företag har förbättrats genom utvecklad möjlighet till finansiering i företagens olika utvecklingsfaser, insatser för en ökad export och kompetensutveckling inom digitalisering. Under perioden har ett 80-tal företag beviljats affärsutvecklingscheckar motsvarande 20 miljoner för digitalisering och internationalisering.

För att nå målet om att Skåne ska bli Europas mest innovativa region 2020 har insatser genomförts för att stärka företagens innovationsförmåga inom olika näringar. *Skåne Innovation Week* genomfördes i maj där över 300 organisationer i 24 kommuner genomförde aktiviteter med syfte att synliggöra utvecklingsinitiativ och stimulera samarbeten som bidrar till hållbar tillväxt i regionen. Arbete pågår med att uppdatera innovationsstrategin, en ny strategi väntas finnas på plats under 2019.

Satsningar för att dra nytta av samhällseffekterna av forskningsanläggningarna ESS och Max IV fortsätter genom att stärka regionens forskningskapacitet samt företagens möjlighet att vara leverantörer till forskningsanläggningarna. Innovationsupphandling fortsätter att vara ett viktigt verktyg inom Region Skånes verksamhet för att främja innovationer och hållbarhet.

• Stärka den regionala tillgängligheten genom utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik.

För att stärka den regionala tillgängligheten krävs det ett långsiktigt perspektiv där *Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050* är utgångspunkten.

Under året har Region Skåne arbetat med att påverka den nationella transportplanen. I juni fastställde regeringen en nationell transportplan 2018-2029 och därmed sattes Skånes ramar avseende den regionala transportinfrastrukturplanen (RTI). RTI-planen 2018-2029 fastställdes av regionfullmäktige den 11 december 2018. Trafikförsörjningsprogram 2020-2030 är nu ute på remiss.

Under 2018 nåddes målet att den allmänna kollektivtrafiken i Skåne ska vara fossilfri. Utbyggnaden av trafiken med elbussar i de skånska städerna fortsätter och under 2018 fattades en rad beslut som innebär att eldrivna fordon tas i trafik. Den långsiktiga trenden med ett ökat kollektivt resande i Region Skåne består även under 2018. Region Skåne arbetar också för en utvecklad citylogistik med cykel samt ett sammanhängande cykelledsystem. Flera insatser har genomförts under året såsom förberedande arbete för att stärka regionala stråk för cykelpendling och löpande samtal med Skånes kommuner om att stärka cykelns position i planeringen.

Den svenska och den danska regeringen har tillsammans startat en utredning om en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör (HH). Utredningen har tilldelats Interreg-medel och ska vara klar år 2020. Region Skåne ingår i den svenska referensgruppen för utredningen.

• Samverkan för en utvecklad regional fysisk planering

I november beslutade riksdagen att införa nya bestämmelser i plan- och bygglagen om regional fysiska planering vilket innebär att Region Skåne ska ta fram en regionplan. Regionplanen kommer att tas fram med utgångspunkt i strukturbildsarbetet och strategier för *Det flerkärniga Skåne*. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2019. Arbetet med *Strukturbild för Skåne* ligger som tydlig plattform i all samverkan med kommunerna kring fysisk planering. Under perioden har arbetet utvecklats vidare inom ett flertal områden där samhandling är fokus och där våra olika samverkansarenor är centrala exempelvis planeringssamverkan, Skånskt

bostadsnätverk, samverkan för att stärka Skånes regionala kärnor, ort- och landsbygdsutveckling samt deltagande i kommunernas fyra hörn-samarbeten. Under perioden har flertalet yttranden lämnats på kommuners översiktsplaner, bostadsförsörjningsprogram, detaljplaner och andra strategiska underlag.

• Stärka arbetet med en hållbar utveckling

Region Skåne arbetar brett för att stärka den sociala hållbarheten. Folkhälsoperspektivet integreras inom de regionala utvecklingsfrågorna. För att skapa en mer inkluderande tillväxt har insatser gjorts för att integrera grupper som står utanför den skånska arbetsmarknaden. I överenskommelsen med idéburen sektor är målet att utveckla ett mer hälsofrämjande samhälle. Verksamhetsstöd till idéburna organisationer har beviljats och *Idéburna offentliga partnerskap* har tecknats med ett flertal organisationer.

Region Skåne fortsätter att arbeta för ett klimatneutralt 2030 och fossilbränslefritt Skåne 2020 genom *Klimatsamverkan Skåne*. En gemensam klimat- och energistrategi samt handlingsplan för fossilfria drivmedel i Skåne har antagits med syfte att stödja omställningen.

• Utveckla kulturlivet

Skåne befinner sig i genomförandet av kulturplanen för 2016-2019. Insatser har genomförts för att fler ska ha möjlighet att ta del av Skånes kulturliv exempelvis genom satsningar för nyanlända. Folkbildningen fungerar som viktiga utbildnings- och kulturaktörer, under 2018 startade förberedelserna inför en mötesplats för folkbildningen som planeras under 2019 kallat *Myllret*. Under perioden arrangerades ett nordiskt kulturpolitiskt toppmöte i Malmö med syfte att samla aktörer för att identifiera kulturpolitiska utmaningar idag och i framtiden.

• Framtidens hälso- och sjukvård

Totalt pågår mer än 50 initiativ inom digitalisering och e-hälsa i form av projekt och förstudier. *Skånes digitala vårdsystem* (SDV) kommer att innebära en gemensam, heltäckande modern digital plattform för hela vården. Införandet är en stor omställningen och förberedelserna har påbörjats. Under perioden har användandet av de nationella e- tjänsterna på *1177 Vårdguiden* ökar.

Det systematiska arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande metoder fortsätter. Kunskapscentrum för levnadsvanor och sjukdomsprevention har utbildat medarbetare kring ohälsosamma levnadsvanor och har tagit fram ett underlag för hur man kan arbeta strukturerat kring ohälsosamma levnadsvanor på vårdcentralerna.

• Internationell samverkan

Region Skåne internationella arbete sker främst genom medverkan i interregionala samarbetsplattformar varav *Greater Copenhagen & Skåne Committee* är en viktig del. Arbetet har under 2018 fokuserat på att undanröja gränshinder för exempelvis arbetspendling. Under året har bevakningen av EU:s kommande budgetperiod intensifierats för att säkerställa framtida resurser för förverkligandet av Det öppna Skåne 2030.

För att fatta bra beslut som bygger på kunskap och fakta kring utvecklingen i samhället utvecklar Region Skåne regelbundet underlag i form av statistik, analyser och prognoser. Ett exempel är den befolkningsprognos som tagits fram för Skåne 2018-2027. Region Skåne följer regelbundet upp de mål som satts upp i *Det öppna Skåne 2030*, resultatet går att läsa på en särskilt utvecklad hemsida. **Läs mer.**

I april 2018 beslutade regionstyrelsen om översyn av Skånes regionala utvecklingsstrategi. Under hösten har Region Skåne träffat kommunerna och andra utvecklingsaktörer för att diskutera resultatet och samtala om det finns ett behov av aktualisering. Resultatet av översynen redovisas i april 2019.

FOTO: © NIKLAS LAURIN

Hälso- och sjukvård

Region Skåne ansvarar för att Skånes befolkning får den hälso- och sjukvård den behöver. Vården kan bestå av allt från råd på telefon till besök på vårdcentralen och specialistinsatser på sjukhus. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för den samlade bedömningen av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård i Skåne. De tre sjukvårdsnämnderna Kryh[1], Sus[2] och Sund[3] har ett övergripande ansvar för att respektive förvaltnings resurser används på ett rationellt och effektivt sätt utifrån politiska beslut om utbud, tillgänglighet och kvalitet. Hälso-och sjukvården i Region Skåne ska vara säker, jämlik, hälsoinriktad, personcentrerad, tillgänglig, kunskapsbaserad och effektiv. Alla verksamheter ska sträva efter en sammanhållen vård anpassad efter patientens behov.

Nationella öppna jämförelser av hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen värderar den medicinska kvaliteten en gång per år i ”Öppna jämförelser”. Även för 2018 ligger Region Skånes resultat väl till i förhållande till övriga landsting och regioner. För 60 procent av mätindikatorerna har en förbättring skett och för 14 av 19 indikatorer ligger resultaten för Region Skåne lika med eller bättre än riket (se tabell). Några områden som särskilt utmärker sig är trycksår, olämpliga läkemedel till äldre, antal benbrott på grund av benskörhet och antal självmord där Region Skåne i samtliga fall ligger bättre än riket.

För samlingsindikatorn ”Sjukvårdsrelaterad påverkbar dödlighet” – en indikator som visar på en god hälso- och sjukvård – ligger Skåne i nivå med riket som helhet. Tillgängligheten till vård är en utmaning även om Region Skåne visar en positiv utveckling inom några områden t ex avseende tid för besök i primärvården inom sju dagar där Skåne ligger som riket. Däremot minskar telefontillgängligheten till vårdcentralerna, och senaste mätningen visar även att det tar något längre tid att få träffa läkare på akutmottagningen.

Förtroendet för den skånska sjukvården har ökat men ligger fortfarande under riket. Kvinnor har ett lägre förtroende för vården än vad män har. Resultaten i mätningen uppvisar dessutom stora skillnader mellan män och kvinnor i flera mätområden. Exempelvis skattar kvinnor sin hälsa sämre än män medan det är tvärtom när det gäller tandhälsan.

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Inför varje verksamhetsår beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden om ett samlat uppdrag för hälso- och sjukvården i Skåne. **Läs mer.** Vårdens kvalitet följs regelbundet upp med hjälp av specifika indikatorer inom ett tiotal områden. I tabellerna i detta avsnitt anges måluppfyllelse med grön färg om målet är helt uppfyllt, gul färg om delmålet är uppfyllt och röd färg om inget av målen är uppfyllda. I de fall det finns nationella målnivåer är det dessa som används.

Den medicinska kvaliteten är god men det finns förbättringspotential

Målet, att samtliga Region Skånes kvalitetsområden ska ha en positiv utveckling och minst hälften av indikatorerna inom respektive område ska nå högsta målnivå, lanserades inför uppföljningen

Hur är kvaliteten i hälso- och sjukvården i Skåne?

Indikator	Skåne jämfört med riket	
Påverkbar slutenvård vid hjärtsvikt, diabetes, astma eller KOL	Gul	↑
Oplanerad återinskrivning ibland äldre	Röd	→
Blodsockervärde, diabetes typ-2 (över 70 mmol/mol)	Gul	↑
Överdödlighet i hjärt-kärlsjukdom vid diabetes	Gul	↑
Trycksår i sluten vård (grad 2-4)	Grön	↓
Vårdrelaterade infektioner	Röd	↓
Hälsotillstånd hos nyfödda (låg Apgar-poäng)	Grön	↑
Bristningar vid förlossning hos förstföderskor	Röd	↑
Äldre med läkemedel som bör undvikas	Grön	↑
Användning av antipsykopatiska läkemedel hos äldre	Grön	↑
Återfrakturer efter fragilitetsfraktur	Grön	↑
Nöjd med rehabilitering efter stroke (12 månader)	Röd	→
Dödlighet efter stroke (inom 90 dagar)	Gul	↓
Dödlighet efter hjärtinfarkt	Gul	↑
Femårsöverlevnad efter cancer – flera cancerformer	Gul	↓
Dödlighet efter höftfraktur	Gul	↑
Långvarig behandling med vissa sömnmedel och lugnande medel	Röd	↑
Överdödlighet för vuxna patienter med bipolär sjukdom	Gul	
Återkommande slutenvård i livets slutskede	Gul	↓

Grön: Region Skånes resultat ligger bättre än riket Gul: ungefär som riket Röd: sämre än riket

1. Kryh omfattar primärvården i östra Skåne, sjukhusen i Ystad, Hässleholm och Kristianstad.
2. Sus omfattar Skånes universitetssjukhus i Lund och Malmö samt primärvård i sydvästra Skåne. Sus har ett nära samarbete med medicinska fakulteten vid Lunds universitet och Malmö högskola när det gäller utbildning av studenter och forskning inom medicin och hälso- och vårdvetenskap.
3. Sund omfattar primärvården i västra Skåne, sjukhusen i Ängelholm, Helsingborg, Landskrona och Trelleborg, Centrum för primärvårdsforskning, flyktinghälsan och psykiatrin.

2018. Sedan delårsuppföljningen (januari-augusti) har antalet indikatorer där resultat presenteras i Kvalitetsapplikationen[4] ökat från 141 till 159 inom 16 olika områden. 51 procent (81 av 159 indikatorer) uppvisar en positiv utveckling och/eller måluppfyllelse vilket är en försämring i förhållande till delårsrapporteringen som redovisade 60 procent (dock inte helt jämförbart då antalet mätta indikatorer nu är fler).

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

I enlighet med Region Skånes verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020 ska hälso- och sjukvården i Region Skåne vara jämlik, hälsoinriktad, tillgänglig, kunskapsbaserad, personcentrerad, säker och effektiv. **Läs mer.**

Uppföljningen av hälso- och sjukvårdens resultat inriktas på de övergripande målen som fastställs i Region Skånes uppdrag för hälso- och sjukvård 2018. **Läs mer.** Förutom god vård-områden följs även de prioriterade områden som ingår i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020 som beslutats av regionfullmäktige. Dessa är: primärvård, cancervård, förlossningsvård och kvinnors hälsa, akutsjukvård samt psykisk hälsa.

Jämlik hälso- och sjukvård

Det finns ett stort engagemang för ökad jämlikhet i hälso- och sjukvården. Utmaningen är att konkretisera detta värde för att uppnå ett kunskapsbaserat och målinriktat arbete. I Region Skåne bedrivs flera arbeten för att synliggöra omotiverade skillnader i vården, detta för att kunna bedriva ett systematiskt utvecklingsarbete för en mer jämlik vård genom riktade insatser. Flera andra tillvägagångssätt bidrar också till en mer jämlik vård, till exempel värdegrundsarbete, kunskapsstyrning via kvalitetsregister, vårdprogram och utbildningsinsatser.

Under våren medverkade forsknings- och utvecklingsenheten inom habilitering och hjälpmedelsverksamheten tillsammans med representanter från några andra habiliteringar i Sverige i ett projekt drivet av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för att ta fram en ny nationell patientundersökning. Målgruppen för undersökningen är vuxna patienter och föräldrar till patienter. Undersökningen skickades under hösten ut till patienter och resultatet kommer att redovisas under våren 2019. Vuxenhabiliteringen arbetade under 2018 också fram ett antal nya utbildningar för att bättre möta patienternas behov av stöd. Utbildningarna ges oftast i grupp men olika former testas för att möta patienternas varierande behov.

Digitalisering för framtidens sjukvård

Digitaliseringen av vården ökar och det finns en större medvetenhet och förväntan bland patienter och medarbetare.

Regionalt sett är det 48 procent av Skånes invånare som någon gång har varit inloggade i e-tjänsterna och patienterna öppnar journalen vid 51 procent av alla inloggningar. Andelen listade invånare med konton på *1177 e-tjänster* har ökat under rapporteringsperioden. I juli 2017 var andelen 39 procent och i juli 2018 är motsvarande andel 47 procent.

Inom habilitering och hjälpmedelsverksamheten var andelen digitala kontakter cirka 1,4 gånger fler 2018 jämfört med föregående år, vilket är en följd av den tekniska utvecklingen där fler e-tjänster kan erbjudas patienterna.

Hälsoinriktad hälso- och sjukvård

Det systematiska arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande fortsätter i enlighet med de nationella riktlinjerna för behandling och prevention vid ohälsosamma levnadsvanor. Kunskapscentrum för levnadsvanor och sjukdomsprevention arbetar med kompetens- och verksamhetsutveckling genom utbildningsinsatser inom området och verksamhetsbesök i primärvård för uppföljning av det hälsoinriktade arbetet.

På habilitering och hjälpmedelsverksamhetens webbplats presenteras fritidsaktiviteter som passar för personer med funktionsnedsättning. Syftet är att göra det enklare för patienter att hitta aktiviteter som passar och som på sikt kan leda till bibehållen eller förbättrad hälsa.

Personcentrerad vård

Det övergripande målet för en personcentrerad vård är att patientens förtroende för hälso- och sjukvården ska öka genom att tillgänglighet, information, bemötande och delaktighet förbättras jämfört med 2017. Detta följs upp genom *Nationell patientenkät*. Sammanfattningsvis visar årets mätningar att

Primärvården

	2018	2017
Helhetsintryck	80,0	79,0
Emotionellt stöd	76,2	75,3
Delaktighet och Involvering	78,9	78,5
Respekt och Bemötande	84,3	83,6
Kontinuitet och koordinering	72,4	71,4
Information och kunskap	74,7	74,3
Tillgänglighet	81,3	80,3

Källa: Nationell patientenkät (NPE)

4. I den regionala applikationen för kvalitetsuppföljning, Kvalitetsapplikationen, ska indikatorer inom respektive område nå högsta målnivå i 50 procent eller mer, det innebär att minst hälften av de ingående indikatorerna inom respektive område ska vara grönmarkerade.

Hälsoinriktad hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	**Utfall 2018***		Utfall 2017	Utfall 2016
Andel rökare som slutat efter 12-14 månader efter akut hjärtinfarkt	ID0159	≥70%	57,7	Röd	51,4	57,0
• Andel som deltagit i fysiskt träningsprogram, efter 12-14 mån efter akut hjärtinfarkt	ID0160	≥60%	53,4	Gul	54,5	59,3
• Andel icke-rökare (T2D>18 år)	ID0202	≥95%	81,4	Röd	81,4	77,9
• Andel med rökstopp 3 mån efter stroke	ID0207	≥80%	31,7	Röd	33,0	43,6

• Områden märkta med punkt är indikatorer som ingår i uppdraget 2018. *Utfall 2018 avser perioden 1709-1808 medan 2016 och 2017 avser helår.
Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Hälsoinriktad hälso- och sjukvård.

Akutmottagningar

	2018	2017
Helhetsintryck	83,1	83,8
Emotionellt stöd*	86,6	75,7
Delaktighet och Involvering	78,9	79,9
Respekt och Bemötande*	82,7	83,8
Kontinuitet och koordinering*	77,5	79,1
Information och kunskap*	74,5	70,9
Tillgänglighet	87,5	86,8

*Förändringar mellan 2017 och 2018 gör jämförelser osäkra mellan dessa år. Källa: NPE

Somatisk öppenvård

	2018	2016
Helhetsintryck	89,6	90,3
Emotionellt stöd	85,7	84,3
Delaktighet och Involvering*	87,7	81,6
Respekt och Bemötande	89,3	89,5
Kontinuitet och koordinering*	86,9	86,0
Information och kunskap*	82,6	82,9
Tillgänglighet	88,8	87,9

*Förändringar mellan 2016 och 2018 gör jämförelser osäkra mellan dessa år. Källa: NPE

Somatisk slutenvård

	2018	2016
Helhetsintryck	87,0	88,1
Emotionellt stöd	85,6	87,0
Delaktighet och Involvering*	80,7	72,6
Respekt och Bemötande	82,2	83,8
Kontinuitet och koordinering*	80,4	86,5
Information och kunskap*	77,0	78,5
Tillgänglighet	85,8	87,9

*Förändringar mellan 2016 och 2018 gör jämförelser osäkra mellan dessa år. Källa: NPE

förtroendet för vården har ökat jämfört med 2017/2016 avseende akutmottagningar och primärvård.

Somatisk öppenvård visar både på förbättrade resultat (tillgänglighet och delaktighet) och mindre försämringar (information och bemötande). Mätningen av somatisk slutenvård gav ett generellt sämre resultat än den senaste mätningen.

Resultaten avseende psykiatrin visar bättre resultat än snittet i riket för vuxenpsykiatrin och för barn- och ungdomspsykiatrins öppenvård.

Säker hälso- och sjukvård

Förekomsten av trycksår minskar och andelen vårdrelaterade infektioner är i stort sett oförändrad. Andelen personer med risk för undernäring är hög. Antalet uthämtade antibiotikarecept minskar och arbetet med ökad följsamhet till behandlingsrekommendationer fortsätter. Målet avseende användning av bredspektrumantibiotika vid urinvägsinfektion är uppfyllt inom primärvården. Målet om penicillin V vid behandling av barn med luftvägsinfektion är uppfyllt i hela Skåne. Andelen multisjuka äldre som har fått läkemedelsgenomgång i slutenvård är jämförbar med 2017 men högre än 2016. Användningen av potentiellt olämpliga läkemedel hos äldre har minskat under 2018 jämfört med 2017. Antalet överbeläggningar och utlokaliserade patienter ligger fortsatt över målnivåerna. Ingen säker förändring kan ses jämfört med tidigare år. Antalet disponibla vårdplatser i hela Region Skåne har mellan 2018 och 2017 minskat med cirka 100. Arbetet med att öka patientens och närståendes delaktighet i det systematiska patientsäkerhetsarbetet pågår.

Säker hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	**Utfall 2018**		Utfall 2017	Utfall 2016
• Utlokaliserade patienter	ID0010	<0,5/100 vpl	1,0	Röd	1,2	1,3
• Öppenvårdsantibiotika	ID0011	≤320/1000	322,0	Röd	337,0	341,0
Fallriskbedömning för patienter 65 år och äldre	ID0012	>79,5%	79,4	Gul	80,7	80,7
Vårdplan avseende fallrisk ska upprättas för patienter 65 år och äldre med ökad fallrisk	ID0013	>95%	88,9	Gul	88,3	86,6
• Tvärprofessionell läkemedelsgenomgång (sluten vård) för patienter 75 år äldre	ID0015	>50%	2,0	Röd	30,0	26,0
Riskbedömning avseende trycksår för patienter 65 år och äldre	ID0021	>79,5%	79,6	Grön	80,8	79,9
Riskbedömning avseende undernäring för patienter 65 år och äldre	ID0023	>79,5%	77,4	Gul	78,6	78,4
Andel orala opioider	ID0027	>70%	75,0	Grön	73,0	71,0
• Olämpliga läkemedel hos äldre (>75 år)	ID0028	<27 000 DDD/1000	24 089	Grön	27 552	29 940
• Bredspektrum antibiotika vid urinvägsinfektion	ID0049	<10%	13,0	Röd	13,0	13,0
• Penicillin V vid behandling av barn med luftvägsantibiotika	ID0050	≥75%	75,0	Grön	74,0	70,0
Dokumenterad munhälsobedömning	ID0126	>80%	64,0*	Gul	68,6	68,9
• Överbeläggning	ID0128	<1/100 vpl	5,0	Röd	5,2	3,6
• Överflyttning av intensivvårdspatienter	ID0136	<1,5%	5,1	Röd	4,0	4,3
Vårdplan avseende trycksår för patienter 65 år och äldre med ökad risk för trycksår enligt riskbedömning	ID0223	>95%	85,4	Gul	84,2	82,8
Vårdplan avseende undernäring för patienter 65 år och äldre med ökad risk för undernäring enligt riskbedömning	ID0292	>95%	85,6	Gul	84,4	83,6
• Utskrivningsinformation för 1 eller fler läkemedel	ID0306	≥70%	73,0	Grön	70,0	–
• Riskbedömning avseende undernäring för patienter 18 år och äldre	ID0337	>79,5%	66,7	Röd	67,4	67,3
• Vårdplan avseende undernäring för patienter 18 år och äldre med ökad risk för undernäring enligt riskbedömning	ID0338	>95%	84,8	Gul	83,3	82,8

• Områden märkta med punkt är indikatorer som ingår i uppdraget 2018.
* Avser perioden 1709-1808 medan 2016 och 2017 avser helår.
Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Säker vård.**

** Förtydligande. "Från januari 2018 är indikatorn olämpliga läkemedel till äldre ändrad, nya substanser har tillkommit mot föregående version, detta medför att även tidigare tidsperioders värden har fått uppdateras till den nya indikatorn i denna redovisning".

FOTO: © NIKLAS LAURIN

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Det övergripande målet att förbättra tillgängligheten jämfört med föregående år har inte uppnåtts. Inom den specialiserade vården har andelen väntande inom 90 dagar under 2018 minskat för både väntande till besök (första kontakt) och väntande till operation/åtgärd. Minskningen är större för operation/åtgärd. Det totala antalet väntande har vuxit för operation/åtgärd (+11 procent) men varit oförändrat för besök. Även antalet patienter som väntat längre än 90 dagar har varit oförändrat för besök men ökat för operation/åtgärd (+28 procent). På förvaltningsnivå har försämringen av tillgängligheten varit störst i Sund.

Antalet patienter som anmäldes till samordning för besök eller operation i annan verksamhet i syfte att hålla vårdgarantin ökade till 30 500 under 2018 (+29 procent). Två tredjedelar av dem som samordnades mottogs inom ordinarie utbud (egen regi eller verksamheter med vårdavtal) och en tredjedel via vårdgarantiavtalen.

Inflödet av remisser för det vårdutbud (endast besök) som rapporteras till den nationella databasen *Väntetider i vården* uppvisar en svag ökning (1 procent). Fortsatt kapacitetsbrist rörande framförallt sjuksköterskor leder till brist på vårdplatser och operationskapacitet. Under 2018 påverkades inte bara väntetiderna för elektiv kirurgi negativt av kapacitetsbrist på operationssidan. Bristen fick även konsekvenser för den maligna kirurgin. Både i Region Skåne och i Södra sjukvårdsregionen pågår ett arbete för att se över och optimera kapacitet och kompetens.

Inom habilitering och hjälpmedels verksamhet är tillgängligheten generellt sett hög:

- 88 procent (2017: 91 procent) av patienterna inom division Habilitering och rehabilitering fick sitt första besök inom 60 dagar.
- 83 procent (2017: 78 procent) av patienterna inom division Hjälpmedel Skåne fick utprovning eller uppföljning av hjälpmedel inom 60 dagar.
- 100 procent (2017: 100 procent) av patienterna inom vårdval hörselrehabilitering fick sin bedömning inom 60 dagar.
- 95,8 procent (2017: 94,3 procent) av tolkanvändarna fick tolk när de behövde det.
- 50 procent var svarsandelen på inkommande samtal hos Hjälpmedel Skånes kundtjänst. Den låga svarsandelen förklaras av ett telefonhaveri i mars och leveransförseningar i maj och juni vilket ledde till att antalet samtal in mångdubblades.
- Inom tolkverksamheten var tillgängligheten 97 procent och totalt utfördes 10 897 vardagstolkningar.

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Område	ID nr	Målnivå 2018	**Utfall 2018**		Utfall 2017	Utfall 2016
• Vistelsetid på akutmottagning som understiger 4 timmar	ID0068	>80%	63,3	Röd	62,7	64,6
• Väntade inom 90 dagar, första besök	ID0069	>95%	81,0	Röd	83,8	83,1
• Väntade inom 90 dagar, operation/åtgärder	ID0070	>95%	67,2	Röd	72,5	70,9
• Telefontillgänglighet i primärvård	ID0075	>95%	78,2	Röd	81,2	85,1
• Läkarbesök inom 7 dagar i primärvård	ID0076	>95%	90,0	Gul	90,0	90,3
Tillgänglighet MR, väntade inom 30 dagar	ID0078	>80%	36,4	Röd	36,1	42,2
Tillgänglighet barn och unga med psykisk ohälsa, genomförda första besök inom 30 dagar	ID0079	>95%	92,3	Gul	87,1	91,2
Tillgänglighet till operation av höftfraktur inom 24 timmar	ID0081	>80%	69,0	Röd	71,2	71,4
• Följsamhet till medicinskt måldatum för genomförda återbesök	ID0139	>70%	29,2	Röd	28,7	30,5
Andel som väntar mindre än 1 timme till första läkarbedömning	ID0210	>80%	45,3	Röd	45,6	46,1
Tillgänglighet till vuxenpsykiatri genomförda första besök inom 30 dagar	ID0233	>60%	31,1	Röd	35,7	42,7

• Områden märkta med punkt är indikatorer som ingår i uppdraget 2018. Källa: Region Skånes kvalitetsapplikation – Tillgänglighet.

Kunskapsbaserad vård

Arbetet med att anpassa Region Skånes organisation för kunskapsstyrning efter den nya nationella modellen pågår. Hittills har 23 nationella programområden bildats med representanter från alla sjukvårdsregioner i landet. Under hösten och vintern har en konsultledd översyn av Region Skånes kunskapsstyrningsorganisation genomförts med förslag till framtida anpassning. Flera regionala riktlinjer och vårdprogram har tagits fram och fastställts, exempelvis utredning och behandling av *åderbråck (varicer), rehabilitering efter stroke*, *våld i nära relationer* samt reviderade vårdprogram för *osteoporos* och *fetmakirurgi*. För att öka täckningsgraden har automatiserad direktöverföring till kvalitetsregister tagits fram för flera register. Införandet av de nya läkemedlen sker i enlighet med de nationella rekommendationerna genom regionalt arbete med riktlinjer och strukturerat arbetssätt.

Effektiv hälso- och sjukvård

Arbetet med att mäta, följa upp och tydligare styra på effektivitet utifrån Socialstyrelsens definition har startats under 2018 med sikte på att fastställa tydligare effektivitetsmål. Ur ett huvudmannaperspektiv där kvalitetsmått från flera nationella kvalitetsregister visualiserade i *Vården i siffror* visar att Region Skåne inom flera områden presterar över riksgenomsnittet till en kostnad, mätt i strukturjusterade kostnader, som ligger på en lägre nivå än riksgenomsnittet. Förbättringsarbeten pågår inom verksamheterna med tydligt mål att åstadkomma högre kvalitet till lägre kostnader med en förbättrad arbetsmiljö.

Inom habilitering och hjälpmedelsverksamheten har man arbetat på flera sätt för att effektivisera verksamheten. En kartläggning har gjorts för att kunna särskilja onödig efterfrågan (exempel otydlig information, felaktiga besked eller bristande kompetens, vilket leder till att patienten måste efterfråga våra tjänster i onödan) gentemot verklig efterfrågan (uttryck för ett genuint behov hos patienten och som svarar mot syftet med verksamheten). Andra exempel är genomgång av sena ombokningar och uteblivna besök och ett pilotprojekt för framtida organisering av insatser till personer med autism.

Särskilt prioriterade områden

Prioriterade områden ingår i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2018 med plan för 2019-2020 som beslutats av regionfullmäktige samt i det samlade hälso- och sjukvårdsuppdraget för 2018.

Primärvård

Arbetet med att stärka primärvårdens roll som första instans fortgår. Under 2018 har andelen vårdkontakter och besök inom primärvården ökat med två procent respektive en procent i jämförelse med 2017. Detta har dock inte påverkat primärvårdens andel av vårdkontakterna i Skåne. Primärvårdens cirka 11,3 miljoner vårdkontakter ligger kvar på oförändrat 73 procent av alla vårdkontakter. Förberedelserna för införande av fast vårdkontakt är i gång. Registreringen av patientens fasta vårdkontakt ser olika ut och det är oklart hur många som har fått en fast vård kontakt hittills, förtydligande har gjorts för vårdcentralerna inför 2019 att det i första hand gäller fast läkare som ska registreras i hälsovalssystemet Lissy. Införandet av den nya lagen om samverkan vid utskrivning har krävt ökad samverkan mellan olika interna och externa aktörer.

Akutsjukvård

Andelen patienter som vistas kortare än 4 timmar på akuten ligger ungefär 17 procentenheter under målvärdet, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Orsaken är i flertalet fall att patienter som kräver inskrivning på sjukhus måste vänta på vårdplats. Tillgängligheten till ambulanssjukvård ligger under det fastställda målet. För perioden januari till augusti 2018 ligger siffran på 83 procent vilket är något lägre än för motsvarande period 2017. Alla kommuner når dock mål om en mediantid på högst 18 minuter. Mediantiden för hela Region Skåne är 9,38 minuter (målet är högst 12 minuter). Mediantiden till trombo-

FOTO: © NIKLAS LAURIN

lysbehandling för patienter med stroke är oförändrad strax över målnivån, som är 40 minuter.

Högkvalitativ cancervård i hela Skåne

Allt fler patienter får sin cancerdiagnos efter utredning enligt *standardiserat vårdförlopp* (SVF). Region Skåne har varit framgångsrikt med att involvera primärvården i SVF-arbetet, och geomappning visar att alla Skånes vårdcentraler remitterar SVF-patienter i ett rimligt antal. Utmaningar kring tillgänglighet kvarstår för vissa utredningar samt operation/åtgärd. Tidsmålet från välgrundad misstanke till start av behandling har dock förbättrats i jämförelse med 2017, och förbättringar har framförallt skett inom processerna blodcancer, skelettsarkom, huvud-halscancer, prostatacancer, malignt lymfom, gallvägscancer, äggstockscancer, peniscancer samt livmoderkroppscancer. Fler får stöd av en kontaktsjuksköterska och måluppfyllelsen avseende rehabiliteringsbedömning har förbättrats jämfört med förra året.

Bättre förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa

Tre av fem sjukhus uppfyller målet att minst 95 procent föder på självvald förlossningsavdelning. Skånes universitetssjukhus Lund ligger fortsatt långt från måluppfyllelse och hänvisade 14,6 procent av patienterna. De flesta som hänvisas från Lund omhändertas i Malmö, vilket således är inom samma klinik vid Skånes universitetssjukhus. Den dominerande orsaken till att kvinnor hänvisas till annan förlossningsavdelning är att antalet förlossningsrum inte räcker till. Arbete pågår för att effektivisera vårdprocesserna så att fler förlossningsrum frigörs snabbare. Med det ökande antalet förlossningar är det dock utmanande inom ramen för befintlig verksamhet att tillgodose behovet.

Psykisk hälsa

Arbetet med att öka patientens delaktighet fortgår. En nationell patientenkät för psykiatrisk vård har genomförs under 2018, som visar att 8 av 10 patienter är nöjda med helhetsintrycket av den psykiatriska öppenvården. Arbetet utifrån *Region Skånes Strategiska plan för psykisk hälsa 2017-2023* fortskrider. En kommunikationsplan är framtagen och arbetet med att göra planen känd pågår. Beslut om satsningar inom området psykisk hälsa som tagits under 2018 ligger till stor del inom planens riktning. Kvalitetsprojekt avseende införande och utvärdering av naloxon, ett preparat som kan häva överdos av opioider, pågår. Standardiserade vårdförlopp inom psykiatrisk vård har påbörjats.

Uppföljning av privata utförare

Hälso- och sjukvårdsnämnden har, med utgångspunkt från hälso- och sjukvårdslagen och kommunallagen samt vad som synliggörs i reglemente för regionstyrelse och nämnder, ett samlat ansvar för ledningen av hälso- och sjukvården i Region Skåne. Där utgör uppföljning av upphandlade och konkurrensutsatt hälso- och sjukvårdstjänster en av flera delar.

De olika avtalsformerna för hälso- och sjukvårdstjänster medger något olika förutsättningar för uppföljning, vilket i sin tur innebär att förhållningssätt i viss mån behöver anpassas till de olika lagstiftningar som föreligger för de olika hälso- och sjukvårdstjänsterna – lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om valfrihetssystem (LOV), lagen om läkarvårdsersättning (LOL), lagen om ersättning för fysioterapi (LOF) – och än mer beträffande uppföljning av de partnerskap som finns med civilsamhället inom den särskilda form som benämns IOP (Idéburet offentligt partnerskap).

Uppföljning av upphandlade hälso- och sjukvårdstjänster sker i form av fortlöpande systematiska uppföljningar, dels månadsvis beträffande kontroller av produktion och ekonomi, dels i form av periodiserade uppföljningar, i vilka även tillgänglighet och övriga kvalitetsparametrar som beskrivs i villkor och avtal gällande de olika avtalen följs upp. Avvikelser värderas och leder i flertalet fall till handlingsplaner och rättelser. I några fall kan det bli nödvändigt med fördjupade uppföljningar och vidare särskilda revisioner och tillsyn utifrån medicinska och ekonomiska grunder. Resultat av sådana granskningar har under 2018 lett till vidare agerande från Region Skåne i form av återbetalningar, innehållande av ersättning och även hävning av avtal. Sammanställning av antal utförda fortlöpande och fördjupade uppföljningar liksom särskilda revisioner synliggörs i tabell nedan.

En drivande utvecklingsaktör

Region Skåne har en klinisk forskning som är väl integrerad med hälso- och sjukvården, vilket uppmärksammats med högsta betyg. En rad forskningsresultat har under året införts till klinisk nytta, till exempel *Särläk* (säker läkemedelsanvändning i primärvård), *Strukturerad uppföljning* på spelberoendemottagningen, i pågående *Push-me-studien*, där livsstilsråd ges via SMS till patienter med hypertoni, och klinisk helexomsekvensering som har införts på maligna barntumörer.

Rikssjukvård och högspecialiserad vård fortsätter utvecklas och sedan tidigare har Region Skåne fyra tillstånd att bedriva rikssjukvård: hjärtkirurgi på barn och ungdomar, hjärtkirurgi på vuxna med medfödda hjärtfel, hjärttransplantation och lungtransplantation. Vid Rikssjukvårdsnämndens beslut i december 2018 fick Region Skåne ytterligare tre områden, samtliga inom avancerad kirurgi på barn: kirurgi vid medfödda missbildningar på matstrupen, kirurgi vid medfött diafragmabråck och

Systematiska uppföljningar

Avtal	Fortlöpande uppföljning*	Fördjupad uppföljning**	Särskild revision
Lagen om valfrihetssystem (LOV)	121	16	19
Lagen om offentligt upphandling (LOU)	59	1	–
Lagen om läkarvårdsersättning (LOL)	2	15	2
Lagen om ersättning för fysioterapi (LOF)	5	12	5
Idéburet offentligt partnerskap (IOP)	9	–	–

* Fortlöpande systematisk uppföljning inom LOV inklusive både uppföljning på plats hos leverantörer samt dialogmöte i större forum.
** Fördjupad uppföljning inklusive både uppföljning på förekommen anledning samt på tematisk grund.

FOTO: © NIKLAS LAURIN

viss kirurgi vid vissa anorektala och vissa urogenitala missbildningar samt vid Hirschsprungs sjukdom. Från den 1 juli 2018 gäller en ny lag kring nationell högspecialiserad vård, där hela vårdkedjan omfattas vilket bedöms som mer omfattande än vad tidigare rikssjukvård har varit. I rikssjukvård har endast ett eller två sjukhus kunnat få uppdraget medan det enligt den nya lagen kan vara upp till fem sjukhus som får uppdrag att bedriva nationell högspecialiserad vård.

Förberedelserna för införande av Skånes digitala vårdsystem (SDV) är i gång. SDV kommer att innebära en gemensam, heltäckande modern digital plattform för hela vården med enbart en inloggning för medarbetaren. Införandet är en stor omställningen och kommer att prägla hela hälso- och sjukvården de kommande åren.

År 2018 färdigställdes åtta så kallade FoU-rapporter (forskning och utveckling) av medarbetare från habilitering och hjälpmedelsverksamheten, och sju FoU-PM färdigställdes av FoU-enheten. Ett FoU-PM är en kortare dokumentation över utvecklingsarbeten och beskriver ofta resultatet av olika utvärderingar. FoU-enheten handledde under året 19 projekt som helt eller delvis har finansierats av FoU-medel. Enheten var också involverade i 12 utvecklingsarbeten (långsiktigt stöd) och 20 metodstöd (punktinsatser).

Utbildningsuppdraget

Den skånska hälso- och sjukvården har tre uppdrag: att bedriva hälso- och sjukvård, forskning och utbildning. Utbildningsuppdraget ska säkerställa tillgången till rätt kompetens, och i detta syfte för Region Skåne kontinuerlig dialog med de skånska lärosätena. Behovet av utbildningsplatser ökar från år till år liksom antalet utbildningsanordnare, vilket gör utmaningen att balansera hälso- och sjukvårdens olika uppdrag alltmer komplex.

En del i att säkra den framtida kompetensförsörjningen är att ha en god genomströmning av studenter på lärosätenas sjuksköterskeprogram. Som ett led i detta påbörjades våren 2018 täta dialoger med Skånes tre lärosäten: Malmö universitet, Högskolan Kristianstad och Lunds universitet. Dialogerna mynnade ut i tre överenskommelser, en med respektive lärosäte, där lärosätena från hösten 2019 kommer att ha antagning till specifika orter där studenterna kommer att göra den största delen av sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU).

- Malmö universitet – antagningsorter Malmö, Ystad och Trelleborg.
- Högskolan Kristianstad – antagningsorter Kristianstad-Hässleholm och Helsingborg-Ängelholm.
- Lunds universitet – antagningsort Lund-Landskrona.

Målsättningen är att den lokala anknytningen till sjukhusorterna ska ge studenterna en ökad trygghetskänsla under VFU-perioderna, att sjukhusen känner ett större ansvar för studenterna under den verksamhetsförlagda utbildningen och att lärosätena får en större genomströmning av studenter som kommer att kunna anställas i Region Skåne.

För att den praktiska delen av utbildningarna ska bli kvalitativt bra för både studenter och arbetsgivare är det av största vikt att det finns handledare i verksamheterna. Handledarna finns bland Region Skånes medarbetare, och de ska ha rätt kompetens och rätt förutsättningar för att klara uppdraget. Tillgången till handledare är av avgörande betydelse för framtida kompetensförsörjning. De praktikavtal som Region Skåne har med utbildningsanordnare ställer särskilda krav på handledning som en viktig del i den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett flertal interna handledningskurser har genomförts med deltagare från olika yrkesgrupper och över förvaltningsgränserna. Region Skåne har även köpt uppdragsutbildningar i handledning från Malmö universitet.

Diskussioner förs om att öka det interprofessionella lärandet genom att låta olika professionsutbildningar mötas under praktiken. Utvecklingen går från handledning av enskilda studenter i enskilda moment till att integrera lärandet på arbetsplatserna där studerande på

FOTO: © NIKLAS LAURIN

olika nivåer och i olika program kan mötas i aktiviteter för att lära genom kliniskt arbete. Detta kan göras under praktik på kliniska utbildningsavdelningar och i utbildningssalar och med patientfall som ska lösas tillsammans. Arbetssättet för studenterna gynnar framtida teamarbete i vården.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Hälso- och sjukvårdssektorn redovisar ett sammanlagt resultat på -1 041,2 miljoner kronor vilket är 208 miljoner kronor bättre än föregående år, men 1 078,7 miljoner kronor sämre än budget. I resultatet ingår all verksamhet som är finansierad med skattemedel, det vill säga både resultat för verksamhet som bedrivs i offentlig/egen regi och Region Skånes kostnader för vård som bedrivs i privat regi. De totala intäkterna är något bättre än budget, framför allt har Skånevård Sus ökat sin försäljning av vård till andra landsting. Vid jämförelse med föregående år är det framförallt regionbidraget som har ökat, vilket beror på kompensation för löne- och prisuppräkning (LPIK) och demografi, nya politiska satsningar samt verksamhetsövergångar från regionstyrelsen till förvaltningen Medicinsk service, exempelvis *1177 Vårdguiden på telefon* och *Kliniskt träningscentrum* (KTC).

Den totala kostnadsmassan överstiger budget med 3,4 procent eller 1 243,7 miljoner kronor. Jämfört med föregående år finns vissa jämförelsestörande poster i form av exempelvis övergångar och förflyttningar av verksamheter från regionstyrelsen till medicinsk service. Vid beräkning av bruttokostnadsutveckling mellan åren exkluderas jämförelsestörande poster. Den justerade bruttokostnadsutvecklingen för verksamheten i egen regi uppgår till 4,2 procent jämfört med samma period förra året. Personalkostnaden avser enbart offentlig/egen regi och står för cirka 50 procent av den totala kostnadsmassan, det vill säga att här ingår inte personalkostnaden för vård som bedrivs av andra utförare. Kostnaden överstiger budget med drygt 2 procent och jämfört med föregående år uppgår personalkostnadsutvecklingen till 2,3 procent exklusive medicinsk serviceförvaltning. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till knappt 389 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med föregående år med 16 procent.

Läkemedelskostnaden ligger någon procentenhet lägre än budgeterat. Det regionala arbetet med kunskapsstyrning i kombination med ekonomisk styrning har lett till att Region Skånes kostnader för läkemedel nu ligger betydligt lägre än i de flesta andra landsting. Från 2015 har dock ökningstakten stigit märkbart, såväl i Region Skåne som i andra landsting, vilket huvudsakligen har väl motiverade orsaker, som tillkomst av nya effektiva läkemedel. Den nationella processen för ordnat införande av nya läkemedel bidrar dessutom till snabbare introduktion. Andra områden med höga kostnadsökningar är sjukvårdsmaterial samt kostnader för lokaler och olika förbrukningsinventarier. Mer detaljerad information finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	Utfall 2017	**Utfall 2018**	Budget 2018	Avvikelse Utfall - budget
Regionbidrag	31 801,4	33 695,9	33 692,1	3,8
Patientavgifter	464,5	456,8	459,8	–3,0
Försäljning verksamhet, varor och tjänster	2 160,8	2 204,7	2 155,1	49,5
Övriga intäkter och bidrag inkl statsbidrag	1 285,5	1 246,8	1 157,4	89,4
Verksamhetens intäkter	**35 712,2**	**37 604,1**	**37 464,4**	**139,7**
Personalkostnader	–18 475,8	–19 267,3	–18 825,1	–442,2
Kostnader för inhyrd personal	–335,1	–388,6	–205,6	–183,1
Köp av verksamhet, material och tjänster	–8 139,3	–8 546,7	–7 981,4	–565,3
Läkemedel	–4 502,6	–4 738,2	–4 806,2	67,9
Övriga kostnader och bidrag	–5 046,5	–5 221,0	–5 100,0	–121,1
Verksamhetens kostnader	**–36 499,3**	**–38 161,9**	**–36 918,2**	**–1 243,7**
Kapitalkostnad	–462,3	–483,4	–508,7	25,3
RESULTAT	**–1 249,4**	**–1 041,2**	**37,5**	**–1 078,7**

Läs mer i:

- Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Kryhs verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Sunds verksamhetsberättelse
- Sjukvårdsnämnden Sus verksamhetsberättelse
- Habilitering- och hjälpmedelsnämndens verksamhetsberättelse

FOTO: © STUDIO E

Kollektivtrafik

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Kollektivtrafiknämnden redovisar efter verksamhetsåret 2018 fortsatt resandeökning för kollektivtrafiken i Skåne. Nämnden har fortsatt sitt arbete för en välutbyggd och attraktiv kollektivtrafik i hela länet, men även över länsgränserna till övriga sydlän[5] och över Öresund. Den samlade bedömningen är att de regiongemensamma målen i stort sett nås, även om Nöjd kund-index (NKI) ligger lägre än vad som är önskvärt.

Region Skånes uppdrag inom kollektivtrafik

Region Skåne har det politiska och ekonomiska ansvaret för den skånska kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken finansieras genom skatter, biljettintäkter och andra externa intäkter. Region Skånes roll är dubbel: dels som myndighet och beställare av samhällsfinansierad kollektivtrafik, dels som utförare genom Skånetrafiken. Skånetrafiken ansvarar för att driva den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Cirka 56 procent av kostnaderna täcks genom biljettintäkter och andra externa intäkter, resterande del är skattefinansierad. Skånetrafiken ansvarar för Pågatåg och Öresundståg, för gula regionbussar och gröna stadsbussar, och driver även Öresundstågstrafiken i samverkan med sex sydsvenska län och danska Trafikministeriet. Region Skåne ansvarar utöver det också för färdtjänsten i 23 kommuner och för sjukresorna i Skåne.

5. Sydlän: Skåne, Blekinge, Halland, Kronoberg, Jönköpings län, Kalmar län och Östergötland.

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

Kollektivtrafiken utvecklar Skåne

Kollektivtrafiken i Skåne har fortsatt sin positiva utveckling, både trafikmässigt och teknikmässigt. Under 2018 nådde Skånetrafiken det strategiska målet att all allmän kollektivtrafik ska vara fossilfri. Satsningen på en eldriven stadstrafik fortsätter där Ystad och Malmö nu ansluter till Landskrona och Ängelholm. Lund tillkommer om ett par år med spårvagnstrafik.

Att köpa biljett har blivit allt enklare i takt med att användarna av Skånetrafikens nya biljettsystem blir allt fler. Att kunna ha sin biljett i mobiltelefonen har visat sig vara en framgångsfaktor och det visar sig att resenärer med digital biljett överlag har en mer positiv inställning till kollektivtrafik än de som reser med en traditionell biljett eller med Jojokort.

Resandeutvecklingen i Skåne fortsätter i positiv riktning även om tillväxttakten mattats av något under 2018. Att utvecklingstakten inte längre är lika hög pekar på att trafiken närmar sig kapacitetstaket i de stråk som är högst belastade.

Kollektivtrafiken förutsätter bättre infrastruktur

Skåne har en spårbunden trafik som tillhör Sveriges mest omfattande. Den skånska spårinfrastrukturen är i många avseenden överbelastad och underhållet i anläggningen är eftersatt. Det leder till stora utmaningar avseende punktlighet, vilket påverkar Nöjd kund-index (NKI) synnerligen negativt. 2018 års NKI blev 53 procent, vilket är en procentenhet högre än föregående år. Vissa enskilda frågor har utvecklats positivt men då resultatet för punktlighet inte har förbättrats blir förbättringen på det överordnade NKI marginell.

Region Skåne kan till del möta det ökade behovet av resor i regionen genom att anskaffa nya tågsystem med högre passagerarkapacitet, och ett sådant beslut är taget av regionfullmäktige. Men den åtgärden kan inte ensam möta de behov som finns. Skåne är i trängande behov av såväl en upprustad och modern

Nöjd-kund-index (NKI)

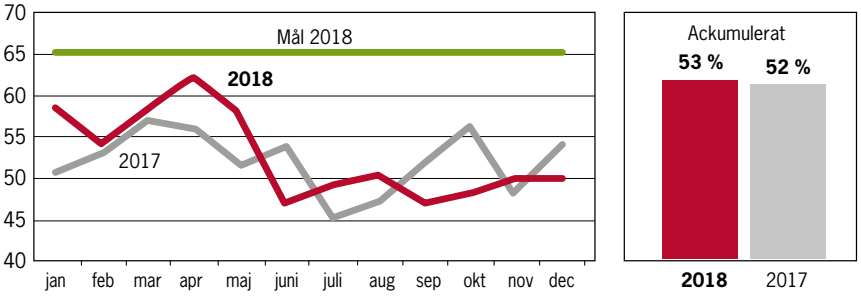

Det ackumulerade resultatet för NKI 2018 är på samma nivå som 2017. Efter en något högre nivå i början på året blev andra halvåret på en betydligt lägre nivå. Till stor del beror det på låg upplevd punktlighet och stora infrastrukturstörningar samt vagnbrist i tågtrafiken. NKI Kund påverkas i hög grad av upplevd punktlighet, tidsbesparing, enkelhet och trygghet.

anläggning som utbyggnad av antalet spårkilometer på de platser som identifierats som mest kritiska.

Kvalitetsmätning ombord

Framkomlighetsproblem idag (men kopplat till positiva infrastruktursatsningar i framtiden såsom spårvägen i Lund) i de större städerna påverkar punktligheten för både region- och stadsbusstrafiken. På en övergripande nivå är resultatet för regionbusstrafiken stabilt. För stadsbussarna ses en tendens till resultatförbättring på vissa områden jämfört med 2017, till exempel trygghet ombord. Dock var 2017 ett år då resultatet försämrades jämfört med 2016.

Pågatågen har ett övergripande resultat likt 2017. Punktligheten är den fråga som försämrats mest jämfört med 2017.

En viktig faktor för resenärens upplevelse är att kunna få korrekt och uppdaterad information om resan och eventuella störningar. Här pågår ett stort förbättringsarbete. Under 2018 har realtidsinformation förbättrats och inkluderar delar av det danska resesystemet på ett bättre sätt. Utrullning av ny digital skyltning på stationer, hållplatser och fordon har fortsatt, och i slutet av året fick resenärerna möjlighet att i realtid på en karta i appen se var bussar och tåg befinner sig. Från 2019 har resenärerna möjlighet att prenumerera på notiser om de resor man vill ha koll på.

Kvalitetsmätning ombord (källa)

Sammanlagt betyg på denna resa (tåg/buss)

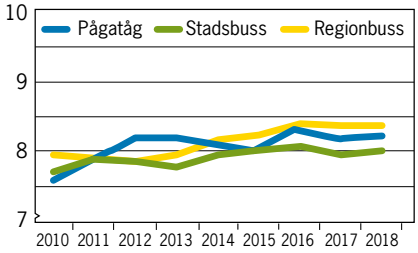

En drivande utvecklingsaktör

Uppföljning via Kollektivtrafikbarometern (Kolbar) genomförde en metodförändring 2017 som ledde till ett signifikant högre resultat för mätning av kollektivtrafikens andel av motorburen trafik. Skånetrafiken valde att justera ner det rapporterade resultatet på 32 procent, till 29 procent. Årets resultat är 30 procent vilket ser ut som en förbättring mot tidigare rapporterat men är de facto en tillbakagång.

Antalet resor i den skånska kollektivtrafiken 2018 är drygt 166,3 miljoner, vilket är en ökning med 0,5 procent. Aldrig har så många rest kollektivt i Skåne och aldrig har så många tyckt att det har varit enkelt att köpa biljett som under 2018. Framförallt under andra halvåret har resorna skjutit fart. Effekten av ID-kontrollerna på trafiken mellan Danmark och Sverige har vänt och resandeökningen har passerat 2015 års nivåer. I oktober 2018 månad uppmättes en ökning på 7 procent jämfört med samma månad året före. Dessutom har resorna i städerna ökat under hösten. I Malmö där 25 procent av alla resor sker, har resorna ökat med cirka 3 procent, men även Kristianstad har haft en betydande resandeökning. Stadsbuss Helsingborg visade under våren en negativ trend, men har under hösten visat på en positiv resandeutveckling, medan stadsbuss Lund har uppvisat en svagt vikande trend. Regionbussresandet har fortsatt uppåt med en resandeökning på 2,0 procent. Tågresorna har visat på en nedgång med 0,6 procent.

Ackumulerat antal resor

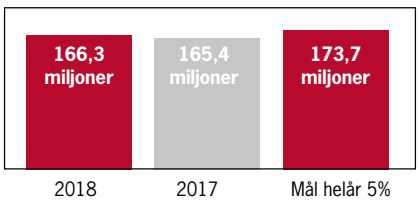

Utvecklingsarbetet för ett nytt modernt biljett- och betalsystem har fortsatt under 2018. Möjlighet att köpa biljett och resa till Danmark med nya appen samt att låna ut sin 30-dagarsbiljett har lanserats. Under hösten lanserades även en ny företagsportal på Skånetrafikens hemsida där företag enkelt kan köpa och skicka biljetter till anställda och besökare, både enkel-, 24-timmars och 30-dagarsbiljett samt abonnemang.

Det är tydligt att kollektivtrafikens kunder och resenärer är nöjda när det gäller enkelheten att köpa biljett. Det ackumulerade utfallet är 76 procent, vilket överstiger målet för året på 75 procent. Utvecklingen av nya appen med exempelvis möjlighet att låna ut biljett gör att mätetalet ligger på stabila och höga nivåer. Appen är sedan i somras Skånetrafikens enskilt största försäljningskanal och står för cirka 30 procent av den totala försäljningen. Drygt 40 procent av pendlarna har upptäckt enkelheten och köper nu sin 30-dagarsbiljett i appen.

Alla resor med buss och tåg är märkta med Naturskyddsföreningens märkning *Bra miljöval*. Märkningen kommunicerar tydligt resornas miljönytta till resenärerna. Skånetrafiken kommunicerar årligen sin hållbarhetsprestanda och sitt hållbarhetsarbete i sin hållbarhetsredovisning och på sin hemsida, i sina upphandlingar, i sociala medier och på intranätet. Kollektivtrafikens miljöarbete bedrivs i enlighet med Region Skånes miljöledningssystem.

Under 2018 krävde Region Skåne spårbarhet för palmoljerester, PFAD, i biodiesel. I kollektivtrafikens avtal är palmolja och PFAD förbjudna i bio-

drivmedel då dessa om de odlas på regnskogsmark inte skapar klimatnytta, utan bidrar till avskogning av regnskog och brott mot mänskliga rättigheter samt genererar klimatutsläpp två gånger så stora som från fossil diesel. Region Skåne genom Skånetrafiken lämnade remissyttrande, deltog i möten i riksdagens trafikutskott, skrev debattartiklar, intervjuades i medier och deltog i dialogen för spårbarhet i sociala medier. I december 2018 omklassades PFAD enligt hållbarhetslagen vilket innebär ett krav på spårbarhet till markanvändningen och att ohållbart producerad biodiesel inte kommer få fortsatt skattebefrielse. Det skånska engagemanget uppmärksammades av miljöministern i sociala medier.

Serviceresor

Antalet resor med Serviceresor ökar även 2018, de går upp med 0,5 procent. Främst är det antalet sjukresor som stiger, resorna är också längre. Vårdgarantin påverkar serviceresor, och kostnader för resor och boende vid vård utanför Skåne har stigit, en trend som troligen kommer att fortsätta. Arbete för att utbilda vårdpersonal i webbokning och regelverk har skett under hösten, och förhoppningen över tid är att detta ska påverka bokningarna och resmönstret. Under året har Skånetrafiken även i samarbete med vården kartlagt behovet och möjligheter till samordning och det kan konstateras att det finns en del samordningsvinster att göra över tid. Egen drift av beställningscentralen har gett ökad punktlighet samt färre felkörningar och felbokningar.

Skånetrafiken har verkställt uppdraget att beställningsmottagningen ska ske i egen regi, och i juli togs samtliga bokningssamtal av beställningsmottagningen i Hässleholm. Efter övertagandet har noterats en kraftig uppgång avseende resenärernas nöjdhet med kundmottagandet vid beställning av resor, där fler än 9 av 10 kunder är nöjda med bemötandet.

Resenärerna upplever även att tryggheten och punktligheten har ökat. De åtgärder som vidtagits, genom att höja kraven på säkerhetsrelaterade frågor i upphandlingarna, bedöms ha fått avsedd effekt.

FOTO: © JENNY ANDERSSON

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kollektivtrafiknämndens resultat för 2018 blev 31,6 miljoner kronor. De totala intäkterna uppgick till 5 820 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor sämre än budgeterat. En generell ökning av biljettpriserna med 2 procent genomfördes i december 2017, vilket beräknades ge ett tillskott på 36 miljoner kronor. Men resandet nådde inte upp till budgeterad nivå vilket medförde att biljettintäkterna blev 58 miljoner kronor sämre än budget. Totalt gav biljettintäkterna Region Skåne ett tillskott på 2 855 miljoner kronor.

De totala kostnaderna för nämnden uppgick till 5 788 miljoner kronor, vilket var 52 miljoner kronor bättre än budget. Trafikkostnaderna uppgick till 4 715 miljoner kronor, vilket var 42 miljoner kronor bättre. Huvudorsaken var en låg utförandegrad i tågtrafiken, vilket medför lägre kostnader trafik, banavgifter och bonusar till trafikföretagen. Dessutom är där en förskjutning i genomförandet av renoveringen av Öresundstågen samt lägre underhållskostnader som ger tillfälligt lägre kostnadsnivå. Även indexkostnader till trafikentreprenörerna var lägre än budgeterat. Kapitalkostnader var 6 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket beror på förskjutningar och senareläggning i aktiverandet av investeringar. Personalkostnaderna var 21 miljoner kronor lägre än budgeterat. Orsaken är ett stort antal vakanser som inte rekryterats i samma takt som initialt planerats.

Läs mer i:

- Kollektivtrafiknämndens verksamhetsberättelse

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	Utfall 2017	**Utfall 2018**	Budget 2018	Avvikelse Utfall - budget
Regionbidrag	2 348 800	2 580 300	2 580 300	0
Patient/–trafikantavg + avg serviceresor	2 941 989	3 013 093	3 109 290	–96 197
Övriga intäkter	214 384	226 657	150 838	75 819
Verksamhetens intäkter	**5 505 173**	**5 820 050**	**5 840 428**	**–20 378**
Personalkostnader	–221 256	–241 745	–262 589	20 844
Trafikkostnader	–4 469 048	–4 715 031	–4 756 748	41 717
Övriga verksamhetskostnader	–162 065	–172 357	–167 749	–4 608
Information och marknadsföring	–37 599	–35 836	–30 613	–5 223
Köpta tjänster och provision	–93 089	–109 992	–102 785	–7 208
Verksamhetens kostnader	**–4 983 057**	**–5 274 961**	**–5 320 484**	**45 522**
Finansnetto inkl avskrivningar	–464 061	–513 499	–519 943	6 445
RESULTAT	**58 055**	**31 590**	**1**	**31 589**

FOTO: © SKÅNES DANSTEATER/ BENEDICT JOHNSON

Kulturverksamhet

Samlad bedömning av de region-gemensamma målens uppfyllelse

Verksamhetsåret 2018 har för kulturnämndens del inneburit en konsolidering av tillgänglighetsperspektiv med bäring på hela Skåne. De nya kunskapsunderlag som tagits fram under året – kartläggningar, rapporter med mera – har bidragit till en fördjupad bild av Skånes kulturliv, inte minst avseende spridningseffekter av regionala kulturbidrag.

Huvuddelen av de organisationer som erhåller verksamhetsbidrag av kulturnämnden har arbetat fram digitala strategier, som ska underlätta medborgarnas möjligheter att ta del av kulturverksamheter. Från att mest ha satsat på ökad tillgänglighet via digitala lösningar, fokuseras numera även på *konstnärlig och kreativ utveckling* med digitala verktyg. Hösten 2018 genomfördes dessutom en särskild utlysning för att stödja projekt som med digitala lösningar ska främja besöksutveckling, publikkontakt och målgruppsarbete.

Den regionala biblioteksverksamheten har under året varit ett stöd för folkbibliotekens utvecklingsarbete bland annat genom satsningen *Digitalt först*, ett nationellt digitalt kompetenslyft för bibliotekspersonal. Bibliotekspersonal har också fått vägledning i att göra behovsanalyser inför framtida utvecklingsarbete med statlig och regional finansiering.

Den regionala biblioteksverksamheten har anslutit till det nationella initiativet *Bokstart*, spridit detta till fler kommuner i Skåne, och utvidgat insatsen till att också omfatta förskolan. *Bokstart* riktar sig till barn upp till tre år och deras närstående vuxna, med syfte att stimulera barnens språkutveckling och läsintresse. En gemensam satsning har också gjorts på *Shared reading* för bibliotek, folkhögskolor, studieförbund och vård- och omsorgspersonal. *Shared reading* bygger på gemensam högläsning av och samtal om litteratur.

Barn och ungdomar är prioriterade i hela kulturnämndens verksamhet och under de senaste åren har nämnden fått en allt bättre bild av barns och ungas kulturvanor. Flera kulturvaneundersökningar har genomförts med fokus på barn och unga, och genom Myndigheten för kulturanalys har det getts tillfälle att göra jämförelser mellan olika delar av landet. De regionala skillnaderna i riket är små, dock finns det avgörande skillnader mellan åldersgrupper, och en allmän trend är att ju yngre man är, desto mer kulturaktiv är man[6].

Fem kulturaktörers arbete med målgruppen unga/unga vuxna, följdes av forskare från Lunds universitet, vilka i en rapport 2016 påpekade att det behövs mer tid för att till fullo implementera modeller för ung delaktighet i verksamheterna. Som en följd av rapporten har kulturnämnden fördelat tvåårigа bidrag till projektet *Ung kraft*, vilket skedde för sista gången 2018, och framöver kommer spridning av erfarenheterna att vidta.

Konst och kultur i Skåne

Under maj anordnade Region Skåne och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i samarbete med Kulturdepartementet, Nordiska ministerrådet och Nordisk kulturfond ett nordiskt kulturpolitiskt toppmöte i Malmö. Initiativet var en del av Sveriges ordförandeskapsprogram i Nordiska ministerrådet 2018.

Samarbetet mellan kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden har ytterligare fördjupats under 2018 genom inrättandet av en gemensam tjänst med forskarkompetens inom området kultur och hälsa.

För att stärka samverkan och utveckling inom kulturmiljöarbetet har Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne under året initierat *Kulturmiljö Skåne*, ett nätverk för samverkan och utveckling, med Malmö museer, Kulturen i Lund, Regionmuseet Kristianstad, Helsingborgs museer och Skånes hembygdsförbund som parter.

Kulturnämnden har tagit fram en handlingsplan för litteratur och serier.

Region Skånes kulturförvaltning har tilldelats en forskartjänst, en så kallad Flexit-tjänst, som finansieras av Riksbankens jubileumsfond tillsammans med Region Skåne. Tjänsten tillträddes under hösten 2018 och är orienterad mot utvecklingsarbete inom området kulturella och kreativa näringar med särskild inriktning på drivkrafter, processer och samspel.

I utlysningen *Cultural and Creative Spaces and Cities* lyfte Europeiska kommissionen fram potentialen hos kulturella och kreativa platser och resurser när det gäller deras positiva inverkan på ekonomi, arbetsmarknad, social integration och stadsutveckling. Region Skånes kulturförvaltning är partner i ett beviljat projekt som startade i november 2018 och omsluter 1,5 miljoner euro. Trans Europe Halles med säte i Lund är projektledare.

Kulturnämnden delfinansierar under tre år ett lektorat inom arkitektur, särskilt hållbara livsmiljöer, med placering vid Lunds universitet. Tjänsten är ett led i att bygga upp en tvärvetenskaplig samverkansplattform för forsknings- och utvecklingsarbete inom området arkitektur, form och design i enlighet med regeringens utredning *Gestaltad livsmiljö.*

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

Skånes folkbibliotek har blivit viktiga knutpunkter för nyanlända. Region Skånes kulturnämnd har i flera år arbetat aktivt för att stödja biblioteken och kulturarvsinstitutionerna i Skåne i deras arbete med att möta barn och föräld-

6. Källa: Barns och ungs kulturaktiviteter, Myndigheten för kulturanalys, Kulturfakta 2017:5.

FOTO: © BENGT FLEMARK

rar med annat modersmål än svenska, bland annat tillsammans med Kommunförbundet Skåne. **Läs mer.** En första rapport från en pilotstudie, *Utvärdering av pilotfasen i Välkommen till Skåne*, har färdigställts av Länsstyrelsen i Skåne och påvisar goda resultat. **Läs mer.** Därutöver har Malmö universitet tagit fram en rapport som ger en bild av vad folkhögskolorna i Skåne gör för nyanlända. **Läs mer.** Rapporten ger även en bra förståelse när det gäller utvecklingsmöjligheter för integration i kombination med kultur.

I den utvecklingsplan för nationella minoriteter som kulturnämnden fastställt i december 2015, finns angivet de strategiska insatsområden som nämnden valt att satsa på. Under våren 2018 publicerades en rapport som redovisar de insatser som gjorts under 2016-2017. **Läs mer.** Analysen visar att kulturnämnden flyttat fram positionerna inom de fyra angivna insatsområdena och att speciellt det sökbara bidraget för nationella minoritetsföreningar har slagit väl ut.

En drivande utvecklingsaktör

Region Skånes Handlingsplan: rörlig bild, film, digitala spel och transmedia från 2015 har resulterat i en mängd insatser, bland annat kartläggning av animationsbranschen i Skåne och Blekinge. **Läs mer.** Kartläggningen är ett samarbete med avdelningen för regional utveckling liksom med Region Blekinge, och fokuserar tvärsektoriellt på möjligheter och utmaningar för kreatörer och företag som sysslar med animation inom film-, spel- och mediabranschen. Dessutom redovisas i kartläggningen förslag på åtgärder för att stärka området.

Kulturnämnden har låtit genomföra en nulägesbeskrivning av de centrumbildningar som uppbär bidrag av kulturnämnden. **Läs mer.** Rapporten har genomförts av extern utredare och presenterades under våren. Centrumbildningarna är en viktig del i infrastrukturen för kulturskaparnas arbetsvillkor, genom sitt arbete med uppdragsförmedling, kompetensutveckling och rådgivning till sina medlemmar. Rapporten ger en orientering i centrumbildningarnas situation och är en del av det långsiktiga utvecklingsarbetet inom respektive verksamhetsfält.

Den samtida cirkusen är en konstform under stark utveckling. Kulturnämnden har under hösten genomfört en kartläggning med syfte att Region Skåne ska få ett kvalificerat underlag för framtida utveckling av området. **Läs mer.**

Kulturnämnden och regionala utvecklingsnämnden har under året beslutat om en gemensam strategi för Region Skånes arbete med arkitektur, form och design i syfte att skapa förutsättningar för att arbeta förebyggande för invånarnas hälsa och välbefinnande genom samordning och prioriteringar av strategiska insatser. Strategin bygger på propositionen *Politik för gestaltad livsmiljö,* vilken fokuserar på hur arkitektur, form och design har möjlighet att forma samhället och invånarnas vardag och på så sätt bidra till att lösa samhällets utmaningar. **Läs mer.**

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kulturnämnden hade en stark budget och goda förutsättningar 2018. Resultatet för 2018 slutade på 3,3 miljoner kronor i överskott. Överskottet ryms inom förvaltningens omkostnadsbudget och en förklaring är färre sökta utvecklingsbidrag kopplat till regional biblioteksverksamhet, samt aviserade kostnadsökningar för medicinhistoriska samlingar, vars utfall blev lägre än förväntat. Den statliga finansieringen uppgick till 212,7 miljoner kronor vilket är en ökning med 3,7 procent jämfört med föregående år. 2018 fick nämnden ett ökat anslag från regionstyrelsen på 3,5 miljoner kronor för instiftande av ett keramiskt center. Statens kulturråd beviljade 11 miljoner kronor till Region Skåne för en förstärkning av scenkonsten och kulturnämnden fördelade pengarna till fyra musikinstitutioner.

Läs mer i:

- Kulturnämndens verksamhetsberättelse

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	Utfall 2017	**Utfall 2018**	Budget 2018	Avvikelse Utfall - budget
Regionbidrag	309,9	320,5	320,5	0,0
Försäljning av varor och tjänster	1,4	1,5	0,6	1,0
Specialdestinerade statsbidrag	205,1	212,7	200,7	12,0
Bidrag och övriga intäkter	0,6	2,4	0,1	2,3
Verksamhetens intäkter	**516,9**	**537,1**	**521,9**	**15,3**
Personalkostnader	–22,1	–24,3	–23,5	–0,8
Lämnade bidrag	–477,3	–490,0	–476,6	–13,4
Övriga omkostnader	–16,5	–19,5	–21,7	2,2
Verksamhetens kostnader	**–515,9**	**–533,8**	**521,9**	**–12,0**
RESULTAT	**1,0**	**3,3**	**0,0**	**3,3**

FOTO: © PERRY NORDENG

Allmän regional utveckling

Det regionala utvecklingsuppdraget

Region Skåne har av regeringen fått ett regionalt utvecklingsansvar. Skåne måste uppnå en hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv. En balanserad regional utveckling gör det möjligt att bo, arbeta och leva i hela Skåne. Rätt insatser bidrar till nya arbetstillfällen, fler bostäder och bättre service till skåningarna. Den allt hårdare internationella konkurrensen kräver att skånska aktörer fortsätter utveckla en stark innovationsförmåga.

Regionfullmäktiges inriktning för det regionala utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030.* Arbetet utgår från samverkan med Skånes kommuner, näringsliv, föreningsliv och ideella sektor. Särskilt fokus ligger på insatser som ökar sysselsättningen i Skåne. Enligt den nya förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583) ska den regionala utvecklingsstrategin ses över mellan varje val till regionfullmäktige. Region Skåne har under våren 2018 beslutat att en översyn ska genomföras och att resultatet ska redovisas senast april 2019. Översynen innehåller en nulägesanalys och en utvärdering av implementeringen av den regionala utvecklingsstrategin. Översynen sker i dialog med både interna och externa aktörer.

Samlad bedömning av de regiongemensamma målens uppfyllelse

Genomförandet av *Det öppna Skåne 2030* fortsätter enligt antagen plan för genomförande. Aktiviteter och verksamheter som beskrivs nedan är alla del av genomförandet. Uppföljningen sker regelbundet utifrån indikatorer som tagits fram och presenteras också mer i detalj i den digitala rapporten *”Hur har det gått i Skåne?* **Läs mer.**

En serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet

Regionala utvecklingsfrågor bedrivs bland annat genom att ta fram och förmedla underlag i form av fakta, statistik, analyser och prognoser kring Skånes och Öresundsregionens utveckling, samt att utveckla och förvalta geografiskt planeringsunderlag (GIS). Dessa underlag är en förutsättning i arbetet med nationell och europeisk intressebevakning och för att regionalt kunna fatta bra beslut inom olika insatsområden.

Den digitala rapporten *Hur har det gått i Skåne?* uppdateras löpande och har under våren kompletterats med en könsdimension där det är relevant. Under året har två *Skåneanalyser* publicerats med fokus på befolkningsutvecklingen i Skåne, samt skånsk och svensk ekonomi. Den senaste visar på vilka sätt förutsättningarna i Skåne skiljer sig från övriga landet och beskriver både nuläge och att diskuterar utvecklingen framöver. Löpande sker också metodutveckling för att förbättra analyser och arbetssätt.

Tillsammans med övriga regioner i Sverige har Region Skåne fokuserat på att utveckla kompetensen kring framsyn och omvärldsanalys inom verksamheten. Framsynsarbetet kompletterar analysarbetet genom att det skapa bilder av hur olika framtidsscenarier kan se ut i Skåne, detta är ett viktigt inslag i beslutsprocessen för framtida prioriteringar.

FOTO: © NEWS ØRESUND/JENNY ANDERSSON

FOTO: © NEWS ØRESUND/MANDUS ÖRARBÄCK

En drivande utvecklingsaktör

Som drivande utvecklingsaktör arbetar den regionala utvecklingsnämnden utifrån aktuella samhällsutmaningar som inbegriper hela det regionala utvecklingsansvaret.

Kunskapsregionen Skåne

Region Skånes strategi för forskning och utveckling har som mål att Skåne ska fortsätta vara innovativt och konkurrenskraftigt. Region Skåne har tillsammans med Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (Firs) initierat en process för att se hur innovationsarbetet kan tas vidare bortom 2020 då nuvarande innovationsstrategi löper ut. Processen kallas *Innovationsframtid* och väntas vara klar i juni 2019.

En viktig del av Region Skånes satsning på forskning och utveckling handlar om att tillvara ta den potential som den omfattande forskningsinfrastrukturen i Öresundsregionen erbjuder. Flera projekt bedrivs med fokus på att öka affärsmöjligheterna kopplat till ESS och Max IV. Genom satsningar på att höja konkurrenskraften hos företagen har flera av dem kunna bli leverantörer till så väl ESS och Max IV som annan europeisk forskningsinfrastruktur. Verksamheten i *Industriell plattform* har genom långsiktig finansiering från Vinnova övergått till *Big Science Skåne* efter bildandet av *Big Science Sweden*. Interreg-projektet *ESS & Max IV: Cross Border Science and Society,* som syftar till att förbereda unga forskare på att använda ESS och Max IV samt att öka den gränsregionala samhällsnyttan som följer med forskningsanläggningarna, går mot sitt slut. Under projektets löptid har 194 insatser genomförts för att träna unga forskare i att utföra experiment med neutroner och synkronljus. Därmed har målet om 176 insatser överträffas med bred marginal. Övriga insatser handlar om att marknadsföra regionen, stärka företags möjligheter att vara leverantörer till anläggningarna, lösa gränshinder för sundspendlare samt förbättra mottagarservice för internationella talanger. Projektet avslutades i augusti och fokus framåt är på förmedling av resultat och hur resultaten tas vidare efter projektavslut.

Life Science

Life science omfattar hälso- och sjukvård, medicinsk forskning och näringsliv inom medicinteknik, bioteknik och läkemedel. Region Skåne har arbetat fram en strategi för hur vi ska verka inom detta område.

Life science-sektorn genomgår för tillfället en strukturomvandling, vilket bland annat drabbade Skåne för några år sedan genom nedläggningen av Astra Zeneca i Lund. För att ta lärdomar av vad som händer vid sådana stora neddragningar har Region Skåne tagit fram en studie med fokus på hur det gick för de tidigare anställda på Astra Zeneca i Lund. Studien visar att en förklaring till nedgången i produktivitet i Skåne är att bidraget från högteknologisk tillverkning samt forskning och utveckling, där bland annat läkemedelsindustrin ingår, har minskat mer än i andra regioner.

När stora företag lämnar är det viktigt att skapa förutsättningar för att nya företag skapas och kan växa sig starka. Inkubatorerna i Skåne spelar en central roll i framväxandet av nya kunskapsintensiva företag. Under 2018 har därför Ideon Innovation tillsammans med *Smile Incubator, Minc*, och *Blekinge Business Incubator* lanserat en satsning på affärsutveckling för öka inflödet av denna typ av företag till inkubatorerna.

Livsmedelsstrategi

Genomförandet av Skånes livsmedelsstrategi har inletts och som del av detta har Region Skåne deltagit i regeringens strategiska samverkansprogram cirkulär och biobaserad ekonomi. Resultatet av detta engagemang är att regeringen beslutade att ett kompetenscentrum för växtförädling bildas vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Centret *Grogrund* ska genom att samla akademi och näringsliv utveckla kompetens för att i enlighet med målen i livsmedelsstrategin säkra tillgången till växtsorter för en hållbar och konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsproduktion i Sverige. Det regionala omställningsarbetet efter Findus nedläggning i Bjuv har haft fokus på utveckling av ett initiativ i privat och offentlig samverkan, *Food Valley*

of Bjuv. Vid årsskiftet förvärvades anläggningen av svenska investerare. Region Skåne beslutade då att tillsammans med Tillväxtverket, Foodhills, Bjuvs kommun ta fram ett utvecklingsförslag som i maj överlämnades till regeringen.

Projektet *Samla* har också löpt under året, med syfte att genom ökad samverkan mellan ledande innovationsstödsaktörer säkerställa fler och växande små och medelstora företag (SME) inom livsmedel i Sverige. Projektet har en bred förankring med deltagande från bland annat Livsmedelsakademin, LRF, Livsmedelsföretagen, RISE, Netport Karlshamn och flera svenska regioner.

Med stöd från Region Skåne (treårig medfinansiering) och Kristianstads kommun har Krinova under 2018 inlett en uppskalning av sin verksamhet för innovations- och utvecklingsstöd till matföretag i Skåne. Krinova fick vid årets start en status som nationell pilotverksamhet med uppdrag att koordinera ett utbyggt innovationsekosystem för matinkubation i hela Sverige, med stöd av Vinnova. Satsningen kallas Foodinova och genomförs med ett 20-tal partners. Målet är att skapa 400 nya jobb per år, 200 av dessa i Skåne.

Fler i arbete

Region Skåne bedriver insatser på flera fronter för att skapa förutsättningar för fler personer att komma i arbete. Att stärka företagens konkurrenskraft så att de kan växa och anställa fler görs dels genom satsningar på innovation, dels genom att öka exportkompetensen hos företagen. En särskild insats, så kallad *acceleratordag*, för att utveckla samverkan mellan parter som inte har etablerade kontaktytor på landsbygden, har genomförts. Ytterligare ett exempel är utvecklingen av ett innovationslabb för samhällsutmaningar och integration som drivs av Coompanion Skåne.

Exportcentrum har utvecklat ett koncept kallat *Export Boost* med syfte att boosta företag med inspiration och kunskap om att växa genom internationalisering. Därtill genomförs en satsning specifikt riktat till kulturella och kreativa näringar för att öka deras internationalisering.

Analyser visar att det råder fortsatt obalans mellan tillgång och efterfrågan på kompetens i Skåne. Skåne behöver höja sysselsättningsgraden och samtidigt erbjuda arbetsgivare rätt kompetens. Exempel är rapporterna *Regionala matchningsindikatorer – fördjupad analys* och *Kartläggning av hinder för etableringar av nyanlända akademiker i Skåne*.

Kompetensförsörjningsarbetet samordnas inom ramen för samverkanskonstellationen Kompetenssamverkan Skåne (Koss). Region Skåne har sedan årsskiftet 2018 fått ett utökat uppdrag gällande kompetensförsörjning, vilket numera innefattar även frågor kring validering, vuxenutbildning och lärcentra. Ett tydligt fokus har varit att tillsammans med övriga regioner flytta fram det regionala mandatet på kompetensförsörjningsområdet.

Fem kompentensråd har startats för att förbättra dialogen med näringsliv och utbildningsanordnare. Ett resultat är projektet *MatchIT* som fick 15 miljoner kronor från Europeiska socialfonden (ESF) för ett utvidgat projekt för nyanlända akademiker inom IT.

Region Skåne satsar även för att öka ungas inträde på arbetsmarknaden genom till exempel en satsning på sommarentreprenörer, arbetsmarknadskunskap i skolor och praktikhanteringsverktyg tillsammans med kommunerna. Inför 2018 tillförde regeringen, inom ramen för kunskapslyftet, medel till folkhögskolorna motsvarande totalt 8 000 extraplatser 2018. Av dess fördelades 1 300 till Skånes folkhögskolor.

Arbete för att klimatsäkra Skåne

Ett viktig led i att klimatsäkra Skåne är att skånsk näringslivsutveckling sker på ett långsiktigt hållbart.

Region Skåne har tillsammans med tio andra regioner i Sverige tagit initiativet att bilda ett bioekonomiskt nätverk

FOTO: © LISELOTT ÖSTERLIND

FOTO: © MICHEL THOMAS

som ska resultera i fler bioekonomiska investeringar i Sveriges regioner. Region Skånes upphandling har en stor potential att driva innovation och flytta fram näringslivets förmåga att minska klimatpåverkan från produkter och tjänster. I ett tidigt skede innebär dock utbytet till nya material och produkter ofta en merkostnad som är svår att bära för regionens verksamheter. Därför samordnar Region Skåne sig internt för att undersöka utbud och eventuell merkostnad för några utvalda produktgrupper som används i stor omfattning inom hälso- och sjukvården, när de ersätts med klimatsmarta alternativ.

Fordon- och transportsektorn behöver ställas om mot grön mobilitet och Region Skåne samlar både offentlig och privat sektor för att skynda på utvecklingen genom olika projekt, mötesarenor och kunskapsspridande seminarier. Interreg-projektet *Blue Move* hade sin slutkonferens i Malmö under Nordic Clean Energy Week. Projektet har tittat på produktion, distribution och användning av vätgas i transportsektorn. Fungerande affärsmodeller kräver i dagsläget rejäla investeringar och insatser. Utbudet av lämpliga fordon är för litet. Projektet *Great* fokuserar på att öka tillgängligheten till en robust och tät laddinfrastruktur i takt med att andelen laddbara fordon ökar i Sverige. Idag finns 46 snabbladdare som servar elbilsförare längs de danska och svenska delarna av transportkorridoren Hamburg-Oslo, samtidigt som vikt läggs vid möjligheten att enkelt betala för energin.

Skåne ska vara en attraktiv boenderegion

Skåne har en flerkärnig ortsstruktur, där kommunerna är tätt sammankopplade. Skåne har en stark befolkningsutveckling, vilket har lett till en bostadsbrist i de flesta av regionens kommuner. I syfte att bidra till ökat bostadsbyggande och ett mer effektiv nyttjande av Skånes stationsnära lägen har Strukturbild för Skåne tillsammans med Länsstyrelsen Skåne, Trafikverket och skånska kommuner drivit projektet *Stationsnära läge 2.0*. Projektet *Ortsutveckling längs Skånebanan* har startats med syftet att studera hur stationsnära lägen längs Skånebanan kan utvecklas och binda samman Skåne som flerkärnig arbets- och boenderegion.

Rapporten *TemaPM: Fokus landsbygd – samspelet mellan stad och landsbygd i Det flerkärniga Skåne* har publicerats och ska fungera som stöd för planeringen i Skånes kommuner. Region Skåne har även låtit genomföra en analys om bostadsbyggande i regionen över olika konjunkturcykler kopplat till nationella beslut med möjlig påverkan på bostadsbyggandet. För att få variation i nyproduktionen har Region Skåne vid ett antal konferenser presenterat ”byggemenskaper” som ett strategiskt instrument för kommuner.

I november beslutade riksdagen att nya bestämmelser om regional fysisk planering ska föras in i plan- och bygglagen (PBL). Frågor som berör mer än en kommun ska samordnas regionalt. Bestämmelserna gäller Stockholms och Skånes län. Enligt förslaget ska frågor som rör flera kommuner hanteras på regional nivå i länet, exempelvis när det gäller bostadsförsörjning. Landstingen får samordningsansvar och i det ingår att ta fram en regionplan. Planen ska vara vägledande för kommunernas beslut om bland annat översiktsplaner och detaljplaner. Planen ska också ge kommunerna vägledning kring hur mark- och vattenområden ska användas, var det går att bygga och hur samverkan ser ut mellan kommunerna och andra aktörer. Lagändringarna gäller från den 1 januari 2019. Redan idag lämnar Region Skåne yttrande på ärende enligt PBL. Processen med att revidera *Strategier för Det flerkärniga Skåne* har inletts och under 2018 låg fokus på att analy-

FOTO: © LEIF JOHANSSON, X-RAY FOTO

sera innehåll och fördjupa begrepp utifrån befintliga fem strategiområden.

Samverkan med idéburen sektor

Överenskommelsen Skåne (ÖK Skåne) är ett verktyg för att uppnå den politiskt beslutade visionen om det öppna Skåne i den regionala utvecklingsstrategin. ÖK Skåne består av fem utvecklingsområden: *Samverkan*, *Delaktighet och inflytande*, *Idéburet entreprenörskap*, *Idéburen sektor och ideellt engagemang* samt *Lärande och forskning*. Under 2018 var fokus *Idéburen sektor och ideellt engagemang*, där arbetet med att utveckla idéburna offentliga partnerskap (IOP) utgör en del. I nuläget finns det 14 antagna IOP inom Region Skåne. Samverkansmedel för idéburen sektor stimulerar till lokala aktiviteter för att finna nya lösningar på sociala problem.

Internationellt samarbete

Internationellt arbete är centralt för Skånes utveckling och sker bland annat genom Region Skånes deltagande i interregionala samarbetsplattformar. Bevakning av EU:s kommande budgetperiod för att säkerställa framtida resurser för tillväxt och utveckling har prioriterats. Regionstyrelsen antog i våras ett positionspapper om EU:s framtida sammanhållningspolitik i syfte att visa på vikten av fortsatt tillgång till EU-medel för att utveckla Skåne och växla upp befintliga resurser. Region Skåne avsätter löpande resurser för ett effektivt genomförande av innevarande programperiod, genom projektutvecklingsstöd, deltagande i beslutskommittéer, nätverk och samverkanskonstellationer.

Inom Greater Copenhagen & Skåne Committee (GCSC) har gränshinderstrategiarbetet utvecklats. Vid årets Folkemødet på Bornholm var fokus behovet av nya fasta förbindelser, samt att attrahera internationella talanger och GCSC:s gemensamma internationella marknadsföringsarbete. I januari 2018 utökades String-samarbetet med fem nya medlemmar: Malmö stad, Region Halland och Västra Götalandsregionen, samt Akershus fylkeskommune och Østfolds fylkeskommune. Samarbetet sträcker sig från Hamburg upp till Oslo. OECD:s Territorial Review för ”Western Scandinavia” publicerades, vilken omfattar området Skåne-Oslo. Region Skåne var medarrangör till Fehmarnbelt Days i Malmö. Konferensen syftade till att belysa de effekter som en fast förbindelse mellan Rödby och Puttgarden kan få för regional utveckling med fokus på tillväxt, näringsliv, arbetsmarknad och forskning.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Regionala utvecklingsnämndens resultat för räkenskapsår 2018 uppgick till 5,0 miljoner kronor. De totala intäkterna blev 323,1 miljoner kronor. Av de totala intäkterna bestod 211,1 miljoner kronor av regionbidraget för 2018, resten av interna och externa intäkter samt balanserade överskott från tidigare år i form av projektmedel. Totalsumman för kostnader under 2018 uppgick till 318,1 miljoner kronor, varav lämnade bidrag utgjorde cirka 72 procent och uppgick till 229,6 miljoner kronor. En annan stor kostnadspost var personalkostnader som uppgick till 33,7 miljoner kronor. En stor del av regionala utvecklingsnämndens verksamhet bedrivs i projektform, och under 2018 avslutades totalt 18 redovisningsmässiga projekt. Resultateffekten av dessa avslut landade på 4,2 miljoner kronor i underskott.

Läs mer i:

- Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	Utfall 2017	**Utfall 2018**	Budget 2018	Avvikelse Utfall - budget
Regionbidrag	203,9	211,1	211,1	0,0
Försäljning av varor och tjänster	5,0	5,3	3,5	1,8
Bidrag och övriga intäkter	99,9	106,6	92,0	14,6
Verksamhetens intäkter	**308,8**	**323,1**	**306,6**	**16,5**
Personalkostnader	–41,0	–33,7	–51,0	17,3
Lämnade bidrag	–212,6	–229,6	–215,5	–14,1
Övriga omkostnader	–48,4	–54,8	–40,1	–14,7
Verksamhetens kostnader	**–302,1**	**–318,1**	**–306,6**	**–11,5**
Verksamhetens nettokostnader	6,7	5,0	0,0	5,0
RESULTAT	**6,7**	**5,0**	**0,0**	**5,0**

FOTO: © BENGT FLEMARK

Verksamhetsstöd

Krisberedskap och systematiskt risk- och sårbarhetsarbete

Region Skåne ansvarar för samhällsviktig verksamhet, det vill säga verksamhet som är av betydelse för såväl människors liv och hälsa som för samhällets funktionalitet. Regionfullmäktige har i mandatperiodens regionala krishanteringsplan beslutat att Region Skånes verksamheter systematiskt ska arbeta med risk- och sårbarhetsarbete (SRSA). Av beslutet framgår även att upphandlande enheter utifrån beställarens krav ska framställa kontinuitetskrav på leverantörer för att åstadkomma leveranssäkerhet. Detta för att skydda och kontinuerligt kunna bedriva verksamhet, med särskilt fokus på samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet (kontinuitetsplanering), detta under hela hotskalan från vardag till höjd beredskap.

Det systematiska SRSA-arbetet ska innefatta riskhantering, kontinuitetshantering, planarbete och erfarenhetsåterföring efter händelser.

Mål 1 2018:
Med utgångspunkt i verksamhetens uppdrag och mål identifiera:

- Skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet inom det egna ansvarsområdet
- Kritiska aktiviteter som alltid måste fungera
- Risker och hot mot det som bedömts skyddsvärt
- Kritiska beroenden för det som bedömts skyddsvärt.

Arbetet med kontinuitetshantering ger effekter såväl i vardag som i kris. Dels i form av förbättrade processer, dels i form av förmåga att kunna motstå och återhämta sig efter påfrestningar. Exempel på genomfört arbete under 2018 är ett pilotprojekt vid Skånes universitetssjukhus, inom verksamhet kvinnosjukvård. Projektets syfte var att få underlag till fortsatt arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet på operativ nivå med en högre detaljeringsgrad. Vid Skånetrafiken har sjukresor definierats som en skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet och en beroendeanalys för verksamheten har genomförts. Avdelningen för digitalisering och IT har identifierat skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet samt kritiska beroenden. Under året har även samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden inom smittskydd identifierats.

Mål 2 2018:
Organisationen har regelbundet utbildat och övat relevant personal som berörs av arbetet med samhällsviktig samt skyddsvärd verksamhet.

Regionalt utbildningsstöd – e-utbildning – för samtliga chefer och medarbetare avseende kontinuitetshantering har lanserats 2018. Samtliga förvaltningar har under perioden utbildats i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning *Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*. Stabsutbildningar med förvaltningarna har påbörjats under året, arbetet fortsätter 2019. Huvuddelen av förvaltningarna har utbildat berörda medarbetare i samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet. Övningar har genomförts enligt *Krishanteringsplan för Region Skåne 2015-2018*.

Region Skåne har under året deltagit i två övningar inom ramen för civilt försvar arrangerade av Socialstyrelsen. Representanter från IT, regionservice, regionfastigheter och området för krisberedskap, säkerhet och miljöledning (KSM) deltog i övningarna. Region Skåne har även deltagit i externa övningar med samverkande myndigheter såsom *Vårsol* vilken arrangerades av länsstyrelsen i Skåne. Bedömning är att verksamheten har nått målet 2018.

Mål 3 2018:
Verksamheten genomför regelbundet bedömningar av risker och sårbarheter i verksamheten.

Bedömning av risker och sårbarheter sker löpande i verksamheten. Under året har en regional scenarioanalys, med deltagande från samtliga förvaltningar och med ett gemensamt analystillfälle genomförts.

Region Skåne har under året kartlagt kritiska beroenden till samhällsviktig verksamhet i sjukvården. Fokus har varit på de interna beroendena, det vill säga leveranser av produkter och tjänster från stödförvaltningarna till vårdförvaltningarna. Sammanställning har påbörjats av hur sårbarheten ser ut regionalt. Risker vid störningar och avbrott i beroendena har börjat analyseras på regional nivå.

Mål 4 2018:
Verksamheten har beslutat och genomfört åtgärdsplan för hantering av identifierade och prioriterade risker.

Prioriterade åtgärder vilka följts upp särskilt 2018:

- Tydliggöra krishanteringsplanens uppgifter och ansvar i verksamhetsuppdraget, budgetarbetet och arbetet med intern kontroll.

  Integrering av regionfullmäktiges beslut om krisberedskap och systematiskt risk- och sårbarhetsarbete i budget- och internt kontrollarbete påbörjades 2017 och genomfördes fullt ut 2018. Diskussioner om krisberedskap i förhållande till regionplanarbete har initierats och kommer att fortsätta 2019.
- Utvärdera och vidareutveckla rutinen för leveranssäkerhet, även vid upphandling utan tydlig beställare. Planering för uppföljning av efterlevnaden av Riktlinjer för leverantörers

medverkan i Region Skånes krisberedskap (Regionstyrelsen 2014) har påbörjats. Målet har ej uppnåtts. Ytterligare arbete kvarstår.

Mål 5 2018:
Verksamheten nyttjar genomförd och dokumenterad konsekvensanalys av viktiga/kritiska produkter och tjänster.

Underlag från konsekvensanalyser används löpande i arbetet med att stärka verksamheternas förmåga att hantera störningar, exempelvis för planering av nödvatten.

Koncernkontoret har genom Området krisberedskap, säkerhet och miljöledning under året genomfört möten vid samtliga förvaltningar för att ge stöd i planeringen av deras kontinuitetsplaneringsarbete med att säkerställa att verksamheten fungerar i vardag och kris samt civilt försvar. *Se även mål 3 och mål 6.*

Mål 6 2018:
Verksamheten har upprättat och dokumenterat en kontinuitetsplan.

Kartläggning samt fastställande av samhällsviktig verksamhet och kritiskt beroende sker. Verksamheten visar ett gott engagemang. Särskilt kan nämnas att Sund har valt att arbeta med kontinuitetshantering enligt standarden SS-EN ISO 22301:2014 – *Samhällssäkerhet – Ledningssystem för kontinuitet – Krav*. Detta arbete används som en pilot för möjlig implementering i samtliga förvaltningar inom Region Skåne. Vidare kan nämnas att Skånetrafiken reviderat kontinuitetsplanerna i samband med övertagandet av beställningscentralen i egen regi.

Mål 7 2018:
Verksamheten tar tillvara erfarenheter från inträffade händelser och övningar.

Uppföljning av händelser genomförs fortlöpande utifrån ansvarsprincipen och enligt gällande rutiner för avvikelsehantering. Mer omfattande händelser följs upp vid möten med Region Skånes krisberedskaps- och säkerhetsråd, där ett antal funktionsområden i Koncernkontoret samt representanter från övriga förvaltningar deltar. Exempelvis medförde avgrävningen av en högspänningskabel på sjukhusområdet i Lund revidering av riktlinjer för arbete i mark.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhet är en strategiskt viktig fråga för Region Skåne. Informationssäkerhetsarbetet bidrar bland annat till Region Skånes vision om livskvalitet i världsklass genom att medborgarna ska vara förvissade om att den information de får från Region Skåne är tillgänglig och trovärdig samt att den information om sig själva som de delar med sig av är i trygga händer.

De legala kraven på systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete ökar i samband med nya lagstiftningar. Den mest kända är dataskyddsdirektivet (GDPR) men även NIS-direktivet (lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster) ställer höga krav. Även Region Skånes strategi för digitalisering och e-hälsa ställer krav på ett gott informationssäkerhetsarbete för att tillgodose verksamhetens behov av robusta och säkra IT-stöd.

För att säkerställa medborgarnas förtroende, identifiera krav från verksamheten samt uppfylla legala krav krävs att Region Skåne bedriver ett aktivt, framgångsrikt och behovsanpassat informationssäkerhetsarbete. Avseende kompetensfrågan bedöms det i dagsläget även finnas ett stort underskott på tillgänglig kompetens inom informationssäkerhetsområdet, vilket innebär att rekryteringen av ny personal kan bli svår.

Regionfullmäktige beslutade under 2017 om långsiktiga mål för informationssäkerheten. Målen är uppdelade i olika områden. Dessa är *Information*, *Medarbetare*, *Process* och *Teknik*. I det följande redogörs i korthet för de olika målen och exempel på aktiviteter som genomförts under 2018.

Information

Mål: Region Skånes information ska hanteras säkert och skyddas mot de risker som förekommer. Det innebär att skyddet av information, oavsett i vilken form den förekommer, ska anpassas efter skyddsvärdet och de ständigt förändrade hoten och sårbarheterna.

Under 2018 fattade regiondirektören beslut om informationsägare. Informationsägaren har ansvar för informationstillgångar och beslutar om informationshantering inom ramen för befintlig lagstiftning och interna regelverk. Informationsägaren ansvarar för att klassificera information, genomföra riskbedömning och ställa krav på hanteringen av informationen. Ett verksamhetsstöd för identifiering av informationstillgångar, klassificering av information och dokumentation av genomförda riskanalyser började upphandlas under 2018. Det beräknas vara infört under 2019. Verksamhetsstödet kommer när det är infört att bidra till ett effektivt informationssäkerhetsarbete med större kontroll över Region Skånes informationstillgångar. Uppföljning av krav både internt och mot externa leverantörer kommer att kunna följas upp på ett bättre sätt med stora inslag av automation.

Medarbetare

Mål: Region Skånes medarbetare ska vara säkerhetsmedvetna och ha god kännedom och kunskaper om de risker som finns och hur man ska skydda sig mot dem. Det gäller även behov av kritiskt granskande.

Tekniska lösningar är en viktig del för att uppnå en god informationssäkerhet. Minst lika viktigt är att medarbetare och annan personal som hanterar Region Skånes information har kunskap om hur informationen får hanteras. Utbildning och information till användare har i dagsläget brister vilket är något som är prioriterat att förbättra. Den e-utbildning som i dagsläget finns i utbildningsplattformen för alla att genomgå börjar bli föråldrad och ska ersättas. Det finns nya sätt att utbilda på, exempelvis genom så kallad *microlearning*, där möjligheterna att snabbt ta fram mer nischade utbildningar är stora.

Process

Mål: Informationssäkerhetsarbetet ska bedrivas systematiskt och vara en naturlig del i Region Skånes verksamheter och processer. Med detta avses alla verksamheter och processer inom Region Skåne där det finns skyddsvärd information.

Informationssäkerhetsarbetet ska vara en naturlig del av verksamheternas ordinarie processer och inte ske i parallella processer. Diskussioner har under 2018 förts med Koncerninköp och Avdelningen för digitalisering och IT för uppdatering av de processer som har störst betydelse för möjligheterna att i

FOTO: © BENGT FLEMARK

FOTO: © REGIONFASTIGHETER

rätt tid analysera och ställa krav på de varor och tjänster som Region Skåne upphandlar. Vissa uppdateringar av processerna har skett framförallt kopplat till hantering av personuppgifter i samband med upphandlingar. Arbetet kommer fortsätta under 2019.

Teknik

Region Skånes tekniska infrastruktur och system ska vara robusta och säkra. De ska uppfylla verksamhetens krav, lagkrav och skapa verksamhetsnytta. Detta inkluderar även tjänster som Region Skåne köper.

Ett flertal projekt och förstudier startades under 2018 med målet var att tjänsterna skulle köpas in som så kallade molntjänster. I molntjänster där Region Skåne har behov av att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess har betydande hinder identifierats. Grunden för detta är att uppgifterna som behandlas i molntjänster kan betraktas som röjda för leverantören då leverantören har tillgång till uppgifterna i samband med driften. Detta kan strida mot offentlighets- och sekretesslagen. Ett flertal externa utredningar har genomförts som pekar på detta vilket påverkar hela den offentliga sektorns möjligheter att köpa den här typen av tjänster. Särskild vikt kommer framöver att läggas på att i tidiga skeden av projekt och förstudier identifiera de begränsningar som kan finnas vid utnyttjande av så kallade molntjänster vilket återknyter till vikten av väl fungerande processer.

Service och IT-stöd till vårdprocessen

Regionservice fortsätter att digitalisera verksamheten. Under hela året har det pågått ett intensivt arbete med förberedelserna för införandet av den nya IT-lösningen CAFM. Kundcenter och GSF Ekonomiservice var först ut med att införa systemet i april och under hösten fortsatte införandet med lokalvården i Trelleborg. Parallellt pågår även utvecklingen av digital teknik som ska underlätta arbetet inom vården, till exempel lokalisering och märkning av textilier och sängar eller automatiska truck- och transportsystem. Detta arbete fortsätter under 2019.

Regionservice ligger långt framme i arbetet med att minska Region Skånes miljö- och klimatpåverkan. Ett tydligt exempel på detta är att Region Skåne utnämnts till bästa landsting i *Miljöfordonsdiagnos 2018* – en utmärkelse som baseras på en granskning av landstingens fordonsflottor utifrån olika energi- och klimatindikatorer för att nå en fossiloberoende fordonsflotta.

I augusti togs det första spadtaget för en ny servicebyggnad på Malmö sjukhusområde. När den står färdig 2022 blir den en viktig samordningspunkt för serviceverksamheten på området, från vilken det mesta av Regionservice utbud kommer att ha sin bas. Ett stort planeringsarbete har gjorts under lång tid för att verksamheten i det totalt 25 000 kvadratmeter stora huset ska få så bra förutsättningar som möjligt att stödja vården på sjukhusområdet i Malmö.

IT och digital kommunikation

Under 2018 har ett nytt IT-stöd lanserats. Under första halvåret infördes IT-stödet för Kundcenter och GSF Ekonomiservice och under hösten lanserades även den första lokala sajten för mer renodlade servicetjänster. Lokalvård i Trelleborg blev den första verksamheten att använda det nya IT-stödet i sin dagliga verksamhet. Implementeringen kommer på sikt att leda till en effektivare och mer enhetlig tjänsteleverans som möjliggör transparens och bättre uppföljning av leveransen. IT-stödet omfattar en sammanhållen process från ny- och ombyggnationer till leverans av servicetjänster i vårdmiljöer. IT-stödet kommer även att förenkla arbetssätt, ge ett digitalt stöd till medarbetarna inom Regionservice samt öka attraktionskraften inom serviceyrket.

Inom ramen för utvecklingen av nya sjukhusområden efterfrågas digital teknik för att underlätta arbetet inom vården. Det drivs ett antal projekt inom Region Skåne kring lämpliga och användbara tekniker där Regionservice är delaktiga. Genom plattformen för det nya gemensamma IT-stödet omfattas även grundläggande struktur för att implementera teknik som till exempel möjliggör spårning och förebyggande fastighetsunderhåll.

FOTO: © NIKLAS LAURIN

FOTO: © ÅSA ADOLFSSON

Regionservice har också skapat en drifts- och produktionsmiljö för den administrativa robottekniken. Robottekniken har visat sig vara effektiv att applicera på administrativa processer inom framförallt ekonomi och HR-området. Nyfikenheten på tekniken och pilotprojektet för implementering är stort inom offentliga Sverige. Ett antal studiebesök har tagits emot, samarbeten har påbörjats och Regionservice har föredragit projektet i olika forum.

Samordna leveransen

Samordning av serviceleveransen fortsätter. I Malmö har konceptet samordnad leverans införts på utvalda områden och andra samordningsinitiativ pågår. På mycket kort tid infördes under hösten 2017 servicevärdar i Helsingborg därför har det under 2018 varit fokus på att kvalitetssäkra leveransen. I Landskrona infördes servicevärdar hösten 2018 och en diskussion pågår om att samordna tjänsterna till vårdavdelningarna i Ängelholm till servicevärdar. I Kristianstad utreds möjligheterna för samordnad serviceleverans inklusive transporter av material och förnödenheter. Det pågår även en kartläggning samt diskussioner i syfte att skapa mertid för både personal och patienter. Det finns en kontinuerlig strävan efter att verksamheten ska anpassas för att motsvara vårdens behov och för en samordnad leverans. Syftet med samordningen är främst effektivitet och tillgänglighet i serviceleveransen till vården. Effektiviteten möjliggörs av standardiserade processer och rutiner, att synergier mellan yrkesgrupper nyttjas samt av transparens och helhetssyn i serviceleveransen inom Region Skåne.

Ett gemensamt spårbarhetssystem (TESS) har införts för läkemedelsleveranser, blodprovsboxar, inkommande externa paket, pallar och rekommenderade brev.

Klimatsmarta menyer

Med fokus på att skapa en klimatsmart meny med attraktivare vegetariska rätter har det under året startats ett menyråd där kockar från Region Skånes egna kök utvecklar menyn. Menyn ska uppmuntra patienter att välja vegetariskt främst ur ett hälsoperspektiv men även ur ett ekonomiskt perspektiv. Arbetet i menygruppen är även ett sätt att få medarbetarna att känna delaktighet i utvecklingen. På initiativ från regionstyrelsen har det dock under hösten serverats mer nötkött i måltiderna för att stödja skånska bönder efter sommarens extrema värme och torka.

Upphandlingar

Region Skånes inköpsavdelning använder upphandling som ett strategiskt verktyg för att ta hjälp av omvärlden att utveckla vården genom innovativa lösningar. Innovationsfrämjande inköp bidrar till tillväxt och bättre lösningar till Region Skånes verksamheter och medborgare.

I syfte att möjliggöra för fler entreprenörer och idéburna organisationer att konkurrera om Region Skånes kontrakt sänks ingångströsklar genom att fastställa pris, garantera volym, dela upp kontrakt, förenkla anbudslämnande och hålla anbudsskola. Inköpsavdelningen arbetar aktivt med dialog före, under och efter specifika upphandlingar. Dialog hålls såväl muntligt vid möten som skriftligt genom *request for information* (RFI) och extern remiss. Genom dialog lär man om marknaden och tillgängliga produkter samt marknadsför upphandlingar och tydliggör Region Skånes behov. Region Skåne håller även seminarier om hur det är att göra affärer med Region Skåne för företag som saknar eller har begränsad erfarenhet av att delta i offentlig upphandling. Under 2018 har Region Skåne även hållit två seminarier om hur innovationsupphandling är ett strategiskt verktyg för att lösa verksamhetens utmaningar.

Under 2018 avslutades innovationsupphandling av fallprevention. Fallskador är ett stort problem och cirka 3 000 patienter faller varje år när de är inlagda på sjukhus. Innovationsupphandlingen av fallprevention har som mål att finna en lösning, som när den införts, kan reducera antalet fall med minst 20 pro-

cent inom tre år. Philips vann tilldelningsbeslutet och deras lösning är baserad på sensorer som påkallar personalen när fara föreligger att en person snart riskerar att falla. Nu pågår en utvecklings- och utvärderingsfas på två vårdavdelningar i Malmö. Målet är att lösningen ska vara färdigutvecklad och godkänd till sommaren 2020.

Region Skånes inköpsdirektör bjöds i mars in till statsminister Stefan Löfvén och regeringens innovationsråd för att presentera Region Skånes arbete med innovationsfrämjande inköp. **Läs mer.**

Region Skåne arbetar aktivt för att de varor och tjänster som köps in är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Region Skåne arbetar aktivt i ett nationellt samarbete för att tillsammans med övriga regioner i Sverige göra skillnad. Det görs genom att krav ställs i samtliga upphandlingar och att revisioner genomförs såsom stickprovskontroller och annat påverkansarbete. Region Skåne arbetar aktivt för att uppfylla miljömål och miljöprogram genom upphandling. Miljökrav som syftar till att minska belastning på miljön ställs i samtliga upphandlingar av varor och tjänster. Särskilda miljökrav ställs i de upphandlingar av varor och tjänster som innebär betydande miljöpåverkan. Vid upphandling av livsmedel säkerställs att livsmedel som upphandlas håller minst den standard som svenska djurskyddsregler garanterar. Upphandling används även för att på andra sätt bidra till en hållbar omvärld.

Region Skåne har knutit till sig ett råd för strategisk upphandling som fungerar som en motor för utveckling av arbete med strategisk upphandlingar, främja innovationer, sociala krav och miljöaspekter vid upphandling. Rådet består av representanter för näringslivet, fackliga organisationer, idéburen sektor och akademin.

Region Skånes offensiva interna miljöarbete

Mot en klimatsmart framtid

Den totala energianvändningen i Region Skånes fastigheter uppgick under 2018 till 216 kilowattimmar per kvadratmeter (kWh/m^2), vilket är en ökning med 4 kWh/m^2 jämfört med 2017. Ökningen kan förklaras med den mycket varma sommaren, vilken medförde ett ökat behov av komfortkyla och ett ökat krav på avfuktning. Andelen fossilbränslefritt i den fjärrvärme, fjärrkyla och el som levererats till Region Skåne under året kommer att redovisas separat i Region Skånes miljöredovisning för 2018.

Under 2018 producerade Region Skånes vindkraftverk 56 gigawattimmar (GWh) el, vilket var strax över det årliga målet på 55 GWh men cirka 10 GWh mindre än föregående år.

Miljövänliga resor och transporter

Av de motordrivna fordon som Region Skåne äger är cirka 75 procent gasdrivna, främst poolbilar och verksamhetsbundna bilar. Diesel- och etanoldrivna fordon fasas kontinuerligt ut, och har sedan föregående år minskat med cirka 44 respektive 38 procent. Samtidigt syns en ökning av antalet laddhybrider (cirka 38 procent) och framför allt tyngre fordon drivna på de biologiska drivmedlen HVO och RME, som ökat med över 200 procent sedan föregående år. Hur förändringen i fordonsflottan påverkat utfallet av andelen fossilbränslefri energi i egna transporter kommer att redovisas separat i Region Skånes miljöredovisning för 2018.

Kostnaden för tjänsteresor med egen bil uppgick till 14 miljoner kronor under 2018, vilket är en minskning med hela 17 procent jämfört med 2017. Det totala antalet tåg- och flygresor till Stockholm minskade med 10 procent under 2018 jämfört med 2017 samtidigt som andelen tågresor ökade från 53 till 61 procent. Målet att 75 procent av Stockholmsresorna ska ske med tåg är ännu inte uppnått, men en ökad andel på nästan 10 procentenheter bör ändå ses som ett gott resultat.

Mindre kemikalier för en hälsosam miljö

Region Skånes förvaltningar har under året aktivt arbetat utifrån riktlinjerna för utfasning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Arbetet har bland annat innefattat riskbedömning samt utbyte och utrensning av kemiska produkter och ämnen. Status för detta arbete kommer redovisas i Region Skånes miljöredovisning 2018.

En stark miljöprofil

Andelen ekologiska livsmedel var totalt 47 procent av Region Skånes totala livsmedelsbudget under 2018, vilket är ett oförändrat resultat jämfört med föregående år. En anledning till detta kan vara den målkonflikt som råder mellan ekologiska och närproducerade livsmedel samt avsaknaden av beslutad definition av vad som är ”närproducerat”.

En periodisk externrevision av Region Skånes gemensamma miljöledningssystem genomfördes under oktober 2018. Resultatet visade på totalt 34 avvikelser (varav 2 allvarliga), 28 observationer och 20 förbättringsmöjligheter. Den ena allvarliga avvikelsen gällde den otillräckligt fungerande avvikelsehanteringen i systemet AvIC, där tillfredsställande korrigerande åtgärder inte vidtagits sedan föregående revision. Den andra allvarliga avvikelsen gällde farligt avfall, där hantering inte görs enligt gällande lagstiftning på ett antal orter.

Ett flertal positiva iakttagelser gjordes också under revisionen. Bland annat observerades ett stort miljöengagemang i hos såväl medarbetare som ledning samt en positiv utveckling vad gäller medarbetarnas kännedom om det gemensamma miljöledningssystemet. I resultatet lyftes också att registrering och inventering av kemikalier fungerar väl på i stort sett samtliga enheter samt att rutiner för sortering och lagring av avfall anses vara väl implementerade i organisationen.

Under 2018 togs det fram en ny version av Region Skånes miljöutbildning *Hållbara val – gör skillnad varje dag.* Uppdateringen av utbildningen gjordes dels för att aktualisera innehållet, dels för att möta verksamheternas önskemål om en kortare utbildning. Utbildningen lanserades i mitten av oktober och fram till årsskiftet hann 3 procent av medarbetarna genomföra den med godkänt resultat. Motsvarande resultat för den förra versionen var 34 procent.

Miljöredovisning 2018

En fördjupad uppföljning av *Miljöprogram för Region Skåne 2017-2020* samt *Miljöstrategiskt program för Region Skåne 2017-2020* kommer att redovisas i separat Region Skånes miljöredovisning 2018.

Regionsamverkan Sydsverige

Regionsamverkan Sydsverige bildades den 1 januari 2016 med syftet att med medborgarnas bästa för ögonen utveckla samarbetet mellan verksamheterna Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne.

Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt i Sydsverige i ekonomiskt, ekologiskt, kulturellt och socialt hänseende. Grunden för denna ambition ska vara en strävan efter en helhetsorienterad och långsiktigt hållbar utveckling.

Under den korta tid samarbetet funnits har flera viktiga insatser kommit till stånd. Redan 2015 genomfördes en systemanalys som kompletterades 2016 och ledde till ett positionspapper inom infrastruktur, under 2017 konkretiserades detta och Sydsveriges prioriteringar förmedlades till den nationella planen för infrastrukturplanering 2018-2029. Under 2018 beslutades om positionspapper för kultur, kompetensförsörjning och arbetsmarknadsfrågor, och det gjordes en överenskommelse med Arbetsförmedlingen kring kompetensförsörjning.

Arbete pågår med synkronisering av biljett- och betallösningar inom kollektivtrafiken i södra Sverige, en gemensam *sydtaxa* med gemensam princip för gränsavdrag, positionspapper för kollektivtrafiken som kommer att följas av en aktivitetsplan. En fördjupad dialog med marknadsaktörerna kring bredband och gemensam kompetensutveckling inom bland annat kultur fortsätter, liksom dialoger med nationella utredningar och kommittéer, myndigheter och departement. Regionsamverkan Sydsverige kommer att fortsätta lämna gemensamma remissvar och skriva debattartiklar som leder till ett bättre Sydsverige.

Tillgänglighet och dialog bygger förtroende för Region Skåne

Det är viktigt för Region Skåne att upprätthålla ett stort förtroende för den skattefinansierade verksamheten. Medborgardialoger, samråd med nationella minoriteter, kontakter med patienter och resenärer samt olika undersökningar genomförs löpande under året, vilket ökar förutsättningarna att möta invånarnas förväntningar och stärker demokratin. Genom att behandla människor likvärdigt, vara en öppen organisation som är villig att lära av medborgarna och koppla detta till den politiska beslutsprocessen vill Region Skåne bidra till ett socialt hållbart Skåne.

En likarättspolicy har tagits fram för Region Skåne och en regional arbetsgrupp med representanter för alla förvaltningar har inrättats för att stärka arbetet. En ny policy för bidrag till ideella organisationer ger uttryck för att de ska vara demokratiskt uppbyggda och stödja demokratiska idéer.

Region Skåne arbetar för en jämlik hälso- och sjukvård. Under 2018 har det bland annat handlat om kunskapsstyrning via kvalitetsregister, digitalisering och att synliggöra omotiverade skillnader i vården. Även specifika gruppers behov har lyfts fram. I den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2018-2029 framkommer att äldre tenderar att känna en större otrygghet än yngre, framförallt kopplat till kollektivtrafik. När det gäller barn har Skånetrafiken påbörjat en genomlysning av verksamheten och styrdokument inför att FN:s barnkonvention blir lag 2020. Barn- och ungdomshabiliteringen har testat en ny plattform för publicering av utbildningar som ska vara öppna för alla invånare och som inte kräver inloggning.

I ett nytt funktionsrättsprogram framkommer områden som Region Skåne bör fokusera på, exempelvis egenmakt. För de kunder som har färdtjänst erbjuder Skånetrafiken fria resor med Skånetrafikens bussar och tåg inom Skåne. Situationen för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queerpersoner, intersex-personer och asexuella personer (HBTQIA) har uppmärksammats genom att Region Skåne deltagit i Malmö Prides parad.

När det gäller kvinnor är de underrepresenterade inom gastronomin. Region Skåne har därför varit delaktig i att Parabere Forum, en internationell gastronomikongress, förlades till Malmö. Inom ramen för Kompetenssamverkan Skåne har ett projekt *Nyanlända – snabb väg in till arbetsmarknaden* bedrivits under 2016 till juni 2018. Resultaten utgör underlag för dialog när det gäller förändrade regelverk och finansiering av ytterligare insatser i Skåne.

Stora Likarättspriset tilldelades Näsby vårdcentral för att de fokuserar på patienternas rättigheter och låter Region Skånes värderingar genomsyra arbetet. Konferensen *Stora likarättsdagarna* har genomförts för cirka 800 deltagare från främst Region Skåne men även från Malmö stad.

Patientnämnden stödjer patienterna och verksamheten

Patientnämnden tar emot synpunkter och klagomål på

- hälso- och sjukvård som bedrivs av Region Skåne, eller som har avtal med Region Skåne
- tandvård som bedrivs av Region Skåne eller helt eller delvis finansieras av Region Skåne
- kommunal hälso- och sjukvård.

Patientnämnden är en opartisk instans, helt fristående från hälso- och sjukvården. Ett nytt klagomålssystem började gälla den 1 januari 2018. Dels har en helt ny lag införts, *Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården*, som reglerar patientnämndernas uppdrag, dels har vårdgivarna fått en lagstadgad skyldighet att ta emot klagomål mot och synpunkter på den egna verksamheten genom en komplettering som införts i den befintliga Patientsäkerhetslagen (2010:659). Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) har enligt samma lag fått förändrade skyldigheter att hantera klagomål och är inte längre första instans för klagomål mot hälso- och sjukvården, utom i vissa specifika ärenden av mer allvarlig karaktär.

Antalet inkomna ärenden under 2018 har minskat jämfört med året innan, från 6 153 till 5 810 ärenden. 58 procent av ärendena initierades av en kvinnlig patient eller närstående och 42 procent av en manlig. Patientnämnden har en hög tillgänglighet för dem som upplever ett behov av telefonkontakt. Faktum är att de allra flesta valt att ringa, vilket inneburit 3 249 telefonsamtal. Patienter och närstående har även kontaktat patientnämnden via 1177 Vårdguidens e-tjänster (1 221 stycken), e-post (845)

FOTO: © NIKLAS LAURIN

eller vanligt brev (454). Av de inkomna synpunkterna handlade 42 procent om vård och behandling, 21 procent om kommunikation och 19 procent om organisation och tillgänglighet. I en tredjedel av ärendena kontaktades den berörda vårdgivaren, antingen för att initiera en dialog mellan patienten och vårdgivaren eller för att begära ett yttrande, det vill säga ett skriftligt svar på patientens synpunkter. Förutom synpunkter på vården har cirka 1 700 medborgare vänt sig till patientnämnden för att få svar på frågor om regler och rättigheter i vården, eller annan information som de behövt för att ta tillvara på sina intressen i hälso- och sjukvården eller tandvården.

Två större analysprojekt har genomförts under året på aggregerad nivå. Dessa är valda utifrån Region Skånes prioriterade områden: *bättre förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa* samt *primärvård*. Under våren 2018 gjordes en analys av de synpunkter och klagomål som berörde kvinnosjukvården och förlossningsvården under 2017. Patientnämnden fick ta del av 271 berättelser. De handlade till stor del om att kvinnorna inte känt sig lyssnade på, exempelvis när de påtalat smärta eller oro. Kvinnorna upplevde även att de inte gjorts delaktiga i sin egen vård och att de saknade tydlig information. Grunden för höstens analys av primärvården var de synpunkter och klagomål som patienter och närstående har framfört under första halvåret 2018. Patientnämnden fick ta del av 1 154 berättelser gällande händelser på vårdcentraler. De handlade till stor del om brister i tillgänglighet, kontinuitet samt löften om åtgärder som inte hade uppfyllts.

Patienter inom psykiatrisk tvångsvård och tvångsvård enligt smittskyddslagen har rätt till en stödperson.

Det är patientnämnden som rekryterar, utbildar, utser och handleder stödpersonerna. Under 2018 fanns 49 aktiva stödpersoner varav 6 är nyrekryterade. Stödpersonerna delar på totalt 135 stödpersonsuppdrag.

Läs mer i:

- Regionstyrelsens verksamhetsberättelse
- Patientnämndens verksamhetsberättelse

FOTO: © NIKLAS LAURIN

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är Region Skånes viktigaste resurs. Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsgivare där verksamhet och goda resultat alltid står i fokus. Det innebär bland annat att erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser, bra möjligheter till utveckling för medarbetarna och ett ledarskap som tar ansvar. Region Skåne ska vara en arbetsgivare som upprätthåller ett lyssnande, närvarande ledarskap och aktivt arbetar för att skapa jämställda arbetsplatser.

Regional medarbetarundersökning

Under hösten genomfördes en regiongemensam medarbetarundersökning. Resultaten från undersökningen är ett viktigt underlag när varje chef ser över behoven i sin organisation, för dialog med medarbetarna och genomför förändringar.

I undersökningen svarade 86 procent av medarbetarna på frågor om hur de upplever sin arbetsplats och arbetssituation. Det dynamiska fokustalet, som är det sammanlagda värdet av alla förbättringsområdena i enkäten, har förbättrats från 66,4 (2014), 68,2 (2016) till 69,7 (2018). Samtliga förbättringsområden har utvecklats i positiv riktning. Region Skåne är dock en stor verksamhet och resultatet varierar; det finns arbetsplatser med positiva resultat och arbetsplatser med sämre resultat och stora utmaningar.

Resultatet visar att medarbetarna upplever att de utvecklas yrkesmässigt och att närmaste chef ger dem möjligheter till utveckling och bra återkoppling på utfört arbete. Värdet på förbättringsområdet *Ledarskap* har utvecklats positivt från 67,2 (2014), 69,4 (2016) till 71 (2018), något som eftersträvas i Region Skånes övergripande mål om ett närvarande, lyssnade och tydligt ledarskap. Vidare visar resultatet att 93 procent av medarbetarna anser att arbetet känns meningsfullt och 83,8 procent kan tänka sig att rekommendera andra att börja arbeta på deras arbetsplats (en ökning från 82,6 år 2016).

I årets undersökning lades en ny del till bestående av nio frågor som mäter nivån på medarbetarnas engagemang och på chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. Frågorna tillsammans bildar ett totalindex, så kallat *index för hållbart medarbetarengagemang* (HME). Region Skånes totalindex för 2018 var 78, att jämföra med det sammanlagda ovägda medeltalet för sju andra regioner som 2017 var 77, och exempelvis Västra Götalandsregionen 77 (2017).

De svagaste resultaten i undersökningen är samma som tidigare. Det gäller framförallt medarbetarnas upplevelse av sin möjlighet att påverka beslut på den egna arbetsplatsen, arbetsrelaterad utmattning samt om arbetsplatsens mål är tillräckligt tydliga, utvärderingsbara och påverkningsbara. Resultaten har utvecklats i positiv riktning men det krävs fortsatt arbete inom dessa områden. Medarbetarundersökningen är en god grund för Region Skånes ständiga förbättringsarbete, som också handlar om att tillsammans bidra i arbetsmiljöarbetet. En bra arbetsmiljö som tillvaratar engagemang är en central och viktig förutsättning i arbetet med för att uppnå bättre hälsa för fler.

Regiongemensam avgångsenkät

Den regiongemensamma avgångsenkäten ger värdefull information om hur Region Skåne kan bli bättre på att behålla medarbetare, förbättra arbetsmiljön och att bli en attraktiv arbetsgivare. Avgångsenkäten skickas till alla tillsvidareanställda som på egen begäran väljer att avsluta sin anställning eller byter anställning inom Region Skåne. Under 2018 har 1 663 personer besvarat enkäten. Av respondenterna har 44 procent bytt arbetsplats inom Region Skåne medan 56 procent har lämnat Region Skåne. Av de som besvarat enkäten kan 64 procent rekommendera Region Skåne som arbetsgivare.

I enkäten får även respondenterna rangordna de viktigaste orsakerna som haft störst betydelse för deras beslut att avsluta sin nuvarande anställning. Det som har haft störst betydelse för beslutet är lön, ledarskap och arbetets organisation. I avgångsenkäten ges även möjlighet att lämna fritextsvar om förbättringar. Respektive förvaltning ansvarar för analys av enkätresultat och resultatet används som underlag till förbättringsarbete. Resultatredovisning sker på förvaltnings- eller som lägst på divisionsnivå eller motsvarande.

Trygga anställningar

Region Skåne ska erbjuda trygga anställningar och en bra arbetsmiljö. I Region Skåne ska heltidstjänst vara norm och deltid ska ses som en möjlighet om medarbetaren så önskar. Visstidsanställningar ska begränsas. Den genomsnittligt överenskomna sysselsättningsgraden är hög i Region Skåne. Bland kvinnor är 89,3 procent heltidsanställda, motsvarande andel för män är 96 procent.

Andelen heltidsanställda fortsätter att öka bland såväl kvinnor som män. Ökningstakten är högst bland kvinnorna. Handlingsplanen för heltid fortlöper i enlighet med Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) och Kommunals huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor.

Andel heltidsanställda

– andel av samtliga månadsavlönade som har en anställning på heltid

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Per den 31 december	**2018**	2017
Kvinnor	89,3 %	88,3 %
Män	96,0 %	95,4 %
Totalt	**90,7 %**	**89,8 %**

Andel tillsvidareanställda

– andel av samtliga månadsavlönade som har en tillsvidareanställning
(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Per den 31 december	**2018**	2017
Kvinnor	93,5 %	93,3 %
Män	88,0 %	87,4 %
Totalt	**92,3 %**	**92,1 %**

En stor majoritet av medarbetarna i Region Skåne är tillsvidareanställda, och andelen ökar. I december 2018 var 93,5 procent av kvinnorna respektive 88 procent av männen tillsvidareanställda.

Jämställda löner, löneöversyn och avtal

Målet med lönepolitiken är att Region Skåne i ett system av individuella löner ska kunna driva och utveckla verksamheten så att den ligger i linje med medborgarnas krav, behov och förväntningar. Årets löneöversyn genomfördes enligt tidplan med utbetalning av ny lön i april respektive maj. En ny central huvudöverenskommelse tecknades mellan SKL och Lärarförbundets och Lärarnas riksförbunds samverkansråd i september vilket innebar att löneöversynen som helhet inte avslutades förrän i december 2018. Det samlade utfallet för årets löneöversyn blev 2,2 procent.

Osakliga löneskillnader ska undvikas genom att samma principer för lönesättning tillämpas för alla medarbetare. Varje år genomförs en lönekartläggning med syfte att identifiera och undanröja eventuella osakliga skillnader på grund av kön. Arbetet med 2017 års lönekartläggning avslutades i mars. Lönekartläggningen 2018 inleddes med en partsgemensam utbildning under maj månad.

Arbetet med den avsiktsförklaring som tecknades i december 2016 mellan Vårdförbundet och Region Skåne fortsätter. Parterna har under året fortsatt med det arbete som kvarstår, nämligen att ta fram regionövergripande arbetstidsavtal för intensivvården, akutmottagningarna och barnakuterna samt neonatalvården. Inom ramen för dessa förhandlingar har arbetsgivaren även tagit initiativ till att ta fram en arbetstidsmodell för operationsverksamheten i Malmö, Helsingborg och Kristianstad.

Rekryteringsfrämjande insatser och behovs- och målgruppsanpassad rekrytering

Region Skåne har fortsatt att arbeta vidare med insatser i syfte att marknadsföra och beskriva Region Skånes verksamheter samt att vidareutveckla behovs- och målgruppsanpassad rekrytering inom många av Region Skånes yrkesgrupper. Region Skåne kommer att fortsatt arbeta vidare med att utveckla närvaron på sociala medier för att stärka attraktiviteten för Region Skåne som arbetsgivare. Region Skånes webbsida *Jobba hos oss* kommer att ses över, och vidare sker kontinuerlig justering av jobbannonser och material inför arbetsmarknadsdagar och mässor.

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter

Region Skåne arbetar för allas lika rättigheter och möjligheter. Utifrån ett arbetsgivarperspektiv arbetar Region Skåne kontinuerligt med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. I mars 2018 beslutade regiondirektören om ett nytt regiongemensamt arbetssätt för aktiva åtgärder vilken innebär att förvaltningarna, i enlighet med diskrimineringslagen, integrerar detta i arbetet med arbetsmiljö, lönebildning, kompetensutveckling och rekrytering. Det regiongemensamma arbetssättet med tillhörande metodstöd och verktyg har arbetats fram tillsammans med personalorganisationer och förvaltningsrepresentanter. Regionala understödjande kommunikations- och lärandeinsatser har genomförts i samband med implementeringen av det nya arbetssättet inom förvaltningarna, däribland en workshopsserie för totalt cirka 75 verksamhetsnära HR-specialister.

Under hösten 2018 har en kompetensutvecklingsinsats inletts i samarbete med Lunds universitet, i ett projekt finansierat av Europeiska socialfonden och samordnat av Länsstyrelsen Skåne. Region Skåne medverkar som arbetsgivare i projektet, som syftar till att skapa fler vägar till arbete och säkra kompetensförsörjningen genom att utveckla såväl konkreta som strategiska former för breddad rekrytering hos deltagande parter. Målet är att hos de deltagande organisationerna utveckla förändringsarbete inom strategisk kompetensförsörjning och verksamhetsutveckling med koppling till breddad rekrytering och mångfald och deltagandet är en del av strategierna *Använd kompetensen rätt* och *Breddad rekrytering* i Region Skånes

Medianlöner[1] och medelålder (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

AID personalgrupper med minst 300 medarbetare	**Kvinnor** Medianlön	Medelålder	**Män** Medianlön	Medelålder	**Samtliga** Medianlön	Medelålder
Sjuksköterska	33 300	44,2	33 000	43,0	33 300	44,0
Undersköterskor, skötare m fl	25 800	46,2	24 188	41,4	25 600	45,5
Specialistkompetenta läkare	74 400	49,9	75 300	51,6	74 780	50,7
Medicinsk sekreterare	26 300	49,6	24 400	40,7	26 300	49,4
Icke specialistkomp. läkare	42 600	34,8	42 400	34,5	42 500	34,7
Handläggararbete	38 300	47,7	40 550	48,6	39 000	48,0
Ledningsarbete	47 200	51,7	61 150	50,9	48 500	51,5
Administratörsarbete	26 000	45,9	24 020	38,7	25 500	45,0
Biomedicinsk analytiker	29 600	45,4	27 200	41,6	29 200	44,9
Fysioterapeut	31 500	43,7	29 250	39,7	31 200	43,1
Socialt och kurativt arbete	33 100	46,9	32 335	46,6	33 000	46,9
Städ-, tvätt- och renhållningsarb.	23 280	48,3	22 167	41,8	22 974	46,3
Barnmorska	36 590	47,8	[2]	[2]	36 580	47,8
Psykolog	38 350	43,4	37 950	43,4	38 300	43,4
Hantverksarbete	23 000	41,5	23 750	44,5	23 550	43,8
Sjukhustekniker/laboratoriepers.	31 800	42,5	38 750	43,2	33 800	42,8
Arbetsterapeut	31 000	44,5	27 750	38,6	30 950	44,2
SAMTLIGA	**30 540**	**45,7**	**35 400**	**44,5**	**31 200**	**45,5**

1. Lön avser uppgift om lön beräknad på heltid inklusive fasta tillägg, exklusive rörliga tillägg såsom OB-tillägg, osv.
2. Antalet individer i gruppen understiger 10 varför denna grupp inte redovisas.

kompetensförsörjningsplan 2019. En av de primära insatserna är att utvald personal inom Region Skånes HR-funktion, cirka 50 medarbetare, får kompetensutveckling för att i sin tur sprida lärandet till rekryterande chefer, samt att bidra till metod- och verksamhetsutveckling inom kompetensförsörjningsområdet.

Hälsofrämjande arbetsplatser

En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare och för en väl fungerande kompetensförsörjning.

Utöver verksamheternas lokala arbete med att främja hälsa och att förebygga ohälsa, pågår fortsatt arbetet med den regionala handlingsplanen. Arbetet bedrivs såväl regionalt som lokalt och i samarbete med representanter från personalorganisationer. Under 2018 har

- den regionala rehabiliteringsprocessen inklusive medarbetarhandbok reviderats
- information om och kompletterande verktyg för arbetsplatsträffar och skydds- och arbetsmiljökommitté tagits fram och införts
- kompletterande utbildningar för att förebygga och hantera kränkande särbehandling och trakasserier genomförts.

I slutet av 2018 genomfördes en dag om hälsofrämjande arbetsplatser. Dagen syftade till att bidra med kunskap och verktyg och samtidigt sprida goda exempel på ett gott hälsofrämjande arbete. Runt 170 deltagare lyssnade på medarbetare, skyddsombud och chefer som berättade om hur de jobbat med hälsofrämjande schemaläggning, riskbedömning vid hög arbetsbelastning, rätt använd kompetens och delaktighet som framgångsfaktor. Arbetsplatsernas erfarenheter visade att effekten blivit väldigt bra när chef och medarbetare gemensamt arbetar för att utveckla arbetssätten och samtidigt månar om att arbetsmiljön främjar hälsan.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Varje år genomförs en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (Sam) i enlighet med arbetsmiljölagen i syfte att säkerställa dess effektivitet, funktion och utveckling för att sätta fokus på förutsättningarna för ett hälsofrämjande arbete. Uppföljningen visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar och har en fortsatt positiv trend. Förvaltningar med utvecklingsbehov upprättar årligen handlingsplaner för systemförbättrande åtgärder. Resultatet visar bland annat att

96,4 procent av de chefer som tilldelats arbetsmiljöuppgifter har tillräckliga kunskaper för uppdraget, vilket är en förbättring jämfört med tidigare år (relativ andel 2017: 95,4 procent 2016: 93 procent).

91 procent av de arbetsplatser med medarbetare som har blandad tjänstgöring dag och natt beaktar Region Skånes *Vägledning för hälsofrämjande schemaläggning vid tjänstgöring blandad dag natt* när de arbetar med arbetsplatsens schema. Då målsättningen i samband med implementeringen var att minst 95 procent av berörda arbetsplatser skulle svara ja på frågan i 2018 års Sam-uppföljning ingår frågan även i nästkommande års uppföljning (relativ andel 2017: 92 procent).

Sjukfrånvaro och frisknärvaro

Inom Region Skåne som helhet fortsätter sjukfrånvaron att utvecklas i positiv riktning.

Både kvinnors och mäns sjukfrånvaro minskar. Kvinnors sjukfrånvaro är sedan länge högre än mäns sjukfrånvaro. Detta mönster består trots att både kvinnor och mäns sjukfrånvaro minskar.

Sedan 2017 är Region Skåne en aktiv part i SKL-projektet *Samverkan för minskad sjukskrivning*. Region Skånes målsättning med deltagandet i projektet är att:

- bidra till forskning inom området.
- få fördjupad insikt i orsaker, samband och eventuella gap i arbetet med förebyggande, tidiga och rehabiliterande insatser.
- få underlag inför beslut om breddinförande av ett förändrat arbetssätt i Region Skåne.
- att sjukfrånvaron, i de verksamhetsområden som omfattas av projektet, för helåret 2019 ska ha minskat med 7 procent, vilket motsvarar ungefär 1,6 dagar per medarbetare. Om målen för 2019 uppnås kommer genomförda projektinsatser att vara självfinansierade.

Sjukfrånvaro i procent – jämförelse mellan storstadsregioner och riket*

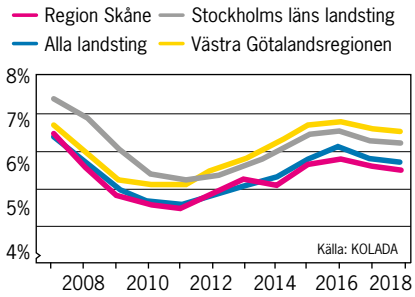

* I Region Skånes siffor ingår även Folktandvården AB. För alla landsting gäller ett ovägt medeltal.

Frisknärvaro
– andel medarbetare som har sammanlagt 5 eller färre sjukdagar under året
(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2018	2017	2016
Kvinnor	58%	57%	56 %
Män	72%	71%	71 %
Totalt	**61%**	**60 %**	**59 %**

Sjukfrånvaro – andel av ordinarie arbetstid samt långtidsjukfrånvaro
(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2018	2017	Förändr 2018-2017
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	**5,5%**	**5,6%**	**–0,1%**
Kvinnor	6,1%	6,2%	–0,1%
Män	3,4%	3,5%	–0,1%
Åldersgruppen 29 år eller yngre	4,6%	4,7%	–0,1%
Åldersgruppen 30–49 år	5,1%	5,2%	–0,1%
Åldersgruppen 50 år eller äldre	6,3%	6,4%	–0,1%
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel			
av samtlig sjukfrånvaro	45,5%	46,7%	–1,2%

FOTO: © LISELOTT ÖSTERLIND

FOTO: © NIKLAS LAURIN

Med start i juni 2018 pågår ett antal insatser inom sju verksamhetsområden i Skånevård Kryh. Rehabiliteringskoordinatorer har införts på berörda arbetsplatser, riktade arbetsmiljöinsatser genomförs på arbetsplatser med hög eller stigande sjukfrånvaro, och workshopar har genomförts för förbättrad samverkan mellan de olika aktörerna i rehabiliteringsarbetet. En uppföljning visar att sjukfrånvaron under 2018 har minskat inom samtliga sju verksamhetsområden som omfattas av projektet. En fördjupad analys väntas under 2019.

Det goda ledarskapet

Region Skåne ska ha arbetsplatser med en god arbetsmiljö och vara en attraktiv arbetsgivare med chefer som leder och utvecklar verksamheten i dialog med medarbetarna, där deras engagemang och kompetens tas till vara.

Ett regiongemensamt arbete med att ta fram en chefs- och ledarstrategi påbörjades under året. Syftet med strategin är att visa på förväntningar och erbjudanden, underlätta och stödja ett enhetligt arbetssätt med chefs- och ledarförsörjning. En nulägesanalys har genomförts, och den första prioriteringen är att lyfta fram och visa den samlade bilden av chefs- och ledarförsörjning i Region Skåne och göra det mer attraktivt att vara chef.

Det görs kontinuerliga utvecklingsinsatser och stöd till chefer. Fortsatt prioriterade satsningar görs på *Basutbildning*, *Utvecklande ledarskap* (UL) och *Förändringsledning*. Under hösten gick en digital *Chefsskola* i drift.

Ett särskilt program för verksamhetschefer har utarbetats. Programmet syftar till att stödja verksamhetschefer i arbetet med att driva förbättringsarbeten och ge verktyg för såväl utveckling av det personliga ledarskapet som att leda indirekt igenom andra chefer.

För andra året delades Region Skånes ledarskapspris ut i september, under 2018 med fokus på årets hälsofrämjande chef.

Fjärde omgången av Region Skånes mentorprogram startade under hösten. Mentorprogrammet pågår drygt ett halvår och består dels av träffar mellan mentorn och adepten, dels en seminarieserie. Seminarierna bidrar med ytterligare perspektiv och verktyg för chefens utveckling inom såväl mentorskap som ledarskap.

Den framtida kompetensförsörjningen ska säkras

Kompetensförsörjningen är en av välfärdens stora utmaningar, i såväl Region Skåne som övriga landet. Bara genom att vara en attraktiv arbetsgivare kan Region Skåne möta upp invånarnas behov, erbjuda den bästa vården och servicen samt locka till sig och behålla den kompetens som är nödvändig för att klara den framtida verksamheten.

Kompetensförsörjningsplaner

Under våren tog respektive förvaltning fram sin förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan. Dessa planer är sedan basen för den regionövergripande plan som tagits fram. I årets plan finns statistik, prognoser och analyser framför allt avseende de stora yrkesgrupperna inom hälso- och sjukvård men också ett mindre antal av övriga yrkesgrupper. Analysen visar på fortsatta obalanser för flertalet av yrkena. I den gemensamma planen finns ett antal strategier att arbeta med för att säkra kompetensförsörjningen i ett längre perspektiv. Detta arbete sker tillsammans med förvaltningarna i olika arbetsgrupper.

Rätt använd kompetens

Rätt använd kompetens eller kompetenmixplanering – uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införande av nya kompetenser – är insatser som krävs för att klara kompetensförsörjningen framför allt inom hälso- och sjukvård. Resurser ska frigöras för direkt patientarbete, samtidigt som administration och vårdnära service i större utsträckning ska görs av annan personal än vårdpersonal. En övergripande handlingsplan för genomförandet har utarbetats i enlighet med Region Skånes budget och inriktningsmål.

Arbetet med rätt använd kompetens pågår framför allt på enhetsnivå. En styrgrupp har inrättats på regional nivå,

och den har fokus på områden där särskilda insatser behövs och som också är prioriterade i andra sammanhang, till exempel förlossningsvården.

Kompetensstegar

Kompetensstegar är ett sätt att tydliggöra vilka utvecklingsmöjligheter som finns inom en yrkesprofession. I Region Skåne finns nu tio regiongemensamma kompetensstegar. I stegen visas vilken kompetens som krävs för specifika uppdrag och arbetsuppgifter. Kompetensstegen kan användas som ett verktyg i samtal mellan chef och medarbetare, exempelvis i medarbetarsamtalet. Under 2018 har kompetensstegar för röntgensjuksköterskor och medicinska sekreterare färdigställts. Arbetet med implementering av kompetensstegar pågår, ett exempel är Skånevård Sund som har tagit fram en gemensam mall för att kunna bryta ner de regiongemensamma kompetensstegarna till verksamhetsnivå.

Kompetensutvecklingsinsatser för sjuksköterskor

Det råder brist på framförallt grundutbildade sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor inom områdena medicin, kirurgi, onkologi, akutsjukvård, barn, operation, anestesi, intensivvård, psykiatri samt barnmorskor. Ett flertal insatser krävs för att långsiktigt hantera bristsituationen.

Det ges två möjligheter för finansiering av specialistutbildning via arbetsgivaren: *utbildningsanställning* och *utbildningsförmån*. Från den 1 januari 2018 finns ett kollektivavtal med Vårdförbundet gällande utbildningsanställning. En utbildningsanställning är en specifik tjänst som grundar sig i att ett behov finns i verksamheten. Utbildningsanställningen omfattar två år och innebär studier vid lärosätet på halvfart och klinisk utbildning hos arbetsgivaren på 50 procent. För den del av utbildningen som är förlagd till den kliniska verksamheten ska en individuell utbildningsplan upprättas. Medarbetaren behåller sin grundlön under utbildningen. Förvaltningarna väljer vilka utbildningar som ska prioriteras.

Under 2018 fanns utrymme för 75 utbildningsanställningar per termin. Våren 2018 nyttjades 53 av dessa, och 80 sjuksköterskor var i utbildning under höstterminen. Skälet till att alla platser inte nyttjades under vårterminen var bland annat att vissa utbildningar bara startar på höstterminen.

2018 har Region Skåne erbjudit cirka 165 sjuksköterskor per termin en utbildningsförmån motsvarande 19 000 kronor per månad. Under våren 2018 har 159 sjuksköterskor utbildats på helfart inom områdena ambulans, anestesi, barn, barnmorska, distriktsköterska, intensivvård, kirurgi, onkologi, operation, ortoptist, palliativ vård, psykiatri, vård av äldre och ögonsjukvård, och under höstterminen utbildades 166 sjuksköterskor. Även när det gäller utbildningsförmån prioriterar förvaltningarna inriktning på utbildningarna utifrån verksamhetens behov. I juni 2018 slutförde 120 personer sin specialistsjuksköterskeutbildning och höstterminen 2018 blev ytterligare 35 färdiga.

Inom verksamheterna onkologi och hematologi drivs en klinisk fördjupning där kompetensutveckling varvats med arbete. Målgruppen var grundutbildade sjuksköterskor inom respektive område som under ett år varvat arbete med föreläsningar, seminarier och klinisk tjänstgöring på annan enhet än den man är anställd vid. Utbildningen startade hösten 2017 med 16 deltagare. Hösten 2018 startade även en PET/CT-utbildning för sjuksköterskor och biomedicinska analytiker i syfte att ge en dubbelkompetens. 10 personer går utbildningen som slutförs vårterminen 2019.

Det *kliniska basåret* för nyutexaminerade sjuksköterskor fortsätter. Syftet är att stärka de nyutexaminerade sjuksköterskorna i sin yrkesroll samt att ge möjlighet till att fördjupa och kliniskt förankra kunskaperna. En utvärdering som gjordes våren 2018 visar ett fortsatt högt betyg för innehåll och form, och tryggheten i yrket uppges ha ökat i hög grad. Under 2018 har ytterligare 380

FOTO: © NIKLAS LAURIN

nya sjuksköterskor påbörjat det kliniska basåret.

I oktober anordnades den årliga konferensen *Framtidens specialistsjuksköterska*, som visar på utvecklingsmöjligheter för sjuksköterskor genom föreläsningar i aktuella och inspirerande ämnesområden. Deltagarna kan också ta del av goda exempel på förbättringsarbeten inom hälso- och sjukvård. Programpunkterna hade fokus dels på framtiden, som framtidens vårdavdelning och framtidens cancervård, dels på förbättringsarbete.

Kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor, skötare och barnsköterskor

En stor kompetensutvecklingssatsning genomförs för undersköterskor, skötare och barnsköterskor. Den är anpassad för både nyutbildade och erfarna medarbetare. Utbildningsprogrammet ger deltagarna ökad förståelse och fördjupade kunskaper i både somatisk och psykiatrisk omvårdnad och ska vara värdeskapande för patienten. Totalt kommer 2 200 utbildningsplatser att erbjudas.

Region Skåne har under våren arbetat tillsammans med utbildningsanordnare för att ansöka till Myndigheten för yrkeshögskolan (YH) om start av utbildningar inom ambulanssjukvård och till specialisering av undersköterskor inom akutsjukvård, palliativ vård och psykisk ohälsa. Att utveckla undersköterskerollen är en viktig del för att säkra kompetensförsörjningen. Samarbete med utbildningsanordnare i Skåne och närliggande län pågår för att kunna erbjuda specialistutbildningar genom yrkeshögskolan. Fortsatt arbete pågår för att kunna inrätta utbildningsanställningar för undersköterskor men detta är beroende på om utbildningarna beviljas.

Framtidens undersköterska anordnades i november för drygt 300 undersköterskor. Programmet fokuserade på digitalisering, framtidens yrkesroll och framtidens vård.

Kompetensförsörjning läkare

Fortsatt brist råder vad gäller specialistläkare inom ett antal specialiteter, exempelvis inom allmänmedicin, psykiatri, klinisk patologi och radiologi. Under våren genomfördes den årliga läkarbemannings- och ST-undersökningen. Undersökningen ger en bild av läkarbemanningen, samt en prognos för tillgången till läkare 5 respektive 10 år fram i tiden. Prognoserna används till kompetensförsörjningsplaner på olika nivåer samt som underlag för prioritering av specialiseringstjänstgöring mellan olika specialiteter.

Den särskilda beredningsgruppen för ST inom allmänmedicin, som inrättats på personalnämndens initiativ, har under året fortsatt sitt arbete för att säkerställa nulägesbilden vad gäller tillgång till allmänmedicinsk kompetens, bedöma tillgång och behov i ett tioårsperspektiv samt ge förslag till åtgärder för att säkra tillgången till allmänmedicinsk kompetens på såväl kort som på lång sikt.

Praktisk tjänstgöring för psykologer

Den praktiska tjänstgöringen för psykologer (PTP) pågår under ett år efter psykologexamen. Tjänstgöringen är en förutsättning för legitimation som psykolog. Regionalstudierektor för PTP ansvarar för ett årslångt PTP-program som bland annat innefattar föreläsningar och studiebesök. Kontinuerliga handledarträffar och handledarutbildningar anordnas.

Kompetensförsörjning av äldre medarbetare

Att sätta fokus på äldre medarbetare i arbetslivet är en personalpolitisk fråga om bland annat mångfald, men framför allt har äldre medarbetare stor betydelse för kompetensförsörjningen. Den kompetens som de äldre medarbetarna har uppnått under ett långt arbetsliv är viktig att behålla i organisationen.

Frågan om äldre medarbetares bidrag till kompetensförsörjningen uppmärksammas allt mer, men det befintliga regelverk som syftar till att främja att medarbetare kvarstår som yrkesverksamma utnyttjas fortfarande i alltför begränsad omfattning. På sikt bedöms regelverket dock få stor betydelse, särskilt för nyckelpersonal som exempelvis läkare inom primärvården. Personalnämnden har fattat beslut om att fortsatt utveckla handledarrollen och att genomföra insatser för äldre medarbetares möjligheter till handledaruppdrag. Exempelvis deltar äldre medarbetare med erfarenhet inom hälso- och sjukvård som mentorer inom satsningen *Kliniskt basår* för nyutexaminerade sjuksköterskor.

Rekrytering av personer med utbildning i annat land

Det finns en stor potential i att ta till vara kompetensen hos redan utbildade personer som kommer till Sverige från andra länder. Region Skåne beslutade 2015 om ett introduktionsprogram för utomeuropeiskt utbildade personer med legitimationsyrken, för att stödja och korta vägen till den skånska arbetsmarknaden, ett så kallat *snabbspår*.

År 2017 togs beslut om att etablera ett *Internationellt kompetenscentrum för utlandsutbildade*. Syftet är att ytterligare tydliggöra erbjudandet för utlandsutbildade som vill arbeta inom Region Skåne och samordna den introduktion och den komplettering som krävs för att erhålla svensk legitimation. Under 2016-2018 har 110 utlandsutbildade personer med legitimationsyrken gjort språkauskultation inom Region Skånes verksamheter. Syftet med sådan språkauskultation är att ge den utlandsutbildade möjlighet att träna svenska språket i hälso- och sjukvårdsmiljö och samtidigt får de en inblick i hur svensk sjukvård är organiserad, samt ges möjlighet till ett nätverk i professionen.

Under 2016-2018 har 30 läkare gjort provtjänstgöring och erhållit svensk legitimation. Region Skåne har knutit till sig värdefull kompetens, läkare som i sina hemländer bland annat arbetat som urologer, akutläkare, radiologer eller ögonläkare. 16 sjuksköterskor har gjort sin praktiska tjänstgöring och arbetar nu i Region Skåne som legitimerade sjuksköterskor. Ytterligare cirka 15 sjuksköterskor arbetar som undersköterskor och förbereder sig för det kunskapsprov som är ett av kraven för en svensk legitimation.

Region Skåne, Arbetsförmedlingen och Medicinska fakulteten vid Lunds universitet har gjort en trepartsöverenskommelse om en utbildning för läkare utbildade utanför EU och EES. Läkarna erhåller en förberedande teoretisk och klinisk utbildning inför det kunskapsprov som Socialstyrelsen genom-

FOTO: © NIKLAS LAURIN

för som ett av kraven för att erhålla svensk legitimation. Utbildningen pågår cirka 3 månader och under 2017-2018 har 44 läkare gått denna utbildning. Under 2019 kommer ytterligare två utbildningar att genomföras, och planering pågår för att om möjligt starta motsvarande utbildning för sjuksköterskor utbildade utanför EU och EES.

Samarbete med Försvarsmakten

Personalnämnden har tecknat en avsiktsförklaring med Försvarsmakten i syfte att stärka en framtida gemensam kompetensförsörjning. Samarbetet ska stärka parternas långsiktiga kompetensförsörjning med fokus på ungdomars insteg på arbetsmarknaden, mångfald på arbetsplatserna och möjlighet till karriärväxling genom hela yrkeslivet. Avsiktsförklaringen har bidragit till att Region Skånes medarbetare fått ett ökat intresse för Försvarsmaktens verksamhet och allt fler medarbetare och verksamheter efterfrågar information om hur ett samarbete kan se ut.

Användning av bemanningsföretag

Under närmare två år har landsting och regioner tillsammans arbetat med att minska beroendet av inhyrd personal. Målet är en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten för att värna patientsäkerhet, arbetsmiljö och ett kvalitetssäkrat utbildningsuppdrag.

I Region Skånes hälso- och sjukvård har beroendet av inhyrd personal minskat, vilket gjort att kostnaderna för inhyrning stadigt minskade under 2017 och under de tre första månaderna 2018. Från och med andra kvartalet har dock kostnaderna för inhyrning av sjuksköterskor ökat markant vilket gör att de totala inhyrningskostnaderna ökar trots en fortsatt minskning av inhyrning av läkare. I relation till den totala personalkostnaden är dock fortfarande Region Skånes totala inhyrningskostnad för helåret 2018 den lägsta av samtliga landsting och regioner i Sverige.

Beroendet av inhyrning av läkare fortsätter att minska. Primärvården står fortfarande för den största delen av kostnaderna för inhyrning av läkare. Inom psykiatrin har stopp införts för inhyrning av läkare, vilket inneburit att inhyrningskostnaden har reducerats till noll.

Den totala kostnaden för inhyrning av sjuksköterskor har ökat märkbart från och med andra kvartalet 2018. Ökad inhyrning ses inom såväl primärvård som psykiatrisk och somatisk vård.

Arbetet med att minska beroendet av inhyrning av personal till Region Skånes hälso- och sjukvård fortsätter och fördjupad analys av orsakerna till ökad sjuksköterskeinhyrning har gjorts. Analysen visar att inhyrning görs på grund av brist på sjuksköterskor med rätt kompetens samt behovet att kunna hålla vårdplatser öppna och upprätthålla önskad operationskapacitet.

Kostnader inhyrd personal från bemanningsföretag

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2018	2017	Förändring Mkr	%
Läkare	170,4	172,5	–2,0	–1,2%
Sjuksköterskor	161,5	113,3	48,2	42,6%
Övriga	17,7	14,9	2,7	18,2%
Totalt	**349,6**	**300,7**	**48,9**	**16,3%**

Kostnadsutveckling (miljoner kronor)

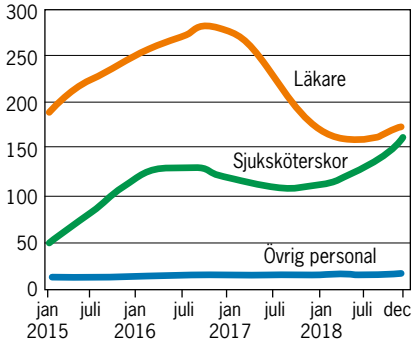

Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser

Region Skåne och Arbetsförmedlingen har tillsammans identifierat ett antal målgrupper för vilka anställningsbarheten är relativt låg utifrån ett antal faktorer. Utmaningar som finns för dessa grupper kan vara funktionsnedsättning, svenska språket eller avsaknad av svensk legitimation som försvårar inträde på svensk arbetsmarknad. Syftet med insatserna är att locka till sig nya grupper och attrahera framtida medarbetare för att klara den framtida kompetensförsörjningen.

Extratjänster

Region Skåne har anställt långtidsarbetslösa personer på så kallade extratjänster. Målgruppen är personer som är nyanlända eller har varit arbetslösa i mer än 450 dagar. Sedan sommaren 2017 har cirka 160 medarbetare anställts på extratjänster, varav merparten tillhör målgruppen nyanlända. De flesta har en anställning på ett år, som sedan kan förlängas ytterligare ett år. Extratjänster finns nu inom samtliga sjukvårdsförvaltningar och satsningen är mycket uppskattad av såväl verksamheter som medarbetare. Det finns ett uttalat intresse för att utbilda sig till vårdrelaterade yrken och ett flertal har påbörjat utbildningar, till exempel till undersköterska och tandsköterska. Andra har valt att läsa svenska och komplettera tidigare studier för att bli behöriga till högskoleutbildningar.

Arbetslivsintroduktionsanställningar

Arbetslivsintroduktionsanställning innebär en introduktion i ett specifikt arbete. Anställningarna vänder sig till ungdomar under 25 år och sträcker sig över ett år. En fjärdedel av arbetstiden ska bestå av introduktion, handledning och utbildning medan resterande tid ska vara ordinarie arbete. Samtliga arbetslivsintroduktionsanställningar finns inom förvaltningen Regionservice och delar av personalkostnaden finansieras med statligt stöd för yrkesintroduktion. Arbetslivsintroduktionsanställningarna har successivt avvecklats under året till förmån för extratjänster, som vänder sig till en större målgrupp.

Studentmedarbetare

Syftet med studentmedarbetare är att underlätta övergången från studier till arbete, men det är också ett viktigt led i Region Skånes arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsuppgifterna består av ett avgränsat och för studentens studier kvalificerat projekt eller arbetsområde där studenterna arbetar som mest 15 timmar i veckan under maximalt två terminer. Samtliga förvaltningar har studentmedarbetare någon gång under året. Satsningen är mycket uppskattad både av studenter och av Region Skåne som arbetsgivare och flera studentmedarbetare har efter studentmedarbetaruppdraget fått anställning.

Teknikspråget

Teknikspråget är en satsning som initierats av Kungliga ingenjörsvetenskapsakademin och Region Skåne vars syfte är att ge ungdomar med slutförd gymnasieutbildning inom naturvetenskap eller teknik en inblick i ingenjörsyrket, och därmed locka till högskolestudier inom dessa områden. Ungdomarna praktiserar under en fyramånadersperiod, och Region Skåne ges möjlighet att visa bredden av tekniska yrken som finns inom organisationen samt synliggöra Region Skåne som en attraktiv arbetsgivare.

Region Skånes medarbetare i siffror

Per den sista december 2018 hade Region Skåne 34 106 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet, en ökning med 624 medarbetare jämfört med samma datum föregående år. Reducerat för externa verksamhetsövertag är ökningen 481 medarbetare, vilket motsvarar ökning med 1,4 procent.

De flesta personalgrupper ökar. De tre personalgrupper som ökat mest i absoluta tal är undersköterskor och skötare med flera, handläggare samt icke specialistkompetenta läkare.

Personalrörlighet

Den externa personalrörligheten, alltså andelen tillsvidareanställda som lämnar Region Skåne som arbetsgivare, uppgick för Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet till 10,4 procent under 2018. Detta är en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2017. Utöver de som lämnat Region Skåne som arbetsgivare bytte 11,9 procent av de tillsvidareanställda arbetsplats inom Region Skåne under januari-november 2018, detta är en minskning av den interna personalrörligheten med 0,3 procentenheter jämfört med samma period 2017.

Antal månadsavlönade i Region Skåne[1]

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet samt särredovisat Folktandvården AB)

Avser förhållandet den 31 dec respektive år	**2018**	2017	Förändring antal	Förändring %
Förvaltningsdriven verksamhet totalt	**34 106**	**33 482**	**624**	**1,9%**
Skånes universitetssjukvård	13 955	13 666	289	2,1%
Skånevård Sund	8 123	8 230	–107	–1,3%
Skånevård Kryh	5 057	5 069	–12	–0,2%
Regionservice	2 038	1 996	42	2,1%
Medicinsk service	1 972	1 659	313	18,9%
Habilitering och hjälpmedel	854	844	10	1,2%
Koncernkontoret	851	817	34	4,2%
Hälsostaden Ängelholm	609	643	–34	–5,3%
Skånetrafiken	410	363	47	12,9%
Regionfastigheter	192	174	18	10,3%
Kulturförvaltningen (fd Kultur Skåne)	34	34	0	0,0%
Patientnämnden Skåne	17	16	1	6,3%
Revisionen	6	7	–1	–14,3%
Södra Regionvårdsnämnden	6	4	2	50,0%
Folktandvården AB	1 476	1 440	36	2,5%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal har anställningar på mer än en (1) förvaltning.

Antal månadsavlönade medarbetare per personalgrupp[1] (AID)

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet, grupper med minst 300 anställda redovisas)

Avser förhållandet den 31 dec respektive år	**2018**	2017	Förändring antal	Förändring %
Förvaltningsdriven verksamhet totalt	**33 462**	**32 903**	**559**	**1,7%**
Sjuksköterska	8 840	8 798	42	0,48%
Undersköterska, skötare m fl	6 952	6 621	331	5,00%
Specialistkompetenta läkare	2 803	2 770	33	1,19%
Icke specialistkompetenta läkare	1 924	1 817	107	5,89%
Medicinsk sekreterare	2 058	2 058	0	0,00%
Handläggararbete	1 947	1 806	141	7,81%
Ledningsarbete	1 647	1 615	32	1,98%
Administratörsarbete	1 450	1 383	67	4,84%
Biomedicinsk analytiker	979	992	–13	–1,31%
Fysioterapeut	783	783	0	0,00%
Socialt och kurativt arbete	648	693	–45	–6,49%
Städ-, tvätt- och renhållningsarbete	612	612	0	0,00%
Barnmorska	591	595	–4	–0,67%
Psykolog	586	582	4	0,69%
Hantverksarbete	435	437	–2	–0,46%
Sjukhustekniker, laboratoriepersonal	396	426	–30	–7,04%
Arbetsterapeut	387	382	5	1,31%
Ingenjörer m fl	254	228	26	11,40%
Köks- och måltidsarbete	170	305	–135	–44,26%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal har anställningar på mer än en (1) förvaltning

Antal bisysslor

	Antal medgivna bisysslor		**Antal avslagna bisysslor**	
	Med koppling till Region Skåne	Utan koppling till Region Skåne	Med koppling till Region Skåne	Utan koppling till Region Skåne
Läkare	33	185	1	-
– Förtroendeskadlig	-	-	-	-
– Arbetshindrande	-	-	-	-
– Konkurrerande	-	-	*9*	-
Medicinska sekreterare	-	15	-	-
Sjuksköterska	3	95	-	-
Fysioterapeut	-	10	-	-
Psykolog	-	22	-	-
Undersköterska	-	57	-	-
Övriga (<10 i antal)	28	142	-	-
– Förtroendeskadlig	-	-	-	-
– Arbetshindrande	-	-	-	-
– Konkurrerande	-	-	*1*	-

Bisysslor

En ändring i gällande kollektivavtal, *Allmänna bestämmelser (AB) 17*, har medfört att medarbetare på eget initiativ ska anmäla bisysslor till arbetsgivaren.

Samtliga personalorganisationer, med undantag för Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund, har ingått AB 17. Årligen redovisas antalet medgivna respektive avslagna bisysslor. Av tabell ovan framgår att läkare är den yrkesgrupp som har flest bisysslor med koppling till Region Skånes verksamhet.

Läs mer i:

- Personalnämndens verksamhetsberättelse

FOTO: © ÅSA ADOLFSSON

Region Skånes samlade ekonomi

Finansiella mål

Målet för Region Skånes ekonomiska politik är att nå en långsiktigt stark ekonomi som lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det fleråriga perspektivet är viktigare än de enskilda räkenskapsåren. Alla verksamheter som Region Skåne finansierar ska vara effektiva. En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge Skånes invånare en god service i form av säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

För att nå god ekonomisk hushållning krävs strikt acceptans och respekt för de finansiella målsättningarna. De finansiella målen för år 2018 som regionfullmäktige fattat beslut om är:

Långsiktigt resultatmål:
Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Kortsiktigt resultatmål:
Region Skånes resultat ska årligen utgöra minst 1 procent av de samlade intäkterna.

Ett överskott är nödvändigt dels för att parera förändringar i sysselsättning, skatteunderlag och utjämningssystem, men också för det stora investeringsbehov, framför allt för sjukhusbyggnader, som finns de kommande åren.

Region Skånes resultat 2018 uppgick till -90 miljoner kronor, vilket motsvarar -0,2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Därmed uppnåddes inte det kortsiktiga resultatmålet. Under den senaste femårsperioden 2014-2018 har resultatet uppgått till 930 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent av de samlade intäkterna. Därmed uppnåddes inte heller det långsiktiga resultatmålet.

Finansieringsmål:
Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt.

Skuldsättningsmål:
Region Skånes räntebärande nettoskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, utjämning och generella statliga bidrag.

Resultatet och avskrivningarna bidrog 2018 med 1 364 miljoner kronor till finansieringen av investeringarna. Investeringarna uppgick till 4 244 miljoner kronor och därmed ligger den totala självfinansieringsgraden på 32 procent. Den budgeterade självfinansieringsgraden låg på 37 procent. Region Skånes externa nettolåneskuld, exklusive pensionsskuld, uppgick till 4 971 miljoner kronor vid årsskiftet. Skulden motsvarar 13 procent av de samlade intäkterna och därmed klaras skuldsättningsmålet med bred marginal 2018.

Balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär en miniminivå där intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år.

Region Skånes återställningskrav uppgår till drygt 1 800 miljoner kronor för perioden 2016-2018. Återställningskraven för 2016 och 2017 täcks inom budgeterat resultat för 2019 och 2020 i verksamhetsplan och budget 2019 med plan 2020-2021. Regionstyrelsen avser att återkomma med förslag till hantering av 2018 års återställningskrav i juni i samband med verksamhetsplan och budget 2020 med plan för 2021-2022.

Balanskravsberäkning 2018

	Miljoner kronor
Årets resultat	–90
Justering för realisationsvinster	–73
Justering för återförda orealiserade kursförluster	–26
Justerat resultat	–188
Justering för blandmodell	–586
Balanskravsresultat	**–775**

Omvärldsanalys

Den svenska bruttonationalprodukten ökade med 2,3 procent 2018 jämfört med 2017. Det som främst bidrog till ökningen var fasta bruttoinvesteringar och hushållens konsumtion. Antalet sysselsatta i hela ekonomin ökade med 1,8 procent och antalet arbetade timmar ökade med 2,1 procent.

De svenska regionerna redovisade 2018 ett överskott, beräknat enligt blandmodellen, på 547 miljoner kronor. Resultatet 2017 uppgick till 2 682 miljoner kronor. Motsvarande resultat för regionkoncernerna var 1 163 miljoner kronor 2018 och 2 944 miljoner kronor 2017. Prisutvecklingen 2018 i landsting och regioner (LPIK) beräknades till 3,2 procent och exklusive läkemedel till 3,8 procent. Konsumentprisindex (KPI) ökade med cirka 2,0 procent under 2018.

Efter ett ekonomiskt svagt tredje kvartal avslutades året starkt och tillväxten i bruttonationalprodukten (BNP) för helåret 2018 blev 2,3 procent. SKL:s prognos är att BNP-tillväxten dämpas rejält 2019 och hamnar kring en procent. Sysselsättningen och arbetade timmar var starka under 2018 och ledde till en real utveckling av skatteunderlaget på 1,6 procent. Efter 2010 har den reala utvecklingen av skatteunderlaget i genomsnitt växt med 1,8 procent årligen. Den pågående avmattningen på arbetsmarknaden leder i år till en ökning kring 1 procent, och för 2020 räknar SKL med en helt utebliven real ökning av skatteunderlaget.
(Källor Omvärldsanalys: SKL och SCB)

Investeringar

Region Skåne är i genomförandefasen av flera mycket stora investeringar inom såväl hälso- och sjukvården som kollektivtrafiken. Under 2018 har det inneburit en betydligt högre investeringsnivå än tidigare år.

Investeringar (Mkr)

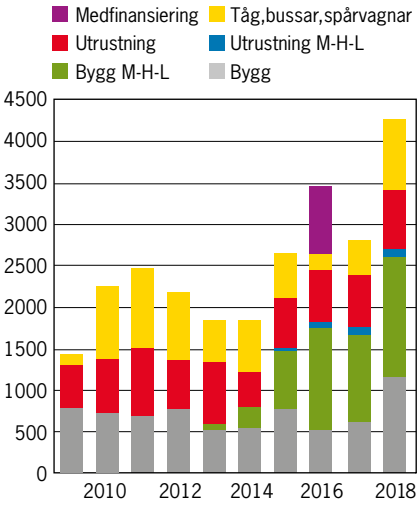

Budgeten för Region Skånes investeringar under 2018 var 5 095 miljoner kronor och utfallet blev 4 244 miljoner kronor. Årets utfall var det högsta i Region Skånes historia. Trots detta var utfallet 851 lägre än budget. Ungefär hälften av avvikelsen består av försening i genomförandet av Skånes digitala vårdsystem, SDV, samt av något försenad leverans av Pågatåg.

Bygginvesteringar

Inför budget 2018 beräknades investeringarna i byggnader till 2,8 miljarder kronor varav huvuddelen inom hälso- och sjukvården och då framförallt inom utvecklingsplaneobjekten i Malmö, Helsingborg och Lund, som går under samlingsbeteckning NSX, (Nya sjukhusområdet i X). Till skillnad från tidigare år så avsattes det även medel i budgeten för två större byggprojekt utanför hälso- och sjukvården, depåer för Öresundståg i Hässleholm och spårvagnar i Lund. Det samlade utfallet för bygginvesteringar blev 2,6 miljarder kronor.

Nedan beskrivs status för objekt med en investeringsbudget på över 100 miljoner kronor. Mer detaljerade beskrivningar av statusen för sjukhusområdena i Malmö, Lund, Helsingborg och Ängelholm ges i separata ärenden till regionstyrelsen i juni och december.

Pågående bygginvesteringar inom kollektivtrafiken

• *Öresundtågsdepå i Hässleholm*

Region Skåne ingår som största svenska part i samarbetet kring Öresundstågstrafiken. Verkstadskapaciteten för att säkerställa hög service och kvalitet i den dagliga skötseln och underhållet av Öresundstågen är idag otillräcklig. Regionfullmäktige godkände i februari 2017 en investering om 1,5 miljarder varav 1,4 miljarder bygginvestering och 0,1 miljard utrustning för att bygga en ny tågdepå i Hässleholm. Inledande markentreprenader påbörjades under 2017 och tidigt 2018 startade byggproduktionen. Samtliga byggkroppar och tak är färdiga. Anläggningen förväntas vara färdigbyggd kring årsskiftet 2019/2020 vilket är cirka ett halvår senare än ursprunglig tidplan. Depån kommer drivas av en extern operatör och upphandling av denna pågår och förväntas vara färdig till sommaren 2019. Sammanlagt bedöms 150 personer arbeta på depån när den invigs i december 2020. Utfallet under året har varit 690 miljoner kronor.

• *Spårvagnsdepå i Lund*

Arbetet med att etablera spårvägstrafik i Lund fortsätter. Region Skåne ska stå för spårvagnar och spårvagnsdepå. Under 2018 har upphandling av depå genomförts i två etapper. Under hösten har markarbete genomförts. Depån väntas stå klar under 2020. En överhet-

Resultatbegrepp

Region Skånes årsredovisning 2018 är kommenterad utifrån regionresultatet beräknat enligt fullfonderingsmodell om inte annat specifikt anges. Nedan ges en förklaring till vad som ingår i de olika resultatbegreppen:

Årets resultat/Periodens resultat
Resultatet på sista raden i resultaträkningen. Här ingår samtliga kostnader och intäkter.

Resultat exklusive jämförelsestörande poster
Från årets resultat frånräknas större ekonomiska händelser, >60 Mkr, av engångskaraktär som just stör jämförelser med tidigare år, men inte kan anses främmande för verksamheten. Exempel på poster som förekommit de senaste åren är realisationsvinster eller förluster och återbetalning av försäkringspremier från AFA.

Balanskravsresultat
Balanskravet är lagstadgat i den kommunala redovisningslagen och innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om balanskravsresultatet är negativt ska underskottet återställas inom tre år. Balanskravsresultatet beräknas i en så kallad balanskravsutredning som utgår från årets resultat, som minskas med reavinster och justeras för reservering och användning av resultatutjämningsreserv. I Region Skånes balanskravsutredning görs också en justering för pensionskostnader enligt blandmodell.

Regionresultat och koncernresultat
Region Skånes resultat är summan av alla resultat för de nämnder och förvaltningar som ingår i regionen. I koncernresultatet inräknas, förutom Region Skånes nämnder och förvaltningar, även koncernbolagen Region Skåne Holding AB och Folktandvården Skåne AB.

Blandmodell och fullfonderingsmodell
Blandmodell och fullfonderingsmodell är två olika modeller för redovisning av pensionskostnader. Blandmodellen är lagstadgad sedan 1998, och ersatte då rådande praxis som var fullfondering.

I fullfonderingsmodellen är pensioner intjänade före 1998 upptagna som en skuld i balansräkningen och värdesäkringen bokförs som en kostnad i resultaträkningen. I blandmodellen redovisas inte pensioner intjänade före 1998 som en skuld, och värdesäkringen av skulden (ränta, inflation antaganden om livslängd) redovisas inte som en kostnad i resultaträkningen. Däremot redovisas utbetalningarna av pension intjänad före 1998 som en kostnad i resultaträkningen.

När pensionsutbetalningarna för pension intjänad före 1998 är högre än kostnaden för värdesäkringen på denna skuld blir kostnaderna högre och resultatet sämre i blandmodellen än i fullfonderingsmodellen. Kostnaden för Region Skåne 2018 blev 586 miljoner kronor mer med beräkning enligt blandmodell jämfört med fullfonderingsmodell.

FOTO: © BENGT FLEMARK

tad marknad har inneburit få anbudsgivare. I beslut om medelstilldelning i december 2018 utökades budgeten till 270 miljoner kronor. Utfallet under året har varit 46 miljoner kronor.

Pågående bygginvesteringar inom hälso- och sjukvårdssektorn

• Nya sjukhusområdet i Malmö

Det pågår sedan flera år ett arbete för att genom nybyggnation knyta samman och koncentrera verksamheten på sjukhusområdet i Malmö med utgångspunkt från akut- och infektionsbyggnaden. Regionstyrelsen fastslog i december 2013 inriktningen för det fortsatta arbetet med sjukhusområdet. I en första fas har äldre byggnader rivits samtidigt som en större etablering av ersättningsbyggnader har genomförts på två platser på sjukhusområdet. Denna etablering har möjliggjort att ytterligare äldre byggnader har lämnats och rivits för att bereda plats för en ny vårdbyggnad och en servicebyggnad. Under 2018 har byggstart skett avseende både vårdbyggnad och servicebyggnad. Arbetena på sjukhusområdet beräknas med nuvarande tidplan pågå till 2024. Under året har 786 miljoner kronor investerats i byggnader inom ramen för NSM vilket är nästan 200 miljoner kronor mer än den bedömning som gjordes när regionfullmäktige fastställde budgeten hösten 2017. Detta motsvarar det överskott relativt budget som uppstod 2017.

• Nya sjukhusområdet i Lund

Arbetet med att utveckla sjukhusområdet i Lund har hittills inte på samma sätt som i Malmö fokuserat på ett genomförande, utan har mer haft karaktären av ett fördjupat planeringsarbete för fastighetsutveckling. Beslut togs under 2017 om en påbyggnad av barnsjukhuset för bland annat neonatal- och förlossningsverksamheterna. Planering av denna har pågått under 2018.

Under året har arbete genomförts avseende infrastrukturen i form av kulvertar och förberedande arbete med projektering av servicecentral. Etableringen av spårväg i staden påverkar sjukhusområdet och anpassningsarbete för denna har genomförts. Samtidigt har arbetet fortsatt med ombyggnadsarbete för labmedicins verksamheter.

En revidering av fastighetsutvecklingsplanen har genomförts och arbetet med lokalförsörjningsplan och fysisk utvecklingsplan fortsätter. Eftersom arbetet med sjukhusområdet i Lund är i ett så tidigt skede finns det ingen bedömning av den samlade investeringsutgiften. Utfallet under året blev 120 miljoner kronor.

• Nya sjukhusområdet i Helsingborg

Regionstyrelsen godkände i mars 2012 utvecklingsplanen för sjukhusområdet i Helsingborg. Projektet består av dels en nybyggnad, dels en omfattande ombyggnation av den befintliga huvudbyggnaden. En ersättningsbyggnad är på plats på sjukhusområdet och befintligt parkeringshus har utökats med ytterligare fyra halvplan.

Under 2018 har den första flygeln i höghusdelen slutförts och verksamheter har flyttat in. Upphandling av ombyggnation av nästa flygel, den norra, har genomförts under hösten och tilldelning skedde i början av 2019. I september 2018 var det byggstart för den större nybyggnationen på området som kommer att innehålla lokaler för framförallt psykiatri och somatisk mottagningsverksamhet. Byggnaden beräknas vara färdig 2022. Under 2018 har en översyn av projektets ekonomi och tidplan inletts som beräknas vara färdig under första halvan av 2019.

• Hälsostaden Ängelholm

Region Skåne har tillsammans med Peab och Wihlborgs Fastigheter AB bildat ett bolag med syfte att utveckla sjukhusområdet med en inriktning på att koncentrera sjukvårdsverksamheten till det norra sjukvårdsområdet. Under 2018 färdigställdes projektet, och om- och nybyggnation togs i bruk. I samband med att slutligt ramavtal fastställdes i mars 2018 beslutade regionstyrelsen att inleda förhandlingar om ytterligare förhyrningar för de delar som inte ryms i de framtagna ytorna.

FOTO: © EMIL LANGVAD

• *Operationslokaler Hässleholm*
Under ett antal år har ett arbete pågått med att planera för ersättningslokaler för operation- och sterilverksamhet i Hässleholm. I projektet har identifierats behov av att belysa även övriga delar av sjukhusets förutsättningar för att bedriva en modern ortopedisk operationsverksamhet. I budget 2018 avsattes medel för att ta fram en fysisk utvecklingsplan för att utreda dessa frågor. Den fysiska utvecklingsplanen fastställdes av regionstyrelsen i december 2018 och visar behov av att utöver operationshus även bygga bland annat en servicecentral och insatser för att modernisera infrastrukturen på sjukhusområdet. Fortsatt planeringsarbete kommer att ge indikationer på investeringsnivåer och genomförandetid för de olika insatserna.

• *Psykiatri, palliativ vård, habilitering och hjälpmedel med mera i Malmö*
En utredning pågår avseende behov av insatser avseende lokaler för barn- och vuxenpsykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ verksamhet med mera. Omfattningen av lokalbehoven för dessa verksamheter är mycket stora samtidigt som dagens lokaler har dålig standard. Ett antal lösningsförslag utreds. På lång sikt finns behov av nya lokaler.

• *Koncentration av barn- och ungdomsmedicin i Malmö*
Barn- och ungdomsmedicin i Malmö är idag fysiskt uppdelat på ett antal platser, där särskilt den del som finns kvar på det södra sjukhusområdet har en besvärlig lokalsituation. Utredningar pekar på att det är möjligt att långsiktigt etablera en sammanhållen verksamhet i långa raden. Under 2018 har planeringsarbete pågått, olika alternativ övervägs.

Planerade bygginvesteringar inom hälso- och sjukvårdssektorn

Inom ramen för planerade bygginsatser inom hälso- och sjukvården sätts medel av för mindre objekt och till planerade medelstilldelningar för strategiska objekt över 100 miljoner kronor. Utrymmet för övriga insatser sattes under 2018 till 240 miljoner kronor, av detta utgjorde 62 miljoner kronor lokala potter till hälso- och sjukvårdens förvaltningar. Utfallet under året blev 151 miljoner kronor. Flera projekt över 5 miljoner kronor, aktuella inför budget 2018, har skjutits på framtiden på grund av bristande resurser, både inom regionfastigheter och i sjukvårdsförvaltningarna. Utöver potterna, där utfallet är i paritet med budget, är det största objektet under 2018 lung-, mag- och tarmmottagning i Kristianstad, som kommer skapa förutsättningar för en utökad skopiverksamhet. Under 2018 har även nya lokaler för Centrum för molekylär diagnostik färdigställts.

Servicenämnden

Ramen för fastighetsägarinvesteringar används för att förbättra, förnya och anpassa befintliga byggnader eller deras befintliga tekniska system, i de fall där förändringen inte huvudsakligen beror på verksamhetsförändringar hos hyresgästen. Sedan 2018 ingår även 55 miljoner kronor per år för energieffektiviseringar i ramen. Fastighetsägarinvesteringarna disponeras av servicenämnden och uppgick under 2018 till 344 miljoner kronor. Det samlade utfallet för dessa områden under året blev 272 miljoner kronor.

Regionstyrelsen beslutade i juni 2017 om ett införande av ett modernt IT-stöd för servicenämndens verksamhet. Projektet har en samlad investeringsram om 55 miljoner kronor, varav 22 miljoner för 2018. Servicenämnden disponerar en lokal ram för investeringar i utrustning och byggnader kopplade till sin verksamhet om 44 miljoner kronor per år. Den samlade utgiften för dessa områden blev 61 miljoner kronor. Delar av utfallet består av objekt som har budgeterats som bygginvesteringar.

Utrustningsinvesteringar inom hälso- och sjukvårdssektorn

I budgeten för 2018 avsattes 1 098 miljoner kronor för investeringar i utrustning inom hälso- och sjukvårdssektorn under 2018. Budgeten bestod av medel för utrustning i nya sjukhusprojekten (NXS), Skånes digitala vårdsystem (SDV) och för övriga investeringar inom hälso- och sjukvården.

Utrustning inom NSX-projekten inklusive Ängelholm beräknades vid budgettillfället till 119 miljoner kronor och utfallet 72 miljoner kronor.

Inför 2018 bedömdes investeringarna i SDV till 399 miljoner under året. Detta baserades på den upphandling som genomfördes och som resulterade i ett beslut i regionfullmäktige i september om en sammanhållen digital vårdmiljö och medelstilldelning om drygt en miljard kronor fram till 2022. Upphandlingen överklagades dock, och först i mars 2018 kunde avtal tecknas med leverantören av ett nytt system. Detta har förskjutit processen och inneburit att utfallet blev betydligt lägre, 133 miljoner kronor.

Resterande medel, 580 miljoner kronor, har avsatts för huvudsakligen ny- och reinvestering i medicinteknisk utrustning men även annan utrustning nödvändig för driften av hälso- och sjukvården. Budgeten har fördelats på lokala potter 296 miljoner kronor och objekt över 5 miljoner kronor, 284 miljoner kronor. Utfallet har blivit i nivå med budget, 301 miljoner kronor, i lokala potter. För objekten över 5 miljoner kronor blev utfallet 142 miljoner kronor. Några objekt planerade för 2018

har skjutits på framtiden på grund av komplicerade byggnationer. Huvudsaklig förklaring till avvikelsen är dock att drygt 80 miljoner kronor budgeterats för ny plattform för klinisk kemi inom labmedicin. En upphandling genomfördes under 2018, där egen investering ställdes mot funktionsupphandling och där utfallet föll på det senare alternativet. Bland årets genomförda investeringar kan nämnas en utökad kapacitet med två MR-utrustningar, en i Ängelholm och en i Ystad. Utbyggnaden av kapacitet i PET-CT som påbörjades under 2017 har fortsatt med en utrustning i Kristianstad, vilken är den första utanför Skånes universitetssjukhus.

Kollektivtrafiknämnden

Region Skåne förnyar och utökar sin flotta av Pågatåg. Fram till 2014 har 69 nya Pågatåg tagits i drift. Regionfullmäktige har beslutat om anskaffning av ytterligare 30 tåg, och av dessa har 27 levererats varav 16 under året. De sista tre tågen levererades i början av 2019 och utfallet relativt budget har blivit 153 miljoner kronor lägre under året på grund av en mindre förskjutning i leveransplanen.

Upprustningen av Öresundstågen är igång och sju tåg har lämnat verkstaden under 2018 till ett investeringsvärde av 16 miljoner kronor, varav 5 miljoner kronor 2018.

I maj fastställdes budget för spårvagnar, baserat på en genomförd upphandling, till knappt 300 miljoner kronor, under 2018 blev utfallet 42 miljoner kronor.

Skånetrafiken inför ett biljettsystem som går under samlingsnamnet Framtidens resande. Under 2017 lanserades den nya appen, som allt mer av försäljningen går via, och den har under 2018 utökats med ny funktionalitet. I april släpptes delen som innehöll försäljning av biljetter till Danmark. Sammanlagt är 223 miljoner kronor avsatt för hård- och mjukvara. Hittills har det investerats 52 miljoner kronor i hårdvara och 99 miljoner i mjukvara. Under 2018 uppgick investeringen till 40 miljoner kronor.

Kollektivtrafiknämnden disponerar under planperioden 40 miljoner kronor årligen i syfte att förbättra informationen till resenärerna, genomföra anpassningar för funktionshindrade och för att öka framkomligheten för busstrafiken. Utfallet under året blev 27 miljoner kronor.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen disponerar utrymme för byggnads- och utrustningsinvesteringar inom dess verksamheter, resultatneutrala investeringar och oförutsedda behov. Här avsätts medel för servicenämnden och kollektivtrafiknämnden att avropa från regionstyrelsen. Sammanlagt budgeterades 91 miljoner kronor i denna ram under 2018 och av dessa har 82 miljoner kronor fördelats i beslut om spårvagn och spårvagnsdepå.

Finansiell analys

Den finansiella analysen utgår från RK-modellen och syftet är att genom en utvärdering av de fyra aspekterna Resultat-Kapacitet och Risk-Kontroll klargöra huruvida det råder god ekonomisk hushållning i Region Skåne.

Resultat – Kapacitet

Årets resultat

Region Skånes resultat för 2018 blev ett underskott med 90 miljoner kronor. Årets resultat uppgår till -0,2 procent av de samlade intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Det budgeterade resultatet var 395 miljoner kronor, vilket ger ett budgetunderskott på 485 miljoner kronor.

I nedanstående diagram (Årets resultat) redovisas resultatet justerat för jämförelsestörande poster. Resultatet 2014 påverkades av reavinsterna, netto 244 miljoner kronor och bidrag till Max IV

Årets resultat (Mkr)

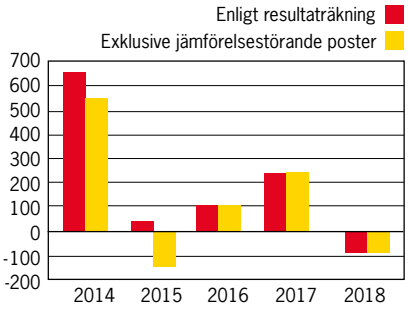

145 miljoner kronor. Under 2015 uppgick återbetalning från AFA till 176 miljoner kronor medan det under de tre senaste åren inte förekommit någon jämförelsestörande post över 60 miljoner kronor.

Finansiering – intäkterna

Region Skånes intäkter i form av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning uppgick till 39 006 miljoner kronor 2018, vilket är 12 miljoner kronor mindre än budgeterat belopp. Jämfört med 2017 ökade intäkterna med 3,7 procent eller med 1 397 miljoner kronor. Skatteintäkterna ökade med 849 miljoner kronor eller 3,0 procent, vilket är 15 miljoner kronor sämre än budget.

Under 2018 utdebiterades 10,69 kronor per skattekrona (100 kronor beskattningsbar inkomst) i landstingsskatt, jämfört med rikssnittet som uppgick till 11,43 kronor per skattekrona. Region Skåne hade 2018 den lägsta skattesatsen i landet. Om skattesatsen justeras för olikheter i verksamhetsansvar för kollektivtrafik, färdtjänst, hemsjukvård och utbildning var den näst lägst i landet.

Kostnads- och intäktsutveckling

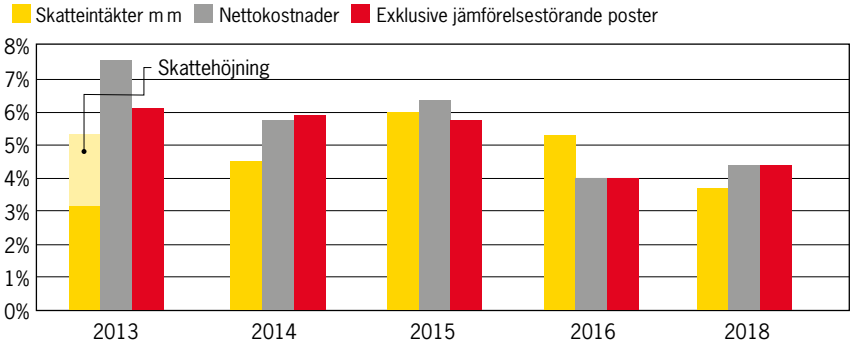

Nettokostnaderna

Under 2018 uppgick verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar till 47 505 miljoner kronor och de verksamhetsanknutna intäkterna till 9 264 miljoner kronor. Nettokostnadsökningen uppgick till 4,4 procent. Det vägda medelvärdet på nettokostnadsökningen för alla landsting och regioner låg på 4,5 procent 2018. Det innebar en minskning på 0,4 procentenheter jämfört med 2017, medan Region Skåne ökade ökningstakten med 0,5 procentenheter, vilket motsvarar cirka 180 miljoner kronor.

Investeringarna

Under 2018 uppgick investeringarna till 4 244 miljoner kronor. Likviditetsramen för året var 5 095 miljoner kronor. Fastighetsinvesteringarna uppgick till 2 611 miljoner kronor medan 1 427 miljoner kronor investerades i utrustning, varav 835 miljoner kronor avser bussar och tåg. Resterande belopp avser immateriella investeringar. Investeringsnivån 2018 var den högsta i Region Skånes historia. Vid en jämförelse mellan landets regioner och landsting av skattefinansieringsgraden, där resultat plus avskrivningar sätts i relation till investeringarna, har Region Skåne, enligt blandmodell, med 17 procent ett klart lägre värde än övriga regioner (rikssnitt 49 procent).

Soliditeten

Nyckeltalet soliditet är ett mått på Region Skånes långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. Soliditeten ökade med 9 procentenheter under 2018 och uppgick till -67,9 procent vid årsskiftet. Den genomsnittliga soliditeten för regioner och landsting i landet med beräkning av samtliga pensionsförpliktelser uppgick till -25,5 procent. Det kan noteras att samtliga regioner med undantag för Östergötland och Jönköping har en negativ soliditet, det vill säga att skulderna är större än tillgångarna. Det är dock bara två regioner i landet som har en svagare soliditet än Region Skåne. Det finns inget uttalat balansmål i Region Skåne, men för att skapa långsiktigt stabila förutsättningar bör det långsiktiga soliditetsmålet vara att tillgångarna ska vara större än skulderna.

Risk – Kontroll

Räntebärande tillgångar och skulder

De räntebärande finansiella tillgångarna uppgår till 1 817 miljoner kronor medan motsvarande skulder, exklusive pensionsskulden, uppgår till 7 025 miljoner kronor, vilket innebär en räntebärande nettoskuldsättning om 5 208 miljoner kronor. Nettoskulden har ökat med 1 231 miljoner kronor under året, framförallt beroende på att resultat, avskrivningar och pensionsavsättningar inte räckt till för att finansiera investeringsverksamheten, som under året uppgått till 4 244 miljoner kronor.

Nettoskuld/tillgång (Mkr)

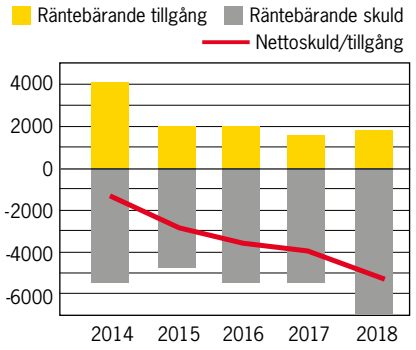

Likviditet

Region Skånes likviditet har under 2018 ökat med 258 miljoner kronor från 1 506 till 1 764 miljoner kronor. All likviditet under året har varit placerad på konto i bank med mer förmånliga inlåningsvillkor och större tillgänglighet än andra korta placeringsalternativ. Avkastningen på placeringarna uppgick för 2018 till 0 procent på en genomsnittslikviditet om 1 268 miljoner kronor.

Låneskuld

Den totala låneskulden, som inkluderar både kreditmarknadsupplåning via obligations- och certifikatprogram, långfristiga bilaterala lån, långfristiga finansiella leasingavtal samt deras kortfristiga del som utgörs av kommande års amortering, uppgår vid årsskiftet till 6 738 miljoner kronor. Skulden har amorterats med 232 miljoner kronor medan nyupplåning genomförts med 1 756 miljoner kronor, vilket ger en nettoupplåning om 1 523 miljoner kronor. Upplåning har genomförts i certifikatprogrammet med netto 350 miljoner kronor till negativ ränta vilket förstärkt finansnettot med 2,4 miljoner kronor. Upplåning har också genomförts genom emission av obligationer om nominellt 1 000 miljoner kronor där 300 miljoner kronor emitterades med rörlig ränta till överkurs. Därutöver har lån upptagits hos Europeiska Investeringsbanken om 400 miljoner kronor.

Region Skåne har sedan 2015 ett ratingbetyg från Standard & Poor's som uppgått till AA+. En revidering av betyget har genomförts 2018 med oförändrat betyg.

Stora delar av låneskulden löper med rörlig ränta och därför används ränteswappar för att förändra räntebidningstiden i existerande lån på portföljbasis. Under året har inte några swapavtal tecknats då de nya upptagna lånen haft en bra sammansättning med 1 100 miljoner kronor med fast ränta och 650 miljoner kronor med rörlig ränta vilket bibehållit räntebindningstiden på en önskvärd nivå.

Genomsnittsräntan för den totala låneskulden inklusive swapavtal uppgick 2018 till 0,98 procent.

Ej räntebärande finansiella tillgångar och skulder

Ej räntebärande finansiella tillgångar utgörs av aktier i dotter- och intressebolag om 415 miljoner kronor, bidrag till infrastruktur som upplöses på 25 år om 830 miljoner kronor samt långfristiga

Räntekostnad och avkastning

Miljoner kronor	2018	2017	2016	2015	2014
Räntekostnad lån, %	0,14	0,05	0,16	0,49	1,27
Räntekostnad leasing, %	-0,21	-0,36	-0,25	0,05	0,80
Räntekostnad netto swapkontrakt, %	2,17	2,45	2,73	2,58	1,78
Räntekostnad total skuld inkl ränteswapkontrakt, %	0,98	1,07	1,35	1,61	1,89
Avkastning placeringar och bank, %	0,00	0,00	0,00	0,07	0,75

fordringar på 171 miljoner kronor som avser förskottering till Trafikverket. Sedan bildandet av Region Skåne Holding AB under 2013 äger Region Skåne utöver ägande i intressebolag enbart aktier i holdingbolaget och Skåne European Office. Aktierna i Region Skåne Depå Hässleholm har skrivits ned i bokslutet då tillgångar saknas efter att marken i bolaget överförts till Region Skåne. Regionfullmäktige har godkänt att bolaget går i frivillig likvidation, vilket kommer att ske i samband med årsstämman.

Den räntefria förskotteringen till Trafikverket har avseende infrastrukturinvesteringar i Pågatåg Nordost återbetalats med 77 miljoner kronor under året. Räntelösa handkassor uppgår till 2,3 miljoner kronor.

Pensionsåtaganden

De totala pensionsförpliktelserna, inklusive löneskatt, uppgick vid årsskiftet till 31 968 miljoner kronor, fördelat på 15 496 miljoner kronor som avser skuld intjänad från och med 1998 och 16 472 miljoner kronor avser skuld intjänad före 1998. Skulden intjänad före 1998 minskar medan skulden intjänad från och med 1998 ökar. Under 2019 kommer denna skuld bli högre än den tidigare skulden. Det kommer dock att dröja cirka 30 år innan den totala skulden minskar. Pensionsförpliktelserna har ökat med 944 miljoner kronor eller med 3 procent sedan föregående år. Region Skåne har inte avsatt några medel till framtida pensionsutbetalningar utan återlånar medlen till investeringsverksamheten, vilket innebär att någon specifik tillgångsportfölj för pensionsändamål inte föreligger.

Räntenetto

Tillgångarna har genererat 1 miljon kronor i intäkter medan räntekostnaden för skulderna uppgår till 52 miljoner kronor, alltså ett räntenetto om 51 miljoner kronor. Det är 1 miljon kronor lägre än föregående år. Räntenettot utgör 0,1 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Räntesswapkontrakten, som förlänger den genomsnittliga löptiden i låneportföljen, har medfört utökade räntekostnader under 2018 med 48 miljoner kronor, då de långa räntorna varit högre än de korta. Låne- och leasingskuldens undervärden, på -10 respektive -6 miljoner kronor enligt tabell, resultatförs inte. Region Skåne tillämpar säkringsredovisning för derivattransaktioner. Några av Region Skånes låne- och leasingavtal har räntegolv vilket inte swapparna har. Det innebär att swapparna inte matchar låneskuldens räntegolv då stiborräntan var negativ vid årsskiftet. Därför har 7 miljoner kronor av det negativa marknadsvärdet för swapparna i tabell nedan kostnadsförts i enlighet med regelverket för säkringsredovisning varav 26 miljoner kronor, som kostnadsförts under tidigare år, har kunnat återföras 2018. Eftersom Region Skåne hade hela likviditeten på konton i bank vid årsskiftet har inte någon värdering till verkligt värde för placeringsportföljen påverkat resultatet. Utöver räntenettot har uttagna avgifter för borgensåtaganden intäktsförts med 22 miljoner kronor.

Borgen

Ett av Region Skånes större borgensåtagande om 2 517 miljoner kronor består av solidarisk borgen gentemot andra landsting för Transitio AB:s finansiering av tåganskaffning. Med nuvarande regelverk med enskild proprieborgen minskas successivt den solidariska borgen när lånen refinansieras, en minskning som tillsammans med övrig amortering inneburit en lägre solidarisk borgen för 2018 om 62 miljoner kronor. Regressrätt föreligger mot övriga landsting med 2 262 miljoner kronor.

Regionfullmäktige beslutade under 2017 att lämna borgen till direkt eller indirekt helägda bolag för deras pensionsutfästelser enligt avsättningen i bolagets balansräkning för de bolag som är berörda. Borgen för Folktandvården Skåne AB:s pensionsåtagande uppgår till 116 miljoner kronor.

Övriga borgensåtaganden består av ramborgen till Hälsostaden i Ängelholm AB om totalt 1 084 miljoner kronor för finansiering av renovering och nyproduktion av sjukvårdsfastigheter i Ängelholm. Vid årsskiftet är 1 005 miljoner kronor av borgensbeslutet utnyttjat. Som säkerhet för borgensåtagandet finns underborgen med en tredjedel var från de andra delägarna i bolaget som utöver Region Skåne utgörs av Wihlborgs Fastigheter AB och Peab Sverige AB.

Borgen har även ingåtts med 785 miljoner kronor för Wihlborgs Fastigheter AB:s upplåning för psykiatribyggnaden i Lund som Region Skåne tecknat ett långfristigt hyreskontrakt för. Säkerhet för borgensåtagandet finns med pant i fastigheten.

Budgetföljsamhet

Årets resultat blev -90 miljoner kronor. Budgeterat resultat var 395 miljoner kronor, vilket innebär att årsutfallet blev 485 miljoner kronor sämre än budgeterat. Det motsvarar 1,3 procent i relation till verksamhetens nettokostnader. Utfallet för verksamhetens netto-

Totala pensionsförpliktelser (Mkr)

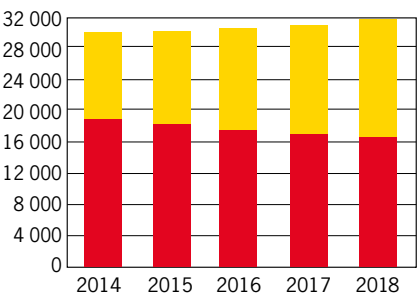

Räntebärande tillgångar och skulder

Miljoner kronor	Bokfört värde	Bokfört värde inkl upplupen ränta	Verkligt värde	Övervärden (+) undervärden (–)
Låneskuld	5 727	5 731	5 741	–10
Leasingskuld	1 010	1 009	1 016	–6
Swapkontrakt	0	1	72	–71
Total låneportfölj	6 738	6 741	6 829	–87
Placeringsportfölj	1 762	1 762	1 762	0
Netto	**4 976**	**4 979**	**5 067**	**–87**

Budgetuppföljning

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL Bokslut 2018	Budget 2018	Budget-avvikelse	ENLIGT BLANDMODELL Bokslut 2018	Budget 2018	Budget-avvikelse
Verksamhetens intäkter	9 264	8 959	305	9 264	8 959	305
Personalkostnader	–21 562	–21 227	–335	–22 557	–22 179	–377
Omkostnader	–24 490	–23 860	–630	–24 490	–23 860	–630
Avskrivningar	–1 453	–1 484	31	–1 453	–1 484	31
Verksamhetens nettokostnader	**–38 241**	**–37 612**	**–629**	**–39 236**	**–38 565**	**–671**
Skatteintäkter	29 478	29 493	–15	29 478	29 493	–15
Kommunalekonomisk utjämning	5 835	5 773	61	5 835	5 773	61
Generella statliga bidrag	3 693	3 752	–58	3 693	3 752	–58
Skatt, utjämning och bidrag	**39 006**	**39 018**	**–12**	**39 006**	**39 018**	**–12**
Finansiella intäkter	76	36	40	76	36	40
Finansiella kostnader	–80	–99	20	–80	–99	20
Värdesäkring av pensionsskuld	–851	–948	97	–443	–441	–2
Finansnetto	**–855**	**–1 011**	**156**	**–446**	**–504**	**58**
RESULTAT	**–90**	**395**	**–485**	**–676**	**–51**	**–625**

kostnader blev 629 miljoner kronor sämre än budgeterat, vilket motsvarar en avvikelse med 1,7 procent.

Budgetavvikelser 2018

Verksamhetens intäkter gav ett överskott på 305 miljoner kronor, vilket främst förklaras av högre statsbidrag och andra bidrag än budget (284 miljoner kronor) och högre försäljning av hälso- och sjukvård än budgeterat (101 miljoner kronor). Däremot visade trafikantavgifterna ett budgetunderskott på 88 miljoner kronor.

Underskottet på personalkostnaderna, 335 miljoner kronor, fördelas på lönekostnader och arbetsgivaravgifter om 314 miljoner kronor samt pensionskostnader om 19 miljoner kronor, medan övriga personalkostnader gav ett underskott på 2 miljoner kronor.

Omkostnaderna summerar till ett budgetunderskott på 630 miljoner kronor. Större budgetunderskott redovisas för kostnader för inhyrd personal om 184 miljoner kronor, kostnader för sjukvårdsartiklar och medicinskt material om 179 miljoner kronor och köpt hälso- och sjukvård om 156 miljoner kronor, samt verksamhetsanknutna tjänster som gav ett underskott med 126 miljoner kronor.

Skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag gav ett totalt budgetunderskott på 12 miljoner kronor. Skatteintäkterna blev 15 miljoner kronor lägre än budgeterat medan den kommunalekonomiska utjämningen gav ett överskott på 61 miljoner kronor. Budgetunderskottet för generella statliga bidrag, 58 miljoner kronor, beror till största delen på att Region Skåne erhållit mycket större läkemedelsrabatter än vad som budgeterades. Detta har medfört att återbäringen till staten, som erhåller 40 procent av de totala rabatterna, blivit större än budgeterat.

Det totala budgetöverskottet på finansnettot uppgår till 156 miljoner kronor. Högre kreditivränteintäkter och borgensavgiftsintäkter bidrar till överskottet (40 miljoner kronor) på intäktssidan. Det låga ränteläget har bidragit till överskottet på kostnadssidan (20 miljoner kronor). Det är framför allt pensionsskulden intjänad före 1998 som har minskat mer än budgeterat som medför lägre kostnader (97 miljoner kronor) för värdesäkringen av pensionsskulden.

Prognossäkerhet

Prognosen för årets resultat som lämnades i samband med tertialbokslutet i augusti var -162 miljoner kronor och avvek endast från det slutgiltiga bokslutet med 72 miljoner kronor eller med 0,2 procent. Prognosen för verksamhetens nettokostnader i augustibokslutet avvek med 0,6 procent från bokslutet.

Budget- och prognosavvikelse för årets resultat i relation till verksamhetens nettokostnader

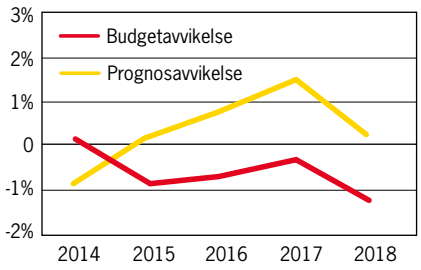

Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas hur ett antal scenarier skulle påverka Region Skåne ekonomi beräknat i 2018 års prisnivå.

Känslighetsanalys

Miljoner kronor	Kostnad/intäkt 2018
Förändring av skattekraften med 1 %-enhet, brutto	± 320
Förändring av skattekraften med 1 %-enhet, netto	± 39
10 öre förändrad utdebitering	± 278
Löneförändring med 1 %	± 216
Omkostnadsförändring med 1 %	± 245
LPIK-förändring med 1 %	± 363
Förändring av utjämningsbidrag/ avgift 100 kr/invånare	± 134
Läkemedelskostnadsförändr. med 1 %	± 47
Ränteförändring med 1 %, kostnader	± 20
Ränteförändring med 1 %, intäkter	± 13

Sammanfattning finansiell analys

Den finansiella analysen visar att Region Skåne inte uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning. Det grundläggande problemet är obalansen mellan intäkter och kostnader. De senaste fem åren har kostnaderna fyra år ökat snabbare än intäkterna, vilket har försämrat det finansiella handlingsutrymmet att möta risker framöver. Årets resultat har de senaste fyra åren inte heller nått upp till det budgeterade resultatet. 2018 innebar en försämring såtillvida att intäktsutvecklingen i form av skatt och generella bidrag dämpades jämfört med 2016-2017 samtidigt som nettokostnadsutvecklingen ökade med en halv procentenhet. Dessutom minskade rörelsekapitalet och låneskulden steg med cirka 1 500 miljoner kronor.

Region Skåne står inför stora utmaningar de kommande åren med bygginvesteringar på våra sjukhusområden och investeringar inom kollektivtrafiken. Skånes digitala vårdsystem (SDV), som ska knyta ihop vården i hela Skåne med gemensamma arbetssätt och system, ska också sättas i drift de kommande åren. Dessa investeringar är nödvändiga för framtiden för att klara den demografiska utvecklingen med allt fler äldre och ökad konkurrens om arbetskraften. Men detta kommer också att leda till påfrestningar för ekonomin, speciellt då vi förmodligen lämnar högkonjunkturen bakom oss. Det är därför av största vikt att Region Skåne når de uppsatta finansiella målen allt i syfte att skapa finansiellt handlingsutrymme för kommande generationers konsumtionsbehov.

Koncernen – Sammanställd redovisning

I den konsoliderade koncernen ingår, förutom alla nämnder och förvaltningar, moderbolaget Region Skåne Holding AB och Folktandvården Skåne AB. Koncernresultatet uppgår till -110 miljoner kronor, efter bokslutsdispositioner vilket är 515 miljoner kronor sämre än budgeterat resultat. Nettokostnadsutvecklingen uppgick till 4,5 procent.

Den räntebärande nettoskulden för koncernen uppgick den 31 december 2018 till 4 971 miljoner kronor. Nettoskulden har ökat med 1 298 miljoner kronor under 2018. Koncernens nettoskuld är 237 miljoner kronor lägre än Region Skånes, framför allt beroende på Folktandvårdsbolagets positiva kassaflöde.

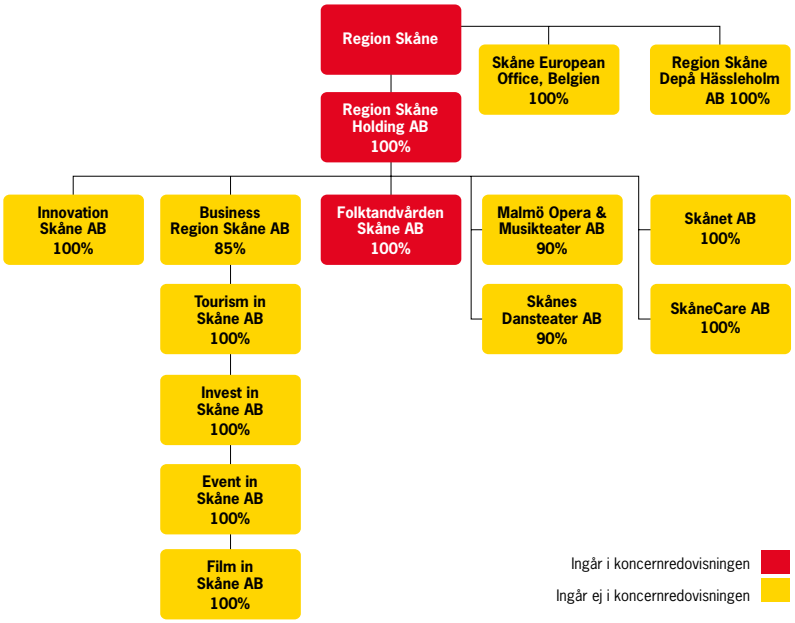

Riskhantering

De räntebärande finansiella tillgångarna och skulderna hanteras i enlighet med Region Skånes riktlinjer för medelsförvaltning vilken innehåller följande riskbegränsningar.

Ränterisk
Den genomsnittliga återstående räntelöptiden tillåts inte överskrida 2 år avseende penningmarknadsplaceringar. All likviditet finns på bankkonto och är omedelbart tillgänglig. För låneskulden gäller ett riktvärde om 2 år i genomsnittlig räntelöptid med en tillåten avvikelse inom intervallet 1 till 3 år samt att högst 50 procent av låneskulden får exponeras mot ränteförändringar det kommande året. Finansiell leasing jämställs med övrig upplåning och omfattas av samma limiter som låneskulden. De faktiska värdena vid årsskiftet framgår av tabell nedan.

Ränteswapkontrakt har tecknats om 2 050 miljoner kronor i avsikt att uppnå rätt ränteförfalloprofil och genomsnittlig återstående löptid. Ränteswapkontrakten förlänger den genomsnittliga räntelöptiden i låneskulden med 0,8 år till 2,6 år.

Räntebindningstiden avgör hur snabbt en ränteförändring påverkar finansnettot. Med ovanstående räntebindning påverkar en förändring av räntan med en procentenhet på balansdagen finansnettot med nedanstående belopp

Kommande året	**Mkr**
Certifikat	–4,5
Låneskuld	–22,4
Leasingskuld	–5,8
Ränteswapkontrakt	+12,4
Total låneportfölj	**–20,3**
Placeringar, konton	+13,1
Nettoskuld	**–7,2**

Valutarisk
Enligt riktlinjerna ska alla lån i utländsk valuta samt alla avtal i utländsk valuta där motvärdet överstiger 5 miljoner kronor valutasäkras. Alla lån i låneportföljen är upptagna i svenska kronor. Alla identifierade större avtal i utländsk valuta har valutasäkrats vilket innebär att det vid balansdagen finns valutasäkrade utländska framtida betalningar med ett motvärde i svenska kronor om 134 miljoner kronor avseende anskaffning av nya Pågatåg med betalning i EUR. Övriga valutasäkringar avser bland annat medicinteknisk utrustning. Avtalen valutasäkras med valutaterminer och hanteras med valutaswappar eller stängningar om tidpunkterna för betalning inte överensstämmer med leveransplan. För valutasäkringar tillämpas säkringsredovisning, varför över- eller undervärden inte resultatförs. Valutasäkringarna avser investeringsverksamheten vilket innebär att resultaträkningen inte omedelbart påverkas av eventuella övervärden eller undervärden av valutasäkringarna. Investeringarna bokförs till den kurs utgifterna är säkrade till och påverkar resultatet efterhand genom avskrivningar.

	Mkr
Säkringsvärde terminspris	154
Marknadsvärde terminskurser	152
Övervärde/undervärde	+2

Finansieringsrisk
Rörelsekapitalet, som beräknas som samtliga omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder, har under 2018 försämrats med 872 miljoner kronor och uppgår vid årsskiftet till minus 5 712 miljoner kronor.

Vid årsskiftet uppgick andelen förfallande låneskulder inom en och samma tolvmånadersperiod till 28 procent vilket ligger inom limiten 30 procent i riktlinjerna. Under nästa år förfaller Region Skånes första obligationslån om 600 miljoner kronor till betalning, 600 miljoner kronor i certifikatupplåning samt ett leasingavtal som upphör där restvärdet inlöses. Förfalloprofilen för låneskuld och placeringar framgår av diagram nedan. Vid årsskiftet uppgick kapitalbindningen för låneskulden till 3,9 år.

Förfallostruktur (Mkr)

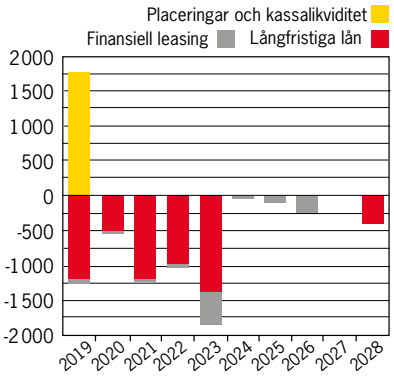

Tillgängliga likvida medel, som ska uppgå till minst 3 000 miljoner kronor, uppgick till 4 862 miljoner kronor. Förutom redovisad likviditet inkluderas i tillgänglig likviditet även outnyttjad checkräkningskredit om 1 000 miljoner kronor samt låneavtal med Europeiska Investeringsbanken om 2 100 miljoner kronor med ny- och ombyggnationen på Helsingborgs sjukhusområde som underlag. Region Skåne kan trots ett stort negativt rörelsekapital klara sina betalningsåtaganden, på grund av ett jämnt inflöde av säkra intäkter och outnyttjade bekräftade krediter om 3 100 miljoner kronor. För närvarande bedöms också marknadsförutsättningarna för kapitalanskaffning genom Region Skånes korta och långa marknadsprogram och med ett ratingbetyg på AA+ som goda.

Räntebindningstid

	2018	2017	2016	2015	2014
Räntebindningstid låneskuld, år	1,8	1,4	0,6	0,2	0,2
Räntebindningstid swapkontrakt, år	0,8	1,3	2,1	4,0	3,9
Räntebindningstid lån inkl ränteswapkontrakt, år	2,6	2,8	2,7	2,6	2,2
Räntebindningstid placeringar, år	0	0	0	0	0,1
Räntebindningstid nettoskuld, år	3,8	4,1	4,5	4,3	5,3
Exponering mot ränteförändring inom 1 år %	24,5	22,5	41,2	38,7	49,5

Resultaträkning

REGION SKÅNE		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
Miljoner kronor	*Not*	**2018**	2017	**2018**	2017
Verksamhetens intäkter	*1*	9 264	8 386	9 264	8 386
Verksamhetens kostnader	*2*	–46 052	–43 631	–47 047	–44 594
Avskrivningar	*3*	–1 453	–1 377	–1 453	–1 377
Verksamhetens nettokostnader		**–38 241**	**–36 622**	**–39 236**	**–37 585**
Skatteintäkter	*4*	29 478	28 630	29 478	28 630
Kommunalekonomisk utjämning	*5*	5 835	5 487	5 835	5 487
Generella statliga bidrag	*6*	3 693	3 492	3 693	3 492
Intäkter från skatt, utjämning och bidrag		**39 006**	**37 609**	**39 006**	**37 609**
Finansiella intäkter	*7*	76	56	76	56
Finansiella kostnader	*8*	–80	–62	–80	–62
Värdesäkring av pensionsskuld	*8*	–851	–744	–443	–341
Finansnetto		**–855**	**–749**	**–446**	**–347**
ÅRETS RESULTAT	*9*	**–90**	**238**	**–676**	**–323**

KONCERN		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
Miljoner kronor	*Not*	**2018**	2017	**2018**	2017
Verksamhetens intäkter	*1*	9 753	8 881	9 753	8 881
Verksamhetens kostnader	*2*	–46 503	–44 068	–47 498	–45 031
Avskrivningar	*3*	–1 484	–1 401	–1 484	–1 401
Verksamhetens nettokostnader		**–38 234**	**–36 588**	**–39 229**	**–37 550**
Skatteintäkter	*4*	29 478	28 630	29 478	28 630
Kommunalekonomisk utjämning	*5*	5 835	5 487	5 835	5 487
Generella statliga bidrag	*6*	3 693	3 492	3 693	3 492
Intäkter från skatt, utjämning och bidrag		**39 006**	**37 609**	**39 006**	**37 609**
Finansiella intäkter	*7*	55	22	55	22
Finansiella kostnader	*8*	–82	–65	–82	–65
Värdesäkring av pensionsskuld	*8*	–854	–745	–446	–343
Finansnetto		**–881**	**–788**	**–473**	**–386**
ÅRETS RESULTAT	*9*	**–110**	**233**	**–696**	**–327**

Kassaflödesanalys

		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
		REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
Miljoner kronor	*Not*	**2018**	2017	**2018**	2017	**2018**	2017	**2018**	2017
LÖPANDE VERKSAMHET									
Årets resultat	*9, 19*	–90	238	–110	233	–676	–323	–696	–327
Justering för ej likviditetspåverkande poster[1]		3 169	2 994	3 142	3 023	2 451	2 323	2 425	2 351
Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt	*20*	–1 304	–1 231	–1 304	–1 232	0	0	0	0
Realisationsvinster/förluster	*1, 2*	–64	–40	–64	–39	–64	–40	–64	–39
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**1 711**	**1 960**	**1 664**	**1 984**	**1 711**	**1 960**	**1 664**	**1 984**
Ökning (–)/minskning (+) av kortfristiga fordringar	*16*	–438	–251	–413	–285	–438	–251	–413	–285
Ökning (–)/minskning (+) av förråd och varulager	*15*	–24	16	–24	16	–24	16	–24	16
Ökning (+)/minskning (–) av kortfristiga skulder	*23*	1 592	519	1 660	545	1 592	519	1 660	545
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**2 841**	**2 245**	**2 887**	**2 261**	**2 841**	**2 245**	**2 887**	**2 261**
INVESTERINGSVERKSAMHET									
Investering i immateriella anläggningstillgångar		–206	–44	–210	–44	–206	–44	–210	–44
Investering i materiella anläggningstillgångar		–4 039	–2 749	–4 147	–2 782	–4 039	–2 749	–4 147	–2 782
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		96	107	96	107	96	107	96	107
Erhållna investeringsbidrag		21	8	21	8	21	8	21	8
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	–5	0	–5	0	–5	0	–5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	1	0	1	0	1	0	1
Medel från investeringsverksamheten		**–4 127**	**–2 682**	**–4 240**	**–2 715**	**–4 127**	**–2 682**	**–4 240**	**–2 715**
FINANSIERINGSVERKSAMHET									
Nyupptagna lån	*22*	1 756	250	1 756	250	1 756	250	1 756	250
Amortering av lån	*22*	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortering leasing	*22*	–232	–248	–232	–248	–232	–248	–232	–248
Förändring koncernlån		–34	–19	32	–3	–34	–19	32	–3
Ökning av långfristiga fordringar	*13*	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortering av långfristiga fordringar	*13*	77	59	77	59	77	59	77	59
Medel från finansieringsverksamheten		**1 566**	**42**	**1 633**	**58**	**1 566**	**42**	**1 633**	**58**
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		**–22**	**–12**	**–22**	**–12**	**–22**	**–12**	**–22**	**–12**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**258**	**–407**	**258**	**–408**	**258**	**–407**	**258**	**–408**
Likvida medel vid periodens början	*17,18*	**1 506**	**1 913**	**1 507**	**1 915**	**1 506**	**1 913**	**1 507**	**1 915**
Likvida medel vid periodens slut	*17,18*	**1 764**	**1 506**	**1 765**	**1 507**	**1 764**	**1 506**	**1 765**	**1 507**
Räntebärande nettotillgång (+)/skuld (–) vid årets början		–3 977	–3 596	–3 673	–3 277	–3 977	–3 596	–3 673	–3 277
Räntebärande nettotillgång (+)/skuld (–) vid årets slut		–5 208	–3 977	–4 971	–3 673	–5 208	–3 977	–4 971	–3 673
1. Specifikation av ej likviditetspåverkande poster									
Justering för av- och nedskrivningar	3	1 477	1 378	1 508	1 402	1 477	1 378	1 508	1 402
Justering för avsättningar		2 261	1 805	2 274	1 821	1 543	1 134	1 556	1 150
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur		38	38	38	38	38	38	38	38
Justering för kortfristiga finansiella poster		–754	–211	–821	–232	–754	–211	–821	–232
Justering för periodiserade reavinster		8	35	8	35	8	35	8	35
Justering för periodiserade investeringsbidrag		–36	–32	–36	–32	–36	–32	–36	–32
Justering för periodiserade hyresintäkter		–11	–26	–11	–26	–11	–26	–11	–26
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		8	–6	8	–6	8	–6	8	–6
Justering för bokföring mot Eget kapital		156	0	153	10	156	0	153	10
Justering för bidrag till infrastruktur		22	12	22	12	22	12	22	12
Summa		**3 169**	**2 994**	**3 142**	**3 023**	**2 451**	**2 323**	**2 425**	**2 352**

Balansräkning

		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
		REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
Miljoner kronor	*Not*	**2018**	2017	**2018**	2017	**2018**	2017	**2018**	2017
TILLGÅNGAR									
Immateriella anläggningstillgångar	*10*	291	141	296	141	291	141	296	141
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	*11*	13 320	11 114	13 320	11 114	13 320	11 114	13 320	11 114
Maskiner och inventarier	*12*	8 770	8 383	8 971	8 506	8 770	8 383	8 971	8 506
Finansiella anläggningstillgångar	*13*	624	725	456	557	624	725	456	557
Anläggningstillgångar		**23 005**	**20 363**	**23 043**	**20 319**	**23 005**	**20 363**	**23 043**	**20 319**
Bidrag till infrastruktur	*14*	**830**	**868**	**830**	**868**	**830**	**868**	**830**	**868**
Förråd och varulager	*15*	304	280	304	280	304	280	304	280
Kortfristiga fordringar	*16*	3 561	3 124	3 557	3 144	3 561	3 124	3 557	3 144
Kortfristiga placeringar	*17*	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassa och bank	*18*	1 764	1 506	1 765	1 507	1 764	1 506	1 765	1 507
Omsättningstillgångar		**5 629**	**4 909**	**5 626**	**4 931**	**5 629**	**4 909**	**5 626**	**4 931**
SUMMA TILLGÅNGAR		**29 464**	**26 140**	**29 499**	**26 117**	**29 464**	**26 140**	**29 499**	**26 117**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER									
Eget kapital	*19*	**–20 006**	**–20 073**	**–20 010**	**–20 052**	**–3 535**	**–3 015**	**–3 538**	**–2 994**
Därav årets resultat		*–90*	*238*	*–110*	*233*	*–676*	*–323*	*–696*	*–327*
Avsättningar för pensioner	*20*	31 968	31 024	32 083	31 120	15 496	13 966	15 612	14 062
Övriga avsättningar	*21*	179	166	185	178	179	166	185	178
Avsättningar		**32 147**	**31 190**	**32 268**	**31 298**	**15 675**	**14 132**	**15 796**	**14 240**
Långfristiga skulder	*22*	5 982	5 273	5 982	5 273	5 982	5 273	5 982	5 273
Kortfristiga skulder	*23*	11 341	9 749	11 258	9 598	11 341	9 749	11 258	9 598
Skulder		**17 323**	**15 023**	**17 240**	**14 871**	**17 323**	**15 023**	**17 240**	**14 871**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**29 464**	**26 140**	**29 499**	**26 117**	**29 464**	**26 140**	**29 499**	**26 117**
Ansvarsförbindelser									
Pensionsåtagande inklusive löneskatt intjänade före 1998	*20*	0	0	0	0	16 472	17 058	16 472	17 058
Borgensåtaganden[1]	*24*	4 471	4 516	4 471	4 516	4 471	4 516	4 471	4 516
Övriga ansvarsförbindelser	*25*	268	321	268	321	268	321	268	321
1. Varav borgen med regressrätt		2 262	2 302	2 262	2 302	2 262	2 302	2 262	2 302

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med undantag av 5 kap 4§ i lagen om kommunal redovisning, som föreskriver att en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning.

Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser. Det innebär att hela pensionsskulden redovisas som en avsättning eftersom det ger en mer rättvisande bild. Effekten framgår i balanskravsberäkning och i separat redovisning enligt blandmodellen.

Sammanställd redovisning

Enligt bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen även omfatta den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande och rättvisande bild av Region Skånes totala ekonomiska ställning och resultat oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings- eller företagsform.

I den sammanställda redovisningen ingår Folktandvården Skåne AB och dess moderbolag Region Skåne Holding AB. Övriga ägda företags verksamhet är av obetydlig omfattning i förhållande till Region Skånes andel av omsättning och omslutning, det vill säga mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Sammanlagd andel som undantas understiger 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är sällan förekommande händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. När jämförelsestörande poster förekommer redovisas dessa i not 9 i resultaträkningen samt i förekommande fall i kassaflödesanalysen. I Region Skånes årsredovisning tas i normalfallet endast upp jämförelsestörande poster som uppgår till minst 60 miljoner kronor.

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp för materiella anläggningstillgångar. Utgifter för rivning och evakuering kostnadsförs.

För att få en mer rättvisande redovisning samt minska gränsdragningsproblematiken mellan investeringar och planerat underhåll särredovisas komponenter inom fastighetsområdet.

Gränsen för mindre värde har satts till minst 1 miljon kronor för komponenter. För aktivering av finansiella leasingavtal som anläggningstillgångar har en gräns satts till 1 miljon kronor vilket avviker från rekommendationen som anger att samma bedömning bör användas som för förvärvade tillgångar. Gränsen har valts för att fånga de väsentliga beloppen och samtidigt hålla administration av leasingavtal på en rimlig nivå. Effekten av en högre aktiveringsgräns är försumbar.

En viss försiktighet ska tillämpas vid redovisning av immateriella tillgångar. Därför har Region Skåne valt att tillämpa en beloppsgräns på 1 miljon kronor. Av praktiska skäl finns det ingen möjlighet att bedöma hur stort belopp som skulle ha redovisats som immateriella tillgångar om aktiveringsbeloppsgränsen skulle varit samma som för materiella tillgångar.

Anskaffningsvärde

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för nedskrivningar och ackumulerade avskrivningar. Investeringsbidrag tas upp som en förutbetald intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. I anskaffningsvärdet för fastigheter och tåg ingår lånekostnader enligt alternativmetoden i RKR 15.1. Bedömning av nedskrivningsbehov görs när det finns omständigheter som pekar på att redovisat värde är för högt.

En viss försiktighet ska tillämpas vid redovisning av immateriella tillgångar. Därför görs en prövning av immateriella tillgångar huruvida de kommer att generera troliga framtida ekonomiska fördelar. Prövning görs löpande under året vid bedömning av nya objekt och av samtliga redovisade objekt i delårs- och årsbokslut. Om en immateriell tillgång har ett värde som understiger det redovisade värdet skrivs värdet ned om värdenedgången kan antas vara bestående.

Avskrivningstider

Avskrivningsperioden baseras på verklig nyttjandeperiod. En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs för respektive tillgångstyp. Nyttjandetider ligger normalt inom intervallen:

Immateriella anläggningstillgångar	3-10 år
Markanläggningar	20-40 år
Byggnader	30-50 år
Om- och nybyggnationer	20-30 år
Byggnadskomponenter	10-50 år
Vindkraftskomponenter	10-30 år
Byggnadsinventarier	10-15 år
Medicintekniska produkter	3-12 år
Tåg	25 år
Övriga maskiner och inventarier	3-10 år

Omprövning av materiella anläggningstillgångars nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

För immateriella tillgångar görs en omprövning av nyttjandeperiod för samtliga redovisade objekt i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

Avskrivningsmetod

Planenliga avskrivningar görs från den tidpunkt anläggningstillgången tas i bruk och sker linjärt med lika stora årliga avskrivningar på investeringens avskrivningsbara belopp ned till ett bedömt restvärde.

Finansiella tillgångar

Region Skåne följer rekommendationerna i RKR 20 vid redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Redovisning sker på likviddag, det gäller även uppföljning av riskpositioner. Lägsta värdets princip följs när det gäller finansiella omsättningstillgångar. Finansiella omsättningstillgångar värderas kollektivt varför nedskrivning endast sker om hela portföljen uppvisar negativt värde. Vid försäljning av identiska räntebärande värdepapper som inköpts vid olika tillfällen tillämpas metoden att det värdepapper som inköpts först säljs först. Vid stängning eller nedskrivning av valutaterminer utnyttjas termin med närmast förfallodatum.

Effektivräntemetoden används för finansiella tillgångar skulder. Region Skåne tillämpar säkringsredovisning enligt RKR:s rekommendation 21.

Förråd

Förråd värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Skuld till personalen

Region Skånes skuld till personalen, det vill säga semesterskuld, ej kompenserad övertid, jour och beredskap och därpå upplupen arbetsgivaravgift, har värderats och redovisats som kortfristig skuld.

Pensionsförpliktelser

Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser. Det innebär att förpliktelsen att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en avsättning. Förpliktelser för pensionsåtaganden är beräknade enligt RIPS07. Pensionsskuld för förtroendevalda som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att den kommer att leda till utbetalningar. Dessförinnan redovisas den som en ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelser

Uppgifter om borgensförbindelser och andra ansvarsförbindelser redovisas i not 24 och 25. Ansvarsförbindelser är osäkrare än en avsättning eftersom det ofta inte är troligt att betalning kommer att krävas eller så kan storleken inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Särredovisning tandvård

Särredovisning av tandvård har upprättats av Folktandvården Skåne AB, Skånes universitetssjukhus Käkkirurgi och hälso- och sjukvårdsnämnden som är beställare av tandvård.

Ändrade redovisningsprinciper
Lönekostnadsperiodisering

Region Skåne har under 2018 ändrat redovisningsprincip för hur periodisering av lönekostnader i årsbokslutet görs. Ändringen innebär ett upphörande av periodisering i årsbokslutet av vissa personalkostnader som inte framgår förrän i januari månads huvudlön. Bedömningen är att osäkerheten kring den uppskattade periodiseringen är alltför stor och försvårar analysmöjligheterna betydligt. En av konsekvenserna med upphörandet är att skuldintjänandet av jour-, övertid och timlön för december månad bokförs först januari. Bokslutsårets skuldintjänande omfattar därför perioden november till november, men följer bokföringsfilerna från lönesystemet. Resultateffekten som uppstår, bokförs mot Eget kapital, eftersom det är en ändrad redovisningsprincip.

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (miljoner kronor)

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 1. VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Patientavgifter	460	468	948	966
Trafikantavgifter	3 095	3 001	3 095	3 001
Försäljning hälso-, sjuk- och tandvård	1 381	1 256	1 558	1 414
Försäljning medicinska tjänster	452	460	436	446
Försäljning övriga varor och tjänster	992	958	830	811
Specialdestinerade statsbidrag	1 979	1 370	1 979	1 370
Realisationsvinster	73	52	73	52
Övriga bidrag och intäkter	833	821	833	822
SUMMA	**9 264**	**8 386**	**9 753**	**8 881**
NOT 2. VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Lönekostnader	14 475	13 926	14 980	14 415
Arbetsgivaravgifter	4 477	4 322	4 634	4 474
Pensioner och löneskatt				
– Fullfondering	2 324	1 929	2 402	1 984
– Blandmodell	*3 319*	*2 891*	*3 397*	*2 947*
Övriga personalkostnader	286	303	307	329
Kostnader för inhyrd personal	407	366	412	369
Köpt hälso- och sjukvård	4 507	4 341	4 500	4 325
Köpt tandvård	832	775	341	315
Trafikkostnader	4 555	4 323	4 555	4 323
Verksamhetsanknutna tjänster	977	970	985	978
Sjukvårdsartiklar, material o varor	1 572	1 492	1 645	1 558
Övrigt material och varor	700	663	704	668
Läkemedel	4 738	4 503	4 743	4 507
Fastighetskostnader	1 612	1 419	1 628	1 429
Lämnade bidrag	1 332	1 241	1 241	1 157
IT-tjänster	1 180	1 053	1 193	1 068
Konsultkostnader och övriga tjänster	1 149	1 108	1 273	1 243
Reaförluster	8	13	8	13
Bolagsskatt	0	0	0	8
Övriga kostnader	921	882	951	904
SUMMA Fullfondering	**46 052**	**43 631**	**46 503**	**44 068**
SUMMA Blandmodell	**47 047**	**44 594**	**47 498**	**45 031**
NOT 3. AVSKRIVNINGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	56	55	56	55
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	484	464	484	464
Maskiner och inventarier	884	840	915	864
Nedskrivningar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	29	18	29	18
SUMMA	**1 453**	**1 377**	**1 484**	**1 401**

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 4. SKATTEINTÄKTER				
Preliminärskatt	29 608	28 721	29 608	28 721
Prognos slutavräkning bokslutsår	–32	–137	–32	–137
Justeringspost föregående bokslutsår	–98	46	–98	46
SUMMA	**29 478**	**28 630**	**29 478**	**28 630**
Avräkningsbelopp per invånare, kronor				
Prognos slutavräkning bokslutsår	–23,66	–104,01	–23,66	–104,01
Slutavräkning föreg bokslutsår	–178,10	–63,91	–178,10	–63,91
NOT 5. KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING				
Inkomstutjämningsbidrag	6 429	6 171	6 429	6 171
Kostnadsutjämningsavgift	–188	–158	–188	–158
Regleringsavgift	–407	–525	–407	–525
SUMMA	**5 835**	**5 487**	**5 835**	**5 487**
Bidrag/avgift per invånare, kronor				
Inkomstutjämningsbidrag	4 790	4 676	4 790	4 676
Kostnadsutjämningsavgift	–140	–120	–140	–120
Regleringsavgift	–303	–398	–303	–398
NOT 6. GENERELLA STATLIGA BIDRAG				
Statsbidrag för läkemedelsreformen	3 662	3 377	3 662	3 377
Återbäring till staten, läkemedels-rabatter	–176	–40	–176	–40
Bidrag flyktingsituationen	165	155	165	155
Övriga generella statliga bidrag	43	0	43	0
SUMMA	**3 693**	**3 492**	**3 693**	**3 492**
NOT 7. FINANSIELLA INTÄKTER				
Ränta på placeringar och bankmedel	1	6	1	6
Kreditivränta	48	31	48	31
Koncernbidrag	0	0	–21	–35
Övriga finansiella intäkter	27	19	27	19
SUMMA	**76**	**56**	**55**	**22**
NOT 8. FINANSIELLA KOSTNADER				
Värdesäkring avsättning till pensioner				
– Fullfondering	851	744	854	745
– Blandmodell	443	341	446	343
Låneräntor	52	59	52	59
Ränta finansiell leasing	–2	–5	–2	–5
Nedskrivning av finansiella anläggnings-tillgångar	24	1	24	1
Övriga finansiella kostnader	6	8	8	10
SUMMA FULLFONDERING	**931**	**806**	**936**	**810**
SUMMA BLANDMODELL	**522**	**403**	**528**	**408**

NOT 9. ÅRETS RESULTAT

Inga jämförelsestörande poster >60 miljoner kronor har förekommit under 2017-2018.

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (miljoner kronor)

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 10. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Ingående anskaffningsvärde	**335**	**282**	**335**	**282**
Årets investeringar, genomförda	41	53	41	53
Årets försäljningar/utrangeringar	–1	0	–1	0
Omklassificeringar	0	–1	0	–1
Utgående anskaffningsvärde	**375**	**335**	**375**	**335**
Ingående pågående invest. värde	**24**	**32**	**24**	**32**
Årets utgifter	206	44	210	44
Årets genomförda	–41	–53	–41	–53
Utgående pågående invest. värde	**188**	**24**	**193**	**24**
Ingående avskrivningsvärde	**–215**	**–161**	**–215**	**–161**
Årets avskrivningar	–56	–55	–56	–55
Årets försäljningar/utrangeringar	1	0	1	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Utgående avskrivningsvärde	**–270**	**–215**	**–270**	**–215**
Ingående nedskrivningar	**–1**	**–2**	**–1**	**–2**
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	1	0	1
Utgående nedskrivningar	**–1**	**–1**	**–1**	**–1**
SUMMA UTG BOKFÖRT VÄRDE	**291**	**141**	**296**	**141**
Specifikation immateriella anläggningstillgångar				
SDV Skånes digitala vårdsystem	133	0	133	0
Biljettsystem Skånetrafiken	76	53	76	53
CAFM Regionservice	50	17	50	17
HR–Fönster Personalsystem	21	26	21	26
Single sign on	6	9	6	9
PMO Journalsystem	5	19	5	19
Carita Journalsystem Tandvård	0	0	5	0
PC Klientplattform	0	14	0	14
Melior 1.5 Journalsystem	0	2	0	2
Summa	**291**	**141**	**296**	**141**
NOT 11. MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR				
Ingående anskaffningsvärde	**15 329**	**14 908**	**15 329**	**14 908**
Årets investeringar, genomförda	1 224	485	1 224	485
Årets försäljningar/utrangeringar	–92	–64	–92	–64
Utgående anskaffningsvärde	**16 461**	**15 329**	**16 461**	**15 329**
Ingående pågående invest. värde	**2 715**	**1 551**	**2 715**	**1 551**
Årets utgifter	2 739	1 651	2 739	1 651
Årets genomförda	–1 352	–485	–1 352	–485
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Omklassificeringar	126	–1	126	–1
Utgående pågående invest. värde	**4 228**	**2 715**	**4 228**	**2 715**

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 11. forts				
Ingående avskrivningar	**–6 810**	**–6 347**	**–6 810**	**–6 347**
Årets avskrivningar	–484	–464	–484	–464
Årets försäljningar/utrangeringar	61	1	61	1
Utgående avskrivningar	**–7 233**	**–6 810**	**–7 233**	**–6 810**
Ingående nedskrivningar	**–120**	**–102**	**–120**	**–102**
Årets nedskrivningar	–16	–18	–16	–18
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Utgående nedskrivningar	**–136**	**–120**	**–136**	**–120**
SUMMA UTG BOKFÖRT VÄRDE	**13 320**	**11 114**	**13 320**	**11 114**
Varav byggnader med finansiell leasing	*437*	*460*	*437*	*460*
Lånekostnader som under året har aktiverats i fastigheternas anskaffningsvärden				
Årets lånekostnader	45	28	45	28
Genomsnittlig räntesats	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
NOT 12. MASKINER OCH INVENTARIER				
Ingående anskaffningsvärde	**13 388**	**12 807**	**13 592**	**13 067**
Årets investeringar, genomförda	1 680	1 193	1 789	1 231
Årets försäljningar/utrangeringar	–219	–487	–221	–580
Omklassificeringar/justeringar	–1	–126	0	–126
Utgående anskaffningsvärde	**14 848**	**13 388**	**15 159**	**13 592**
Pågående investeringsvärde	**844**	**811**	**845**	**817**
Årets utgifter	1 495	1 098	1 603	1 125
Årets genomförda	–1 748	–1 193	–1 857	–1 224
Omklassificeringar/justeringar	–134	127	–134	127
Utgående anskaffningsvärde	**457**	**844**	**457**	**845**
Ingående avskrivningar	**–5 809**	**–5 416**	**–5 891**	**–5 567**
Årets avskrivningar	–884	–840	–915	–864
Årets försäljningar/utrangeringar	210	447	212	540
Omklassificeringar/justeringar	0	0	0	0
Utgående avskrivningar	**–6 483**	**–5 809**	**–6 594**	**–5 891**
Ingående nedskrivningar	**–39**	**–39**	**–39**	**–39**
Årets nedskrivningar	–13	0	–13	0
Omklassificeringar/justeringar	1	0	1	0
Utgående nedskrivningar	**–51**	**–39**	**–51**	**–39**
SUMMA UTG BOKFÖRT VÄRDE	**8 770**	**8 383**	**8 971**	**8 506**
Varav medicinsk apparatur	*1 572*	*1 553*	*1 702*	*1 640*
Lånekostnader som under året har aktiverats i utrustningarnas anskaffningsvärden				
Årets lånekostnad	3	4	3	4
Genomsnittlig räntesats	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (miljoner kronor)

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 13. FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier i majoritetsägda bolag[1]	225	225	57	57
Aktier i intressebolag och andra bolag[2]	28	28	28	28
Långfristig utlåning (exkl Trafikverket)	38	38	38	38
Långfristig räntefri utlåning till Trafikverket	171	248	171	248
Övriga finansiella anläggningstillgångar	162	186	162	186
SUMMA	**624**	**725**	**456**	**557**

	Org. nummer	Ägd andel %
1. Aktier i majoritetsägda bolag		
Region Skåne Holding AB	556936-0877	100
Skåne European Office	0821.752.821	100
Region Skåne Depå Hässleholm AB	556835-1364	100
2. Aktier i intressebolag och andra bolag		
ALMI Företagspartner i Skåne AB	556488-1208	49
Öresundståg AB	556794-3492	40
Science Village Scandinavia AB	556788-3680	35
Hälsostaden Ängelholm Holding AB	556790-5723	33,3
Samverkansprojektet E22 AB	556715-0205	20
Bussdepån i Kristianstad AB	556612-6222	15
Resekortet i Sverige AB	556691-8222	13
AB Busspunkten i Helsingborg	556653-6487	26
AB Transitio	556033-1984	5
Inera AB	556559-4230	0,2
Samtrafiken i Sverige AB	556467-7598	2
HSH N CRC Malmö AB	556629-2297	1
LB Kiel Pildammen AB	556605-9316	1

NOT 14. BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR				
Enligt beslut 2016-06-20 av regionfullmäktige: ESS Eric, 800 miljoner kronor. Utbetalt 2016, upplöses under 25 år.	704	736	704	736
Banverket, Södra Stambanan, Hjärup, 50 miljoner kronor. Avsättning.	50	53	50	53
Banverket, Södra Stambanan, Åkarp-Arlöv, 75 miljoner kronor. Avsättning.	76	79	76	79
SUMMA	**830**	**868**	**830**	**868**
NOT 15. FÖRRÅD OCH VARULAGER				
Resekort	36	39	36	39
Hjälpmedel	115	100	115	100
Sjukvårdsmaterial och övrigt	152	141	153	141
SUMMA	**304**	**280**	**304**	**280**
NOT 16. KORTFRISTIGA FORDRINGAR				
Kundfordringar	672	483	668	479
Fordringar på staten	135	107	138	136
Mervärdesskatt	348	324	349	324
Fordran internbank koncernbolag	13	42	10	39
Förutbetalda kostn, upplupna intäkter	2 340	2 098	2 339	2 091
Övriga kortfristiga fordringar	53	70	54	75
SUMMA	**3 561**	**3 124**	**3 557**	**3 144**

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 17. KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
Vid årsskiftet fanns inga placeringar.				
NOT 18. KASSA OCH BANK				
Kassa	2	2	2	3
Bank	1 762	1 503	1 762	1 504
SUMMA	**1 764**	**1 506**	**1 765**	**1 507**
NOT 19. EGET KAPITAL				
Enligt fullfonderingsmodellen				
Ingående eget kapital	–20 073	–20 311	–20 052	–20 295
Justering mot Eget kapital	0	0	0	0
Koncernjustering	0	0	–4	10
Årets resultat	–90	238	–110	233
SUMMA	**–20 006**	**–20 073**	**–20 010**	**–20052**
Enligt blandmodellen				
Ingående eget kapital	–3 015	–2 692	–2 994	–2 676
Justering mot Eget kapital	0	0	0	0
Koncernjustering	0	0	–4	10
Årets resultat	–676	–323	–696	–327
SUMMA	**–3 535**	**–3 015**	**–3 538**	**–2 994**
NOT 20. AVSÄTTNING FÖR PENSIONER				
Pensionsskuld exkl löneskatt	25 727	24 967	25 842	25 044
Löneskatt	6 241	6 057	6 241	6 076
Summa pensionsskuld	**31 968**	**31 024**	**32 083**	**31 120**

Specifikation avsättningar till pensionsförpliktelser i Region Skåne:

	PA-KL skuld ≤1997	KAP-KL skuld ≥1998	PBF-KL PRF-KL OPF-KL	
Avsättning 2018-01-01	**13 728**	**11 214**	**26**	
Nyintjänad pension	0	1 121	3	
Basbeloppsuppräkning	223	179	0	
Ränteuppräkning	146	177	0	
Pension till efterlevande	0	9	0	
Årets pensionsutbetalningar	–796	–254	0	
Nya särskilda pensioner	0	2	0	
Övrigt	–45	–8	0	
Summa	**13 256**	**12 441**	**30**	
Löneskatt	3 216	3 018	7	
Pensionsskuld	**16 472**	**15 459**	**37**	
Total pensionsskuld (summan av tre kolumner)				**31 968**

Aktualiseringsgraden är 99 procent.
Förpliktelsen är minskad genom försäkring, Ängelholms sjukhus AB, 40 Mkr.
Överskottsmedel i försäkringen uppgår till 3 Mkr.

Antal visstidsförordnanden	**2018**	**2017**
Politiker	14	14

Förpliktelsen uppgår, inklusive löneskatt, till 37 Mkr för förtroendevalda där utbetalning sker och där det finns grund att anta att utbetalning kommer att ske.

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (miljoner kronor)

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 21. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR				
Avsatt för riskreserv				
Redovisat värde vid årets början	11	10	11	10
Förändring av nuvärdet	6	1	6	1
Utgående avsättning	**17**	**11**	**17**	**11**
Avsatt för infrastrukturella bidrag				
Redovisat värde vid årets början	152	145	152	145
Nya avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjat belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	9	6	9	6
Utgående avsättning	**161**	**152**	**161**	**152**
Avsatt för uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början	0	0	12	22
Nya avsättningar	0	0	0	0
Ianspråktagna avsättningar	0	0	–7	–10
Utgående avsättning	**0**	**0**	**6**	**12**
Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	3	3	3	3
Nya avsättningar	0	1	0	1
Outnyttjat belopp som återförts	–1		–1	
Ianspråktagna avsättningar	0	–1	0	–1
Utgående avsättning	**1**	**3**	**1**	**3**
SUMMA	**179**	**166**	**185**	**178**
NOT 22. LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Lån i banker och kreditinstitut	4 527	3 721	4 527	3 721
Långfristig leasingskuld	939	1 010	939	1 010
Förutbetalda investeringsbidrag	484	498	484	498
Förutbetalda långfristiga intäkter	32	43	32	43
Summa	**5 982**	**5 273**	**5 982**	**5 273**
Kreditgivare				
European Investment Bank	800	400	800	400
Nordic Investment Bank	1 000	1 000	1 000	1 000
MTN–upplåning	3 327	2 321	3 327	2 321
Summa	**5 127**	**3 721**	**5 127**	**3 721**
Årets förändring låneskuld				
Nyupptagna långfristiga lån	1 413	0	1 413	0
Årets amortering, långfristiga lån	0	0	0	0
Periodisering överkurs	–7	–6	–7	–6
Överföring kortfristig del	–600	0	–600	0
Summa	**806**	**–6**	**–6**	**–6**
Årets förändring långfristig leasingskuld				
Nyupptagen långfristig leasing	0	0	0	0
Årets amortering, långfristiga leasing	–40	–40	–40	–40
Överföring kortfristig del	–31	–193	–31	–193
Summa	**–71**	**–232**	**–71**	**–232**

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 22. forts				
Förutbetalda långfristiga intäkter				
Investeringsbidrag	484	498	484	498
– återstående antal år (vägt snitt)	17	18	17	18
Periodiserad vinst vid försäljn fastigheter	23	33	23	33
– återstående antal år (vägt snitt)	8	5	8	5
Externa hyror	9	11	9	11
– återstående antal år (vägt snitt)	3	3	3	3
Summa	**516**	**542**	**516**	**542**
NOT 23. KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	3 679	2 892	3 672	2 875
Mervärdesskatt	19	18	19	19
Upplupna löneskulder	1 355	1 508	1 387	1 539
Källskatt och arbetsgivaravgifter	1 583	1 520	1 631	1 552
Skuld internbank koncernbolag	288	351	47	44
Kortfristig del av leasingskulder	71	232	71	232
Upplupna pensionskostnader	652	687	675	711
Övriga kortfristiga skulder	3 693	2 541	3 755	2 626
SUMMA	**11 341**	**9 749**	**11 258**	**9 598**

NOT 24. BORGENSÅTAGANDEN

	Ursprunglig beslutad borgen	Utestående borgen			
Stiftelsen Kristianstads läns museum	8	8	8	8	8
Folktandvården Skåne AB:s pensionsutfästelse	96	116	96	116	96
Hälsostaden Ängelholm AB	1 084	1 005	1 005	1 005	1 005
Wihlborgs Fastigheter AB	894	785	785	785	785
Stiftelsen Skånes Djurpark	5	5	5	5	5
Transitio, proprieborgen	42	35	38	35	38
Transitio, efter regress	350	255	277	255	277
Summa	**2 479**	**2 209**	**2 214**	**2 209**	**2 214**

Säkerhet för borgen till Hälsostaden i Ängelholm utgörs av underborgen för 2/3 av åtagandet från Wihlborgs Fastigheter AB och Peab Sverige AB. Säkerhet för borgen till Wihlborgs Fastigheter AB utgörs av pantbrev i fastigheten Landsdomaren 6. Säkerhet för borgen till Folktandvårdens pensionsutfälstelse utgörs av spärrade medel på koncernkontot

Borgen Transitio, solidarisk borgen

Region Skåne har tecknat borgen för AB Transitios lån och leasingavtal enligt följande (utestående krediter):

Handelsbanken Finans, 10 tåg	599 Mkr				
SEB/SEK, 6 tåg	418 Mkr				
SEB/NIB, 8 tåg	582 Mkr				
NIB, 10 tåg	892 Mkr				
Bedömda termineringskostn	88 Mkr				
Summa AB Transitio med regressrätt	**2 881**	**2 262**	**2 302**	**2 262**	**2 302**

Borgensåtagandena har tecknats solidariskt av AB Transitios ägare vilka utgörs av landsting och kommunalförbund. Borgensteckningen har skett i enlighet med det fullmäktigebeslut om borgensutfästelse och det regressavtal som ingicks när Region Skåne beslutade om delägarskap i AB Transitio.

SUMMA INKL BORGEN MED REGRESSRÄTT	**5 360**	**4 471**	**4 516**	**4 471**	**4 516**

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys (miljoner kronor)

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2018	2017	**2018**	2017
NOT 25. ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER[1]				
Visstidspension				
Förtroendevaldas visstidspension före aviserad avgång.	10	9	10	9
Pensionsskuld för inkomstsamordnad visstidspension. Om reducering på grund av inkomst skulle upphöra för visstids-pensioner, inklusive löneskatt.	5	6	5	6
AB Busspunkten i Helsingborg Om hyresgäst saknas garanterar Skånetrafiken bashyresintäkten.	57	62	57	62
Bussdepån i Kristianstad AB Om hyresgäst saknas garanterar Skånetrafiken bashyresintäkten	25	28	25	28
Jernhusen verkstäder AB Om hyresgäst saknas garanterar Skånetrafiken bashyresintäkten	45	50	45	50
Återköpsklausuler i entreprenadavtal avseende bussar[2]	126	165	126	165
SUMMA	**268**	**321**	**268**	**321**

1. Region Skåne ansvarar som delägare i Patientförsäkringen LÖF för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie landstinget har att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2018 uppgår premien till 179,3 miljoner kronor och 2017 till 184,7 miljoner kronor.

2. Fördelning av återköpsklausulernas förfall:

2019	2020	Totalt 2019-2020	Totalt 2021-2024
29	43	72	54

Vid avtalsförfall finns klausul som stipulerar att Region Skåne ska köpa bussar ifall entreprenören vill det. Avser bussflottans restvärde vid avtalsförfall.

Investeringar

Miljoner kronor	BUDGET Total investeringsutgift (total projektbudget)	BUDGET därav 2018	UTFALL Totalt utfall t o m 2018	UTFALL därav 2018
BYGGINVESTERINGAR				
Bygginvesteringar över 100 miljoner kronor				
Kollektivtrafik				
Öresundstågsdepån i Hässleholm	1 367	712	837	690
Spårvagnsdepå i Lund	270	23	64	46
Summa	**1 637**	**735**	**901**	**736**
Hälso- och sjukvård				
Rättspsykiatri i Trelleborg	487	0	470	1
Nya sjukhusområdet i Malmö	12 294	612	2 361	786
Nya sjukhusområdet i Lund	1 370	47	563	120
Nya sjukhusområdet i Helsingborg	5 467	772	1 871	496
Hälsostaden i Ängelholm, planering (extern förhyrning)	0	0	0	0
Koncentration barn- och ungdomsverksamhet i Malmö (planering)	18	15	0	0
Operationsbyggnad i Hässleholm (planering)	13	6	6	5
Psykiatri/palliativ/habilitering & hjälpmedel, m m i Malmö (planering)	1	1	0	0
Summa	**19 650**	**1 453**	**5 271**	**1 408**
Bygginvesteringar under 100 miljoner kronor vård och hälsa	**431**	**142**	**405**	**151**
Ej använd ram HS	–	104	–	–
Servicenämnd				
Fastighetsägarinvesteringar	1 125	344	819	272
SUMMA BYGGINVESTERINGAR	**22 842**	**2 778**	**7 395**	**2 566**
UTRUSTNINGSINVESTERINGAR				
Pågående utrustningsobjekt , vård och hälsa[1,2]	2 669	935	1 228	669
Ej använd ram		164		
Kollektivtrafiken, varav	2 936	1 122	2 125	899
– nya pågatåg 70-99	*2 071*	*941*	*1 814*	*788*
– övrig utrustning[2]	*865*	*181*	*311*	*111*
SUMMA UTRUSTNINGSINVESTERINGAR	**5 605**	**2 220**	**3 353**	**1 568**
Servicenämnden				
Utrustning[1,2]	99	66	100	61
Regionstyrelsen				
Ej använd ram, bygg och utrustning	0	9	0	0
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT	**28 546**	**5 072**	**10 849**	**4 196**
Kreditivränta, bygg		21		45
Kreditivränta, tåg		2		3
INVESTERINGAR, inklusive kreditivränta	**28 546**	**5 095**	**10 849**	**4 244**

1. Utfall 30 miljoner kronor 2018 utrustning budgeterat som bygginvestering.
2. Varav 206 miljoner kronor avser immateriella investeringar.

Leasingredovisning

Framtida minimileasavgifter per 2018-12-31	FÖRFALLOTIDPUNKT Inom 1 år	Senare än 1 år men inom 5 år	>5 år
NOT 1. OPERATIONELL LEASE GIVNING Icke uppsägningsbara avtal överstigande 1 miljon kronor.			
Fastigheter, extern uthyrning	89	161	55
SUMMA	**89**	**161**	**55**
NOT 2. OPERATIONELL LEASING Icke uppsägningsbara avtal överstigande 1 miljon kronor.			
Mark och byggnader	2	9	18
Fastigheter, extern inhyrning,	738	2 003	3 369
MT-utrustning	66	197	44
Övriga maskiner och inventarier	29	45	3
SUMMA	**834**	**2 254**	**3 435**
Minimileaseavgifter för operationella leasingavtal vars värde understiger 1 miljon kronor uppgår till 6 miljoner kronor.			
NOT 11, 12. FINANSIELL LEASING Finansiella leasingåtaganden, avtal tecknat fr o m 2003-01-01, avtal överstigande 1 miljon kronor			
Parkeringshus III Lund	29	0	0
Parkeringshus Helsingborg	3	82	0
CRC	18	104	257
Öresundståg, 10 st	21	496	0
SUMMA	**71**	**682**	**257**
Leasingavgifter för finansiella leasingavtal 2018 uppgick till –2 miljoner kronor, och snitträntan uppgår vid årets slut till –0,21 procent.			

Jämförelser med andra Källa: SKL och SCB

FINANSIELLA NYCKELTAL

	LÅNGSIKTIG KAPACITET				KORTFRISTIG BEREDSKAP			
LANDSTING/ REGION	**Justerad landstings-skattesats**	**Soliditet**	**Egenfinansie-ringsgrad av investeringar**	**Relativ nettokostn. utveckling**	**Justerad landstings-skattesats**	**Kassa-likviditet**	**Resultat före jämförelse-störande poster**	**Nettokostn. utveckling per invån.**
Stockholm (koncern)	11,65	–9%	66%	0,1%	11,65	45%	2,9%	2,6%
Västra Götaland (koncern)	11,36	–36%	42%	–0,5%	11,36	127%	0,0%	3,7%
Skåne (koncern)	11,01	–68%	18%	–0,7%	11,01	47%	–1,8%	3,1%
Medelvärde regioner i Sverige	**11,44**	**–23%**	**49%**	**–0,4%**	**11,44**	**124%**	**0,6%**	**3,3%**

Definitioner Finansiella nyckeltal

Justerad landstingsskattesats: Landstingens skattesats justeras för olikheter i verksamhetsansvar baserat på landstingens faktiskt redovisade kostnader för kollektivtrafik, hemsjukvård, färdtjänst och utbildning, framtagen av SKL.

Soliditet: Eget kapital – pensionsförmåner intjänade före 1998 samt löneskatt som redovisas utanför balansräkningen/totala tillgångar.

Skattefinansieringsgrad av investeringar: Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar/investeringar exklusive finansiella investeringar.

Relativ nettokostnadsutveckling: Nettokostnadsutveckling i relation till real utveckling av rikets skatteunderlag t och t-5. 5-årsperspektiv.

Kassalikviditet: Kortfristiga fordringar och placeringar samt kassa och bank/kortfristiga skulder.

Resultat före jämförelsestörande poster: Resultat före extraordinära poster/nettokostnader.

Nettokostnadsutveckling/invånare: Nettokostnadsutveckling, nettokostnad år t/nettokostnad år t-1 justerad för befolkningsutveckling totalt, skatteväxling, etc.

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER 2017, KRONOR PER INVÅNARE

LANDSTING/ REGION	**Primär-vård**	**Spec. somatisk vård**	**Spec. psyk. vård**	**Övr. hälso- o sjukvård**	**Politisk verk. HoS**	**Läkem. inom förmån.**	**TOTAL HoS exkl tandvård**	**Tand-vård**	**TOTAL HoS inkl tandvård**	**TOTAL Regional utveckl.**	**Trafik o infrast.**
Stockholm	4 625	13 916	2 813	2 320	80	2 109	25 864	500	26 364	4 631	4 242
Västra Götaland	4 709	12 571	1 777	3 208	112	2 008	24 384	668	25 052	3 616	2 700
Skåne	4 207	14 138	2 084	1 759	107	2 184	24 479	578	25 057	2 390	1 763
Medelvärde landsting/regioner i Sverige	**4 478**	**14 116**	**2 234**	**2 281**	**124**	**2 263**	**25 496**	**638**	**26 134**	**2 956**	**2 328**

Driftsredovisning

Miljoner kronor	Region-bidrag	Verksam-hetens intäkter	Verksam-hetens kostnader	Intäkter/kostn. utanför verk-samhet.res.	Resultat	Budget-avvikelse
REGIONAL UTVECKLING						
Kulturnämnden	321	217	–534	0	3	3
Kollektivtrafiknämnden	2 580	3 327	–5 789	–87	32	32
Regionala utvecklingsnämnden	211	111	–317	0	5	5
Eliminering av interna poster		*–1*	*1*			
Summa regional utveckling	**3 112**	**3 655**	**–6 640**	**–87**	**40**	**40**
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD						
Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden	770	89	–839	–1	19	19
Sjukvårdsnämnd Sus	9 419	5 500	–15 561	–20	–661	–680
Sjukvårdsnämnd Sund	5 784	2 326	–8 163	–9	–63	–73
Sjukvårdsnämnd Kryh	3 518	1 470	–5 127	–4	–144	–152
Hälso- och sjukvårdsnämnden	14 205	3 508	–17 901	–4	–192	–193
– Hälso- och sjukvårdsnämnden[1]	14 205	734	–15 105	0	–166	–166
– Medicinsk serviceförvaltning	0	2 185	–2 182	–3	0	0
– Hälsostaden	0	588	–614	0	–26	–27
Eliminering av interna poster		*–7 891*	*7 891*			
Summa hälso- och sjukvård	**33 696**	**12 893**	**–47 592**	**–38**	**–1 041**	**–1 079**
VERKSAMHETSSTÖD OCH ÖVRIGA NÄMNDER						
Servicenämnden	0	4 412	–4 173	–168	70	10
– varav Regionservice	*0*	*2 070*	*–2 032*	*–2*	*36*	*–1*
– varav Regionfastigheter	*0*	*2 342*	*–2 141*	*–167*	*34*	*12*
Regionstyrelsen	1 500	1 490	–2 894	–1	95	95
Personalnämnden	146	44	–145	0	45	45
Södra Regionvårdsnämnden	0	7	–7	0	0	0
Patientnämnden	18	0	–16	0	2	2
Revisionen	19	0	–11	0	8	8
Eliminering av interna poster		*–650*	*650*			
Summa verksamhetsstöd/övriga	**1 683**	**5 953**	**–7 246**	**–169**	**220**	**160**
Eliminering av interna poster		*–4 663*	*4 663*			
SUMMA NÄMNDER OCH STYRELSE	**38 491**	**22 500**	**–61 477**	**–295**	**–781**	**–878**
Central finansiering	–38 491	1 216	–481	38 446	691	394
Eliminering av interna poster	*0*	*–14 452*	*14 452*	*0*	*0*	
SUMMA REGION SKÅNE	**0**	**9 264**	**–47 505**	**38 152**	**–90**	**–485**
Bolag före bokslutsdispositioner						
– Region Skåne holding AB	0	90	–92	0	–3	–3
– Folktandvården Skåne AB	0	1 221	–1 224	–5	–8	–13
Koncernelimineringar och bokslutsdispositioner	***0***	***–823***	***835***	***–21***	***–10***	***–15***
SUMMA KONCERNEN	**0**	**9 752**	**–47 987**	**38 125**	**–110**	**–515**

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden exklusive Medicinsk serviceförvaltning och Hälsostaden.

Fem år i sammandrag

	2014	2015	2016	2017	2018
Skattesats (kr)	10,69	10,69	10,69	10,69	10,69
Intäkter från skatt, statsbidrag och utjämning (Mkr)	32 266	33 720	35 731	37 609	39 006
Verkamhetens nettokostnader (Mkr)	31 334	33 132	35 239	36 622	38 241
Intäktsutveckling (%)	5,3%	4,5%	6,0%	5,3%	3,7%
Nettokostnadsutveckling (%)	7,6%	5,7%	6,4%	3,9%	4,4%
Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelsestörande (%)	6,0%	6,0%	5,8%	3,9%	4,4%
Årets resultat (Mkr)	647	32	103	238	–90
Eget kapital (Mkr), blandmodellen	–1 514	–2 072	–2 692	–3 015	–3 535
Eget kapital (Mkr), fullfonderingsmodellen	–20 446	–20 414	–20 311	–20 073	–20 006
Likviditet per 31/12 (Mkr)	4 106	1 615	1 913	1 506	1 764
Låneskuld per 31/12 (Mkr)	5 346	4 425	5 218	5 214	6 738
Investeringsutgifter (Mkr)	1 839	2 357	2 582	2 793	4 244
Pensionsförpliktelser intjänade f ro m 1998 (Mkr)	11 027	11 932	12 839	13 966	15 496
Pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997 (Mkr)	18 932	18 343	17 619	17 058	16 472
Totala pensionsförpliktelser (Mkr)	29 959	30 275	30 474	31 024	31 968
Soliditet, enligt blandmodell (%)	–6%	–9%	–11%	–12%	–12%
Soliditet, enligt fullfonderingsmodell (%)	–83%	–87%	–81%	–77%	–68%
Sveriges folkmängd (31/12)	9 747 355	9 851 017	9 995 153	10 120 242	10 230 185
Skånes folkmängd (31/12)	1 288 908	1 303 627	1 324 565	1 344 689	1 362 164
Andel i Skåne	13,22%	13,23%	13,25%	13,29%	13,32%
Antal medarbetare	32 378	33 435	34 589	34 957	35 600
Använd tid för anställda omräknat till heltid	23 760	24 597	25 353	25 924	26 426
Sjukfrånvaro kalenderdagar per medarbetare	19,0	20,4	21,3	20,7	20,2
Sjukfrånvaro, kvinnor	20,9	22,5	23,4	22,8	22,3
Sjukfrånvaro, män	11,1	12,3	13,0	12,5	12,1

Koncerninterna mellanhavanden

		KONCERNBIDRAG		FÖRSÄLJNING OCH DRIFTBIDRAG	
	Ägarandel %	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Region Skåne				**940**	**220**
Region Skåne Holding AB	100 %			90	90
– Folktandvården Skåne AB	100 %	21		171	542
– Malmö Opera och Musikteater AB	90 %		25		210
– Skånes Dansteater AB	90 %				45
– Skåne Care AB	100 %	4		20	
– Business Region Skåne AB	85 %			81	75
- Tourism in Skåne AB	85 %			2	31
- Invest in Skåne AB	85 %			2	21
- Event in Skåne AB	85 %			1	11
- Film i Skåne AB	85 %				23
– Innovation Skåne AB	100 %			1	31
Region Skåne Depå Hässleholm AB	100 %				
Skåne European Office (Belgien)	100 %				7

Tabellen visar ekonomiska mellanhavanden mellan Region Skåne och de majoritetsägda bolagen och dess underkoncerner i enlighet med Rådet för kommunal redovisningsrekommendation 8.2. Beloppen avser faktiska belopp, ej utifrån ägd andel.

Vårdproduktion och vårdkonsumtion

	2017			2018			Förändring		
	Egen regi	Annan regi	Totalt	Egen regi	Annan regi	Totalt	Egen regi	Annan regi	Totalt
Skånes folkmängd			**1 342 180**			**1 360 112**			**1,3%**
SOMATISK VÅRD									
Vårdtillfällen	156 219	3 975	160 194	157 063	4 803	161 866	1%	21%	1%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	*3 313*	–	*3 313*	*3 286*	–	*3 286*	*–1%*	–	*–1%*
Vårddagar	919 058	15 657	934 715	885 360	17 182	902 542	–4%	10%	–3%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	*128 770*	–	*128 770*	*122 819*	–	*122 819*	*–5%*	–	*–5%*
Läkarbesök	1 290 533	455 742	1 746 275	1 280 782	449 387	1 730 169	–1%	–1%	–1%
Övriga besök	812 989	131 542	944 531	833 467	144 673	978 140	3%	10%	4%
Kvalificerade distanskontakter	235 103	7 808	242 911	256 363	7 361	263 724	9%	–6%	9%
PSYKIATRISK VÅRD									
Vårdtillfällen	11 995	–	11 995	12 341	–	12 341	3%	–	3%
Vårddagar	166 182	–	166 182	166 268	–	166 268	0%	–	0%
Läkarbesök	97 751	50 432	148 183	94 773	47 267	142 040	–3%	–6%	–4%
Övriga besök	469 000	153 809	622 809	445 077	161 964	607 041	–5%	5%	–3%
Kvalificerade distanskontakter	52 002	2 280	54 282	71 235	7 177	78 412	37%	215%	44%
PRIMÄRVÅRD									
Läkarbesök	972 901	815 931	1 788 832	956 112	840 368	1 796 480	–2%	3%	0%
Övriga besök	1 884 487	1 881 837	3 766 324	1 857 270	1 920 083	3 777 353	–1%	2%	0%
Kvalificerade distanskontakter	3 250 005	1 695 941	4 945 946	3 254 037	1 823 139	5 077 176	0%	8%	3%
HABILITERING									
Läkarbesök	3 699	–	3 699	3 859	–	3 859	4%	–	4%
Övriga besök	149 949	–	149 949	147 656	–	147 656	–2%	–	–2%
Kvalificerade distanskontakter	18 553	–	18 553	24 693	–	24 693	33%	–	33%
VÅRD I ANDRA LANDSTING									
Vårdtillfällen	2 800	379	3 179	2 716	431	3 147	–3%	14%	–1%
Vårddagar	14 783	1 378	16 161	16 476	1 106	17 582	11%	–20%	9%
Öppen vård[1]	39 426	58 631	98 057	36 729	97 463	134 192	–7%	66%	37%

1. Inklusive digitala vårdkontakter

Totalt gjorde skåningarna drygt 9 miljoner sjukvårdsbesök, och 165 000 sjukhusvårdtillfälle under 2018. All vårdkonsumtion (slutenvård, läkarbesök, övriga besök, privat och offentlig vård) har totalt ökat med 1,0 procent jämfört med 2017.

Slutenvården har 2018 en ökning av vårdtillfälle på 1,2 procent, men en minskning av antal vårddagar, det vill säga antalet vårdtillfälle är fler men med genomsnittlig kortare vårdtid.

Besök inom öppenvården har en marginell ökning på 0,3 procent. Nya kontaktformer såsom brev, telefon och digitala kontakter ökar stadigt för varje år och för 2018 var ökningen 3,5 procent jämfört med 2017.

Cirka 48 procent av primärvårdens kontakter 2018 består av distanskontakter. Distanskontakter består av kvalificerade brev, telefonkontakter och digitala vårdkontakter, som ska ersätta ett vanligt besök. I denna grupp kan även vårdkontakter som 1177 Vårdguidens e-tjänster ingå, en tjänst där man kommer i kontakt med sin vårdgivare. Antalet kvalificerade distanskontakter ökade med cirka 3,5 procent jämfört med 2017.

Specialistvården och psykiatrin har en mycket lägre andel distanskontakter, men även där en ökning.

Privat vård har varit en växande andel under flera år, för 2018 ökar andel privat vård med cirka 1 procent för primärvård respektive psykiatri. Somatisk vård har en lägre andel privat vård och har nästan samma andel som 2017. Totalt är cirka 37 procent av Region Skånes vårdkonsumtion i privat regi.

Köpt vård i andra landsting har ökat med cirka 35 procent, från cirka 101 000 kontakter till 137 000 kontakter. Ökningen består huvudsakligen av de nyetablerade digitala vårdcentralerna. De digitala vårdkontakterna för köpt vård registreras idag felaktigt som läkarbesök, varvid det exakta antalet är approximativt.

Befolkningsförändringar

Under 2018 var Skånes befolkningsökning fortsatt mycket stor. Totalt ökade befolkningen med 17 475 individer, vilket är ungefär 3 000 personer färre än 2016 och 2017 års rekordökningar. Vid årsskiftet 2018/2019 hade Skåne totalt 1 362 164 invånare. I procent ökade Skånes befolkning med 1,3 procent vilket fortfarande är på en historiskt hög nivå. Det är fortsatt den stora mängden asylsökande som tog sig till Sverige under hösten 2015 som påverkar folkökningen. I samband med att de folkbokförs i Sverige kommer de med i befolkningsstatistiken.

Befolkningen i Sverige som helhet ökade med 109 943 invånare vilket är en lägre ökning än föregående år. Störst ökning bland Sveriges län hade Stockholm med 35 981 invånare. Procentuellt hade dock Uppsala län högst ökning med 7 383 individer, en uppgång med 2 procent. Skånes befolkningsökning hamnar på en fjärdeplats bakom Uppsala, Stockholms och Hallands län.

Skånes befolkningsförändring 1998-2018

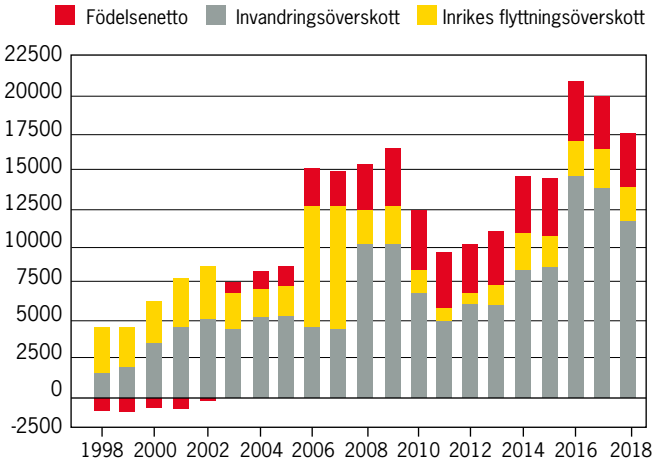

Procentuell folkökning i Sveriges storstadslän

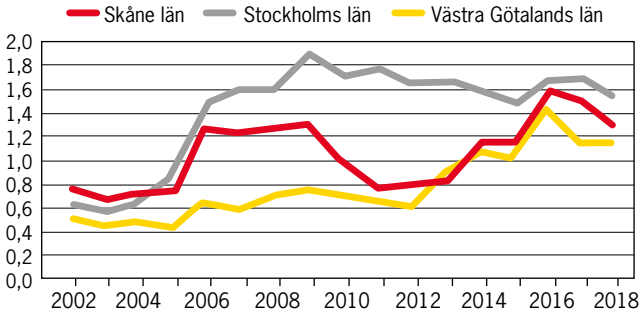

Naturlig folkökning = Födda > avlidna
Nettoflyttning = Inflyttade – utflyttade

Vid *nettoinflyttning* är inflyttningen större än utflyttningen. Motsvarande är utflyttningen större än inflyttningen vid *nettoutflyttning*.

Nettoflyttningar kan även delas in i inrikes nettoflyttningar för flyttningar inom Sverige och utrikes nettoflyttningar som avser flyttrelationen med utlandet.

Många immigranter och fortsatt många nyfödda

Skånes befolkningsökning bestod under 2018 till cirka två tredjedelar av nettoinflyttning av människor som flyttade till Skåne från andra länder. Den naturliga folkökningen, alltså antal födda minus antal döda personer, utgör ungefär 20 procent av Skånes totala folkökning, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämför med föregående år. Skånes inrikes flyttnetto, de personer som har flyttat till Skåne från andra delar av Sverige, minskade jämfört med år 2017 och utgör fortsatt en liten del av folkökningen.

Västra Skåne ökar mest

De västra delarna av Skåne har störst befolkningsökning i länet. Befolkningen i sydvästra Skåne ökade med 9 945 personer och nordvästra Skåne ökade befolkningen med 4 208 personer. Av Skånes totala folkökning motsvarar det 57 respektive 24 procent. De största kommunerna står även i år för den största befolkningsökningen. Malmö ökade med 5 680 personer, Helsingborg med 2 111 personer och Lund med 1 674 personer.

Kommun	Folkmängd	Folkökning	Födelse-netto	Flyttnings-netto	Mot Skåne	Mot övriga Sverige	Mot utlandet
Bjuv	15 501	72	37	31	–92	–12	135
Bromölla	12 876	177	–41	219	101	34	84
Burlöv	18 360	287	44	250	–127	2	375
Båstad	14 948	152	–77	227	13	130	84
Eslöv	33 557	321	98	219	–67	35	251
Helsingborg	145 415	2 111	351	1 760	–115	504	1 371
Hässleholm	52 121	118	–39	152	–142	–73	367
Höganäs	26 566	373	–65	440	190	75	175
Hörby	15 635	83	19	65	–4	21	48
Höör	16 637	159	20	143	31	32	80
Klippan	17 600	138	–6	142	–17	31	128
Kristianstad	84 908	757	98	654	115	124	415
Kävlinge	31 491	532	92	438	321	3	114
Landskrona	45 775	489	82	402	86	–9	325
Lomma	24 763	499	23	478	286	91	101
Lund	122 948	1 674	442	1 238	–697	339	1 596
Malmö	339 313	5 680	2 353	3 317	–1 185	683	3 819
Osby	13 267	85	–37	125	30	19	76
Perstorp	7 479	144	16	127	–33	2	158
Simrishamn	19 278	–98	–140	42	–213	115	140
Sjöbo	19 153	82	–3	84	19	15	50
Skurup	15 759	117	18	99	11	19	69
Staffanstorp	24 724	557	123	414	320	–5	99
Svalöv	14 123	98	25	74	–73	7	140
Svedala	21 576	502	105	395	337	–20	78
Tomelilla	13 557	141	–23	167	57	26	84
Trelleborg	44 902	307	28	278	69	–2	211
Vellinge	36 499	709	–4	705	498	65	142
Ystad	30 226	378	–93	469	271	35	163
Åstorp	15 987	159	61	92	–29	30	91
Ängelholm	42 131	345	–7	353	195	–49	207
Örkelljunga	10 174	127	–41	168	71	20	77
Östra Göinge	14 915	200	57	132	–227	44	315
SKÅNE TOTALT	**1 362 164**	**17 475**	**3 516**	**13 899**	**–**	**2 331**	**11 568**

Utdrag ur revisionsberättelsen

Det ekonomiska resultatet är -90 miljoner kronor. Region Skåne har under året bedrivit aktivt arbete med besparingsåtgärder. Åtgärderna har varit otillräckliga och takten i nettokostnadsutvecklingen ökade under året. För hela året blev nettokostnadsökningen 4,4 procent. Budgeterad nettokostnad för 2018 uppgick till 2,7 procent.

Regionen har under en följd av år redovisat resultat som inte är förenliga med god ekonomisk hushållning vilket revisorerna framfört upprepad kritik mot. Revisorerna har också under tidigare år framfört kritik mot bristerna i den ekonomiska styrningen. Vi konstaterar att problemen kvarstår.

Vår bedömning är att den för sjukvården upprättade budgeten för 2018 inte var realistisk. Kostnadsvolymen är för stor i relation till beslutad budget. Det är uppenbart att intäkter och kostnader inte står i proportion till varandra. Vår bedömning är att Region Skånes resultatutveckling inte är förenlig med de av fullmäktige beslutade finansiella målen. Vi anser vidare att Region Skånes ekonomiska situation inte är förenlig med den långsiktigt starka ekonomi som fullmäktige har beslutat om.

Revisorerna ser fortsatt allvarligt på Region Skånes ekonomiska situation. Vi vill understryka betydelsen av att åtgärder vidtas i syfte att nå såväl målen för god ekonomisk hushållning som de verksamhetsmässiga målen för hälso- och sjukvården.

Region Skåne har rekryteringsproblem främst inom sjukvården. Vi betonar vikten av aktiva åtgärder för kompetensförsörjning innefattande såväl nyrekryteringar som åtgärder för att minska personalomsättningen. Årets sjukfrånvaro var i snitt 20,2 dagar vilket är en minskning med 0,5 dagar jämfört med 2017. Region Skånes långsiktiga arbete med hälsofrämjande arbetsplats och sänkt sjukfrånvaro behöver fortsatt fokus. Vår bedömning av hälso- och sjukvårdsnämnden är att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig. Nämnden bedöms inte ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt då huvuddelen av hälso- och sjukvårdens övergripande mål inte har uppnåtts. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt ej tillfredsställande sätt.

Vår bedömning av sjukvårdsnämnderna SUS, Sund och Kryh är att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig. Måluppfyllelsen har varit fortsatt svag där huvuddelen av målen inte har uppnåtts alls eller bara uppnåtts delvis. Vidare har nämnderna under året bedrivit sina verksamheter på ett från ekonomisk synpunkt ej tillfredsställande sätt.

Vår granskning av regionala utvecklingsnämndens arbete visar att detta bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och att målen för verksamheten uppnås. Vi noterar att nämndens måluppföljning kan förbättras och bedömer att frågan bör hållas under bevakning i fortsättningen. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår granskning av kollektivtrafiknämndens arbete visar att detta sker på ett ändamålsenligt sätt trots att samtliga verksamhetsmässiga mål inte uppnås. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen är tillräcklig.

Servicenämnden redovisar ett positivt resultat med 70 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor bättre än avkastningskravet på 60 miljoner kronor i budget. Nämnden har under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare har vår granskning visat att verksamheten bedrivs på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt.

Vi tillstyrker att regionfullmäktige godkänner årsredovisningen. Vi tillstyrker, trots allvarlig kritik avseende regionstyrelsen och kritik avseende hälso- och sjukvårdsnämnden och sjukvårdsnämnderna SUS, Sund och Kryh, att regionstyrelsen och samtliga nämnder samt dessas enskilda förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för det gånga verksamhetsåret.

Kristianstad den 3 april 2019

Region Skånes revisorer

Lars-Erik Lövdén	Louise Rehn Winsborg	Anders Arenhag
Rolf Bengtsson	Magnus Bergström*	Hans Johansson
Per-Ingvar Johnsson	Stefan Larsson	Jana Lund
Michael Michaelsen	Marie Nielsén**	Mats Svanberg
Inger Åbonde		

Den fullständiga revisionsberättelsen finns att tillgå på Rådhus Skåne, Kristianstad, alternativt på: www.skane.se/revisionen.

* Magnus Bergström har inte deltagit i revisionsarbetet och har på egen begäran valt att inte underteckna revisionsberättelsen.

** Marie Nielsén är jävig beträffande kollektivtrafiknämnden och har inte deltagit i revisionen av denna nämnd.

Ekonomisk ordlista

AFA
Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag.

Anläggningstillgång
Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning
Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning
De betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balanskrav
Balanskrav innebär att årets resultat ska överstiga noll. Från och med verksamhetsåret 2005 infördes en ändring i kommunallagen som innebär att negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. Om synnerliga skäl finns behöver resultatet inte återställas.

Balansräkning
Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Diskonteringsränta
Kalkylränta. Den räntesats som uttrycker avkastningskrav på kapital.

Eget kapital
Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen det vill säga nettoförmögenheten.

Emittent
Utgivare av värdepapper.

Extraordinära intäkter/kostnader
Intäkter eller kostnader som saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiellt leasingavtal
Ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Immateriell tillgång
En tillgång som är identifierbar men icke-monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Infrastrukturell investering
Byggande av väg eller järnväg som staten ansvarar för. Lämnade bidrag till infrastrukturell investering kan dock inte avse att helt finansiera en viss investering.

Intern ränta
Kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster
Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika landsting.

Kassaflödesanalys
Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summa av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder
Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kreditivränta
Kalkylmässigt beräknad räntekostnad under byggnadstid.

Leasingavtal
Ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Likvida medel
Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statsskuldväxlar eller bankcertifikat.

Likviditet
Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder
Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar
Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Patientrörlighetsdirektivet
EU:s patientrörlighetsdirektiv innebär att medborgare har rätt att få ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat EU- eller ESS-land. Svenska medborgare som vill söka vård utomlands vänder sig till Försäkringskassan som är den myndighet som hanterar ersättningsfrågan till både patienter och vårdgivare.

Produktionsmix
Ett sammanvägt mått, mätt i antal poäng, för att mäta vårdproduktionen hos Region Skånes egna vårdgivare.

Resultaträkning
Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

RIPS
Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Pensionsskulden räknas som nuvärdet av alla framtida pensionsutbetalningar. Den diskonteringsränta som används för att beräkna pensionsskulden avstäms utifrån utvecklingen av den tioåriga statsobligationsräntan. För att räntan ska vara stabil finns ett toleransintervall på ±1 procent kring den fastställda diskonteringsräntan.

Ränteswap
Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp.

Rörelsekapital
Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställd redovisning
Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka Region Skåne har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skattekraft
Är ett mått på skatteunderlag per invånare och kan uttryckas absolut i termer av kronor per invånare eller som relativ skattekraft (alltså som en andel av genomsnittlig skattekraft).

Skatteunderlag
Det underlag man använder för beräkning av regionens skatteinkomster (består av personers och företags beskattningsbara inkomster och personers förmögenheter).

Soliditet
Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som eget kapital i förhållande till totala tillgångar.

Vårdkonsumtion
Den vård som Region Skåne finansierar produceras av Region Skånes egna vårdgivare, privata vårdgivare eller i annat landsting. Vårdkonsumtion är den vård som produceras till Region Skånes Invånare oavsett var vården sker.

Vårdproduktion
Den vård som produceras av Region Skånes egna vårdgivare till Skånes invånare och till invånare i andra landsting och huvudmän.

Region Skånes bolag

Koncernen

Region Skånes engagemang i aktiebolag

Region Skåne har valt att bedriva viss verksamhet i aktiebolagsform. Nedan presenteras de bolag som ingår i Region Skånes bolagskoncern samt de två bolag som är helägda av Region Skåne. I dessa bolag har Region Skåne en direkt eller indirekt ägarandel som överstiger 50 procent.

Bolagens summerade intäkter uppgick till 1 975 miljoner kronor under 2018 att jämföras med 1 906 miljoner kronor under föregående år. Den största skillnaden beror på ökningar om cirka 37 miljoner kronor vad avser Folktandvården i Skåne AB och cirka 30 miljoner kronor för Malmö Opera och Musikteater AB. Bolagens sammanlagda resultat uppgick till -4 miljoner kronor jämfört med 18 miljoner kronor för 2017. Bolagens sammantagna resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -33 miljoner kronor jämfört med -17 miljoner kronor för 2017. Den huvudsakliga anledningen är ett lägre resultat och avkastningskrav för Folktandvården i Skåne AB.

Koncernbidrag har lämnats till Malmö Opera och Musikteater AB om sammanlagt 25 miljoner kronor fördelat på 3,6 miljoner kronor från Skåne Care AB och 21,4 miljoner kronor från Folktandvården Skåne AB.

Bolagens redovisning

Region Skåne Holding AB

Bolaget är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och ska äga och förvalta aktier i bolag som Region Skåne använder för att bedriva verksamhet som är till nytta för Skåne och dess medborgare. Bolaget ska, inom ramen för ägarens kompetens, leda, samordna och utveckla dotterbolagens verksamheter på ett för Skånes invånare värdeskapande sätt.

Viktiga händelser under året

Bolaget har under året på uppdrag av Region Skåne utfört insatser för marknadsföring av Skåne, för utveckling och etablering av befintliga och nya företag samt för att Skånes ska utvecklas som innovativ region. Arbete har skett genom uppdrag till dotterbolaget.

Ekonomi

Omsättningen i bolaget uppgår till 89,8 miljoner kronor. Under året har en skatterevision genomförts. I avvaktan på beslut från Skatteverket har de synpunkter som kommit fram i skatterevisionen beaktats i bokslutet och underskottet är en konsekvens av detta. Årets resultat blev -2,7 miljoner kronor.

FOLK TAND VÅRDEN SKÅNE

Folktandvården Skåne AB har en stor geografisk spridning och bedriver allmän- och specialisttandvård och sjukhustandvård vid 68 kliniker på 44 orter runt om i Skåne. Årligen väljer 80,5 procent av alla barn och ungdomar mellan 3 och 22 år, samt 22,5 procent av de vuxna att få tandvård hos Folktandvården Skåne.

Folktandvården Skåne erbjuder komplett och modern tandvård baserad på gedigen kunskap, erfarenhet och forskning. Vårdfilosofin är hälsofrämjande, vävnadsbevarande och förebyggande.

Viktiga händelser under året

Under året invigdes nio kliniker varav tre är så kallade integrerade kliniker. En integrerad klinik är en relativt sett stor klinik där både allmäntandvård och specialisttandvård arbetar gemensamt i samma lokaler.

I maj 2018 stod Leendecentralen, ett nytt kunskapscentrum för munhälsa, klart i centrala Lund. I Leendecentralen samlas en stor tandvårdsklinik, forskning, utbildningsverksamhet samt Folktandvården Skånes huvudkontor. Med Leendecentralen ökar förutsättningarna för kunskapsutbyte mellan olika professioner och för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Ett projekt för att öka tillgängligheten och antalet kunder samt att optimera lokalutnyttjandet, som startades 2017, löper vidare inom områdena produktionsplanering, tidbok och schemaläggning.

Ekonomisk styrka är en förutsättning för att bolaget ska kunna vidareutveckla verksamheten och nå eventuella avkastningskrav till ägaren. I december 2018 fattade Folktandvården Skånes styrelse beslut om förändringar i Folktandvården Skånes prislista. Förändringen behövs för att kunna arbeta för en fortsatt god munhälsa. Beslutet förväntas stärka resultatet 2019.

Koncernen

Miljoner kronor	Nettoomsättning **2018**	Nettoomsättning 2017	Periodens resultat **2018**	Periodens resultat 2017	Årsprognos **2018**	Årsprognos 2017	Resultat före disp o skatt **2018**	Resultat före disp o skatt 2017
Region Skåne Holding AB	89,8	83,8	–2,7	0,05	192,9	206,7	–2,7	–4,3
Folktandvården Skåne AB	1 221,5	1 184,7	0,2	26,6	222,1	221,7	–8,0	30,1
Innovation Skåne AB	46,9	42	–0,3	–0,8	1,9	2,2	–0,3	–0,8
Skåne Care AB	36,9	41,1	0,0	0,0	6,3	6,3	3,6	4,4
Malmö Opera och Musikteater AB	324,5	295,1	–0,7	–5,9	33,4	34,14	–25,7	–45,0
Skånes Dansteater AB	51,2	54,5	–0,6	–1,6	6,4	7	–0,6	–1,6
Business Region Skåne AB	82,4	83,8	0,1	0,1	1,3	1,2	0,1	0,1
Event in Skåne AB	11,5	11,2	0,0	0,0	1,2	1,2	0,0	0,1
Film i Skåne AB	34,7	32	0,0	0,0	1,1	1,1	0,0	0,0
Invest in Skåne AB	34,5	34,6	0,0	0,0	1,1	1,1	0,1	0,1
Tourism in Skåne AB	41,2	43,1	0,1	0,0	1,6	1,3	0,3	0,0
SUMMA	**1 975,1**	**1 905,9**	**–3,9**	**18,5**	**469,3**	**483,9**	**–33,2**	**–16,9**

Ekonomi

Omsättningen ökade med 3 procent till 1 221 miljoner kronor. Rörelseresultatet uppgår till -5 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster men före bokslutsdispositioner blev -8 miljoner kronor. Koncernbidrag har lämnats med 21,4 miljoner kronor. Årets resultat blev 0,2 miljoner kronor.

Innovation Skåne AB har enligt bolagsordning till föremål för sin verksamhet att stödja utvecklingen av innovationer och entreprenörskap i Skåne med särskild inriktning mot innovativa uppstartsföretag med stor tillväxtpotential, samt att stödja utvecklingen av innovationer och förbättringsaktiviteter som har sitt ursprung i Region Skånes verksamheter. Bolaget ska främja och utveckla möjligheten till industrikontakter, prövningar och införande av innovativa lösningar i Region Skånes samtliga verksamheter med särskilt fokus på att stödja utvecklingen av life sciencesektorn.

Viktiga händelser under 2018

Sjutton verksamhetsstödjande projekt har dragits igång inom hälso- och sjukvård. Dessutom har Materials Business Center, HealthTech Nordic och Lighting Metropolis drivits som internationella projekt. Kontakterna med Skånetrafiken har intensifierats och ett projekt har startats inom mobilitetsområdet tillsammans med danska Gate21, och flera eventuella elvägsprojekt utreds. Affärsrådgivning har givits till mer än 100 nya startupföretag och Anställdas idéer har licensierat åtta idéer. Vidare har Innovation Skåne projektlett Food Valley Alliance. Ett krafttag har tagits med Testbädd/Test Arena och cirka trettio bolag har fått hjälp via Innovation Skåne. Att hjälpa till att skapa tusen nya jobb och värdeskapande motsvarande 200 miljoner kronor kvarstår som rimliga mål för 2020.

Ekonomi

Verksamheten hade en omsättning på 46,9 miljoner kronor, med ett grunduppdrag finansierat från Region Skåne på 18,5 miljoner kronor. Innovation Skånes resultat för 2018 är -0,3 miljoner kronor.

Skåne Care har i uppdrag att bedriva vårdexport. Bolagets arbete tar stöd i offentlig exportfrämjande verksamhet på regional och nationell nivå. Internationella samförståndsavtal tecknade av Region Skåne och nationella officiella aktörer ger en viktig vägledning mot val av geografi och verksamhetsinriktning. Skåne Care är ett helägt dotterbolag till Skåne Holding AB.

Viktiga händelser under året

Bolaget arbetade under 2018 med tre verksamhetsområden: konsulttjänster, utbildning och planerad vård. Utbildningsinsatserna har främst bestått i utbildning av specialistläkare från tredje land. Skåne Care AB har under året som gått satsat på att utveckla verksamhetsområdet konsulttjänster med sikte på nya marknader. Arbetet med konsulttjänster bar fortsatt frukt under året. Bolaget deltar i ett större projekt inom strokesjukvård på ett allmänsjukhus i Förenade Arabemiraten och tecknade ett memorandum of understanding (MoU) med saudiska myndigheter som en viktig plattform för större konsultprojekt under 2019. Genom samarbete med Folktandvården har vårt erbjudande inom specialistutbildning utökats till att inkludera tandläkare. Inom planerad vård utgjorde det fortsatta samarbetet med Island och Norge viktiga komponenter.

Ekonomi

Bolagets nettoomsättning var 36,9 miljoner kronor under 2018. Resultatet efter finansiella poster var 3,6 miljoner kronor 2018, motsvarande 10 procent av nettoomsättningen. Bolaget lämnar ett koncernbidrag för året på 3,6 miljoner kronor. Årets resultat blev ett nollresultat.

Malmö Opera och Musikteater ägs till 90 procent av Region Skåne via Region Skåne Holding AB. Malmö stad äger 10 procent av bolaget. Som en följd av ägarbilden och ägarnas överenskommelse omfattar verksamheten, förutom uppsättningarna på stora scenen, även regional turnéverksamhet samt barn- och ungdomsverksamheten Operaverkstan. Malmö Opera har enligt bolagsordningen i uppdrag att utöva teaterverksamhet med huvudsaklig inriktning på musikteater i hela dess bredd.

Viktiga händelser under året

Under räkenskapsåret såldes Malmö Operas produktion av operan Aida till Opera National de Lorraine i Nancy, Frankrike. En visions- och strategiplan har tagits fram och implementerats under året.

Ekonomi

Omsättningen under 2018 uppgick till 324,5 miljoner kronor. Huvuddelen, 70 procent, av intäkterna utgörs av bidrag erhållna via Region Skåne, Malmö stad och Statens kulturnämnd. Biljettintäkterna uppgick till 61,5 miljoner kronor medan övriga intäkter uppgår till 35,8 miljoner kronor. Årets resultat före bokslutsdispositioner är en förlust om 25,7 miljoner kronor. Årets resultat (efter koncernbidrag på 25 miljoner kronor) är -0,7 miljoner kronor.

Skånes Dansteater ägs till 90 procent av Region Skåne Holding AB och 10 procent av Malmö stad. Uppdraget är att producera, främja och utveckla danskonst i Skåne, främst med egen ensemble och med Malmö som bas.

Viktiga händelser under året

Verksamheten har följt upprättad plan, med tre stora uppsättningar, varav en återuppsättning, med föreställningar i Malmö (Skånes Dansteater, Malmö Opera,

och Pildammsteatern) och på turné. Dialogverksamheten har fortsatt arbeta med bland annat *Dans för Parkinsons* men också genomfört ett nytt projekt inom området *Dans och demens*. Bland viktiga händelser kan nämnas ett påbörjat utbyte med Korea National Contemporary Dance Company, visning av föreställningen *The feeling of going* på SVT och NRK, ett nytt koncept för att nå kommuner utan fungerande dansscen (i samarbete med Kristianstads teaterförening), interregionalt samarbete genom Regionsamverkan Sydsverige samt att vi är parter i projektet *Europe Beyond Access*, som under året beviljats storskaligt stöd från Kreativa Europa (EU-kommissionen). Projektet sätter fokus på utveckling – konstnärligt, publikt och organisatoriskt – inom området dans och funktionsvariationer.

Ekonomi

Bolagets styrelse beslutade i december 2017 om en budget i balans. Projektintäkter har tillkommit under året, som motsvarats av ökade kostnader. Bolaget drabbades återigen av en oförutsedd faktura från SPV. Inför 2019 har ledningen beställt en prognos från SPV för säkrare budgetering. Årets omslutning var 51,2 miljoner kronor. Årets resultat är -0,6 miljoner kronor.

business region skåne

Business Region Skåne AB med de fyra dotterbolagen har till uppgift att främja investeringar, export, turism, evenemang och filmverksamhet i Skåne. Bolagen ska gemensamt utveckla, samordna och förbättra marknadsföringen av Skåne samt ta ett aktivt ansvar för marknadsföringen av Öresundsregionen tillsammans med andra parter på båda sidor av sundet. Koncernen ägs gemensamt av Region Skåne (85 procent) och Kommunförbundet Skåne (15 procent).

Viktiga händelser under året

Dotterbolagen i koncernen fortsätter med stor framgång att stärka Skånes attraktionskraft. Detta syns genom ökande besöksnäring, investeringar i företag, filmproduktioner och evenemang, allt resultat av fleråriga insatser. Ett samlat yttrande över planeringsdirektivet för 2019 har lämnats in till Region Skåne. I det lyfter koncernen tydligt fram möjligheter att växla upp insatserna och ytterligare stärka internationella investeringar i Skåne.

Koncernen har firat tioårsjubileum och har gett ut en decennierapport för att visa på de samlade resultaten inom koncernen. Koncernen arbetar med flera gemensamma strategiska projekt, såsom utveckling, förnyelse och förankring av varumärket Skåne samt en förbättrad generell digital närvaro genom en uppdaterad webbplats. Koncernen har via avtal med Greater Copenhagen & Skåne Committee arbetat med uppdrag kring implementeringen av varumärket *Greater Copenhagen* i Skåne.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på 0,1 miljoner kronor och en nettoomsättning på 88,2 miljoner kronor.

event in skåne

part of business region skåne

Event in Skåne AB ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner vad gäller event i Skåne samt verka för att fler, större och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till Skåne.

Viktiga händelser under året

Bolagets nya ägardirektiv skapar större möjligheter för bolaget att bidra till en hållbar destinationsutveckling i regionen. 2018 var ett starkt event år för Skåne. *SM-veckan* i Helsingborg och Landskrona blev Riksidrottsförbundets största någonsin. Andra event som skapat reseanledningar är *Helsingborgs körfestival, Europacuptävling i triathlon, Gokart-VM, SM i mathantverk, EM i grillning* samt nya årligen återkommande *Malmö game week* och *Båstad hiking festival*. Bolaget har 2018 med partners värvat 43 event och möten, bland annat *Triathlon-EM, Curling-EM, Frisbee-VM, White guide-galan, Nordklang* och *European Barbershop Championships* samt ett flertal kongresser inom life science och material science.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett nollresultat och en nettoomsättning på 11,5 miljoner kronor.

film i skåne

part of business region skåne

Film i Skåne AB ska bidra till tillväxt i Skåne genom filmproduktion, i huvudsak finansierat av uppdragsersättning från bolagets ägare Business Region Skåne samt främjande av filmkulturell verksamhet, i huvudsak finansierat av Region Skånes kulturnämnd.

Viktiga händelser under året

Under 2018 gjorde Film i Skåne insatser i filmfestivaler och branschmötesplatser för 2,3 miljoner kronor och investerade 16,8 miljoner kronor i samproduktion av film. Investeringarna ledde till att filmproduktionerna kom att spendera 73 miljoner kronor i Skåne och ha en total omsättning på 246 miljoner kronor. Film i Skåne har under året samarbetat med Lunds universitet för att ta fram ett program för att göra film och TV-produktion i Skåne grönare.

Ystad Studios Visitor Center invigdes den 16 mars. Det är ett samarbete mellan Film i Skåne och Ystad kommun kring filmpedagogik och besöksnäring förlagd till Ystad Studios. *Bergmans Skåne* sjösattes i samarbete med Stiftelsen Ingmar Bergman, skånska kommuner och med stöd av Region Skånes kulturnämnd. Projektet syftar till att vidareutveckla och tillgängliggöra film- och kulturarvet kring Ingmar Bergman i Skåne.

Ekonomi

Bolaget redovisar ett resultat på -0,02 miljoner kronor och en nettoomsättning på 34,7 miljoner kronor.

invest in skåne

part of business region skåne

Invest in Skåne AB ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att få hit utländska företag och investerare samt hjälpa skånska företag med internationella samarbeten och ökade exportaffärer.

Viktiga händelser under året

Under 2018 har Invest in Skåne medverkat i 23 internationella investeringar i Skåne samt hjälpt 41 medverkande företag att få nya exportaffärer och internationella samarbeten genom olika aktiviteter. Invest in Skåne har under 2018 haft en betydande extern finansiering, främst genom olika EU-projekt.

Etableringen av ESS och nya Max IV innebär en fantastisk möjlighet för regionen inom life science och avancerade material. När det gäller informations- och kommunikationsteknik (ICT) råder de uppkopplade produkternas era, *internet of things*. Skåne har mycket bra förutsättningar för att skapa en position inom detta område.

Kombinationen av Skånes kompetens inom sektorerna telekom och life science kan skapa nya spännande produkter och koncept inom både *e-hälsa* och *m-hälsa*. Med 12 procent av Sveriges befolkning, men endast cirka 8 procent av Sveriges export, finns det en stor potential bland bolagen i regionen.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett nollresultat och en nettoomsättning på 34,5 miljoner kronor.

tourism in skåne

part of business region skåne

Tourism in Skåne AB ska medverka till att öka antalet besökare till Skåne genom att utveckla och marknadsföra destinationen. Tillsammans med kommuner och näringsliv verkar bolaget på geografiskt utvalda marknader med prioriterade segment och målgrupper.

Viktiga händelser under året

Den internationella marknadsföringen har fortsatt, och nu alltmer i egen regi. Insatserna har gett stora internationella framgångar och skapat uppmärksamhet, bland annat har insatserna medverkat till synlighet i cirka 250 internationella kanaler. Projektgenomförandet har fortgått i fem projekt riktade dels mot besöksnäringen, dels mot det offentliga, och då primärt i kommunerna. Projektet innebär dels kompetensutveckling och produktutveckling, dels innovationsfrämjande insatser.

Bolaget har fortsatt sitt uppdrag åt Region Skåne och genomfört ett marknadsförings- och utvecklingsarbete runt cykel- och vandringslederna. Likaså har bolaget fortsatt uppdraget kring internationell marknadsföring runt Kattegattleden på uppdrag av Region Halland och de halländska och skånska kommunerna längs leden. Bolaget ledde under året det gemensamma arbetet runt turism inom Greater Copenhagen och där har ett delprojekt kring insiktsarbete och business intelligence stått i fokus.

Arbetet med att bygga upp den öppna innovationsarenan har fortgått och en rad insatser genomförts.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på 0,1 miljon kronor och en nettoomsättning på 41,2 miljoner kronor.

Skåne European Office

Skåne European Office (SEO) är ett belgiskt bolag, helägt av Region Skåne. Bolagets uppdrag är att bidra till tillväxt och utveckling i Skåne, genom att stärka och synliggöra regionen gentemot EU:s institutioner och andra aktörer i Bryssel, öka intressebevakningen och främja Skånes intressen i den europeiska policyutvecklingen, samt bistå den egna organisationen och andra aktörer i Skåne i arbetet med EU:s fonder och program. Verksamheten är inriktad på bevakning, samarbeten och påverkan, i huvudsak inom forskning och innovation, industripolitik, hälso- och sjukvård samt kultur, miljö och transport.

Viktiga händelser under året

Under 2018 presenterade Europeiska kommissionen sina förslag till långtidsbudget och EU-program för perioden 2021–2027, vilket innebar att stort fokus i arbetet utgjordes av bevakning av förslag av särskild relevans för Region Skåne och påverkansinsatser för främjande av skånska intressen. Intressebevakningen och påverkansarbetet riktades mot såväl kommissionen som medlemsstaterna och Europaparlamentet och skedde i nära samverkan med svenska och europeiska nätverk, inte minst Errin, String, Vanguard och Svereg.

Ekonomi

Bolaget är icke vinstdrivande och finansieras genom bidrag från Region Skåne. Under 2018 uppgick det totala verksamhetsbidraget till 6,53 miljoner kronor, varav 0,3 miljoner kronor som utbetalning av tidigare avsatta medel från regionala utvecklingsnämnden för delfinansiering av en projektanställning för arbetet med Vanguardinitiativet. Resultatet för året var -15 260 euro. Det kan i huvudsak förklaras av den ovanligt svaga kronkursen under 2018, vilken gjorde att verksamhetsbidragets storlek blev cirka 35 000 euro lägre än beräknat.

Region Skåne Depå Hässleholm AB

Bolaget äger fastigheten Hässleholm Kärråkra 114:19. Region Skåne förvärvade bolaget 2015 med anledning av att Region Skåne planerade att uppföra en underhållsdepå, för i huvudsak Öresundståg, på fastigheten.

Viktiga händelser under året

Under året har bolaget förvärvat mindre markområden och sedan överlåtit hela fastigheten Kärråkra 114:19 till Region Skåne. Bolaget har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under räkenskapsåret. Regionfullmäktige har godkänt att bolaget går i frivillig likvidation, vilket kommer att ske i samband med årsstämman.

Ekonomi

Årets resultat är ett underskott med -0,02 miljoner kronor och bolaget har inte haft någon omsättning under året.

Intern kontroll

I enlighet med reglementet för god hushållning och intern kontroll ska nämnderna rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till regionstyrelsen och detta ska ske i samband med delårs- och årsredovisning. I föreliggande uppföljning rapporteras från arbetet under 2018.

Nämndernas internkontrollrapporter

Rapport om internkontrollarbetet inom de obligatoriska områdena har lämnats av samtliga nämnder. Inom de verksamhetsmässiga kontrollområdena är målen desamma som fullmäktiges övergripande mål, och för de administrativa kontrollområdena är målen att hanteringen ska vara ändamålsenlig.

Det bör också noteras att de övergripande målen avseende verksamheten bryts ner till ett eller flera mer konkreta mål för respektive nämnd, varför bedömningarna inte är direkt jämförbara avseende olika verksamheter. I sammanställningen redovisas nämndernas samlade bedömning per område. Syftet är att ge en översiktlig och förenklad bild som indikation på statusen för arbetet med den interna kontrollen. För mer detaljerad information hänvisas till respektive nämnds uppföljning. **Läs mer.**

Med ”avvikelse” avses diskrepans mot antingen övergripande mål (verksamhetsmässiga kontrollområden) eller ändamålsenlig hantering (administrativa kontrollområden). I planerna har risken för att aktuella mål inte ska uppnås sedan tidigare bedömts på färgskalan grön (obetydlig risk för avvikelse), gul (risk för mindre avvikelse), orange (risk för avvikelse) och röd (risk för större avvikelse).

I rapporteringen har händelseutvecklingen under året inom respektive område beaktats. Nämnderna har därvid bedömt utfall i relation till mål samt effekten av internkontrollarbetet inom de olika områdena på en färgskala från grön (acceptabel nivå) till gul (mindre brister) till orange (brister) till röd (större brister). Bedömningen (färgsättningen) är alltså en kombination av utfall i relation till mål och den effekt som internkontrollarbetet har haft.

Avvikelser rapporteras inom samtliga av de verksamhetsmässiga kontrollområdena, vilket också stämmer väl med vad som framkommit av månads- och delårsrapporteringen. Rapporteringen visar att det återstår en del arbete för att den interna kontrollen ännu bättre ska kunna bidra till styrning och måluppfyllelse i dessa delar.

Även avseende de administrativa kontrollområdena noteras avvikelser inom samtliga kontrollområden, dock med variation bland annat beroende på respektive nämnds verksamhet.

De majoritetsägda bolagen har bedrivit sitt arbete med intern kontroll enligt beslutade planer, vilka också varit föremål för information till regionstyrelsen.

Styrelsens utvärdering

Regionstyrelsens utvärdering av det samlade systemet för intern kontroll sker löpande som en del av uppsiktsplikten, som redovisas i samband med Region Skånes delårsrapportering samt årsredovisning. Där framgår den samlade uppföljningen av intern kontroll för regionen, vilka eventuella problemområden som noterats och hur detta har hanterats. För det fall styrelsen har vidtagit särskilda åtgärder eller föreslagit förändringar av systemet för intern kontroll anges detta i särskild ordning. Föreliggande rapportering visar att arbetet med intern kontroll integrerats med den övriga styrningen och ut-

Verksamhetsmässiga kontrollområden

Intern kontroll Rapportering per den 31 dec 2018	Serviceinriktad verksamhet med hög kvalitet	En drivande utvecklings-aktör	Attraktiv arbetsgivare	Långsiktigt stark ekonomi
Kollektivtrafiknämnden	Röd	Gul	Grön	Gul
Kulturnämnden	Grön	Grön	Grön	Grön
Regionala utvecklingsnämnden	Grön	Gul	Gul	Grön
Hälso- och sjukvårdsnämnden	Orange	Orange	Orange	Röd
Sjukvårdsnämnd Sus	Orange	Orange	Orange	Orange
Sjukvårdsnämnd Sund	Orange	Orange	Orange	Orange
Sjukvårdsnämnd Kryh	Orange	Orange	Orange	Röd
Habilitering och hjälpmedelsnämnden	Gul	Gul	Grön	Gul
Regionstyrelsen	Grön	Gul	Gul	Grön
Personalnämnden	Orange	Gul	Röd	Grön
Patientnämnden	Grön	Grön	Grön	Grön
Servicenämnden	Grå	Grå	Grå	Grå

Grön	Acceptabel nivå
Gul	Mindre brister
Orange	Brister
Röd	Större brister
Grå	Rapportering saknas

Administrativa kontrollområden

Intern kontroll Rapportering per den 31 dec 2018	Attest-hantering inkl be-höriheter	Skattelag-stiftning	Faktura-hantering	Uppföljning budget/ plan	Bisysslor	Kompe-tens-försörjning	Upp-handling och inköp	Verkställig-het beslut
Kollektivtrafiknämnden	Gul	Gul	Grön	Gul	Grön	Gul	Gul	Grön
Kulturnämnden	Grön	Orange	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Regionala utvecklingsnämnden	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Hälso- och sjukvårdsnämnden	Gul	Gul	Orange	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
Sjukvårdsnämnd Sus	Orange	Orange	Orange	Orange	Gul	Gul	Röd	Orange
Sjukvårdsnämnd Sund	Orange	Gul	Orange	Röd	Gul	Röd	Gul	Gul
Sjukvårdsnämnd Kryh	Gul	Orange	Gul	Röd	Gul	Orange	Orange	Gul
Habilitering och hjälpmedelsnämnden	Grön	Röd	Gul	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön
Regionstyrelsen	Grön	Orange	Grön	Grön	Grön	Gul	Gul	Orange
Personalnämnden	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Patientnämnden	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Servicenämnden	Grå	Grå	Grå	Grå	Grå	Grå	Grå	Grå

gått från respektive verksamhets uppdrag. Utfallet av rapporterna under året har inte föranlett korrigerande eller andra åtgärder från regionstyrelsens sida, annat än vad som görs inom det löpande styr- och ledningssystemet. För mer information om det interna kontrollarbetet och eventuella åtgärder för kontrollområdena med anledning av uppföljningen hänvisas till respektive nämnd.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

REGION SKANE